

RAPPORT

2023

SYSTEMATISK KARTLEGGINGSOVERSIKT

Bruk av tvang og
grensesetting i
barnevernsinstitusjoner
og fosterhjem
Oppdatering

Utgitt av Folkehelseinstituttet
Område for helsetjenester
Klynge for evaluering av tiltak

Tittel Bruk av tvang og grensesetting i barnevernsinstitusjoner og fosterhjem:
systematisk kartleggingsoversikt (oppdatering)

English title The use of force and limit-setting for children and youth in residential
childcare and foster care: systematic scoping review (update)

Ansvarlig Camilla Stoltenberg, direktør

Forfattere Hans Bugge Bergsund, prosjektleder
Heid Nøkleby

ISBN 978-82-8406-356-0

Publikasjonstype Forskningskartlegging

Antall sider 54 (84 inklusiv vedlegg)

Oppdragsgiver Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet

Emneord(MeSH) Adolescent; Child; Young Adult; Child Protective Services; Custodial
Care; Foster Home Care; Residential Care; Coercion; Persuasive Commu-
nication; Power (Psychology); Restraint, Physical; Belgium; Netherlands;
Scandinavian and Nordic Countries

Sitering Bergsund HB, Nøkleby H. «Bruk av tvang og grensesetting i
barnevernsinstitusjoner og fosterhjem: systematisk
kartleggingsoversikt (oppdatering)». [The use of force and limit-setting
for children and youth in residential childcare and foster care:
systematic scoping review (update)] Rapport – 2022. Oslo:
Folkehelseinstituttet.

Innhold

INNHold	3
HOVEDBUdSKAP	5
SAMMENDRAG	6
KEY MESSAGES	9
EXECUTIVE SUMMARY (ENGLISH)	10
FORORD	13
INNLEDNING	14
Grensesetting og tvang	14
Barn i barnevernsinstitusjon og fosterhjem	15
Rapportert tvangsbruk i barnevernsinstitusjoner	15
Oppsummering av funn fra forrige kartleggingsoversikt	16
Nyere kunnskapsoversikter	17
Hvorfor det er viktig å utføre denne kartleggingsoversikten	18
Forskningsspørsmål	18
METODE	20
Hva er en systematisk kartleggingsoversikt?	20
Prosjektplan	21
Inklusjonskriterier	21
Litteratursøk	22
Utvelging av litteratur	24
Vurdering av inkluderte studier	24
Uthenting av data	25
Kartlegging av kunnskapsgrunnlaget	26
Refleksjoner	27
RESULTATER	28
Resultater av litteratursøket og utvelgelse av studier	28
Beskrivelse av de inkluderte studiene	29
Spørsmål 3: Hvordan forstås grensesetting og bruk av tvang?	32
Spørsmål 5: Hvordan forebygges bruk av tvang i barnevernsinstitusjoner og fosterhjem?	33

Spørsmål 6: Hva er barn og unge, fosterforeldre og institusjonsansatte sine erfaringer med og synspunkter på grensesetting og bruk av tvang?	35
DISKUSJON	42
Hovedfunn og sammenligning med forrige oversikt	42
Er forskningsgrunnlaget dekkende, pålitelig og anvendelig?	44
Styrker og svakheter ved kartleggingsoversikten	45
Overensstemmelse med andre litteraturoversikter	46
Resultatenes betydning for praksis	47
Kunnskapshull	48
KONKLUSJON	49
REFERANSER	50
VEDLEGG 1: VEDLEGG TIL PROSJEKTPLAN FOR OPPDATERING AV KARTLEGGINGSOVERSIKT	55
Metode	55
Fagfellevurdering	58
Tidsplan	58
Publisering	59
VEDLEGG 2: DETALJER OM SCREENING- OG MASKINLÆRINGSSTRATEGI	60
VEDLEGG 3: SØKESTRATEGI	62
Søk i OpenAlex	69
VEDLEGG 4: INKLUDERTE STUDIER	70
Kvalitative studier	70
Kvantitative studier	75
VEDLEGG 5: RELEVANTE EKSKLUDERTE STUDIER LEST I FULLTEKST	78

Hovedbudskap

Barn og unge i barnevernsinstitusjon og fosterhjem har samme rettigheter som andre barn og unge til å bli beskyttet og ivaretatt og til å ha sin personlige integritet respektert. Målet med denne systematiske kartleggingsoversikten var å kartlegge forskning knyttet til forekomst, typer tvang, forståelse av tvang/grensesetting, konsekvenser, forebygging og erfaring med tvang og grensesetting.

Vi inkluderte åtte studier: seks kvalitative, én ikke-randomisert kontrollert før-etter-studie og én longitudinell kohortstudie. Studienes metodiske begrensninger ble vurdert.

Det var tre studier fra Nederland, tre fra Norge og to fra Sverige. Utvalgene omfattet ungdom og ansatte i institusjoner. Ingen av studiene omhandlet fosterhjem.

- Vi fant ingen studier som ga relevante data når det gjelder forekomst av tvang, utøvelse av tvang, konsekvenser av tvang.
- Forståelse av tvang: en nederlandsk studie belyste ansatte og ungdommers forståelse av skjerming.
- Forebygging av tvang: tre studier belyste ulike måter å forebygge tvang på.
- Erfaringer med grensesetting og tvang: seks studier belyste opplevelser om grensesetting/ tvang fra ulike perspektiver, der relasjon var et spesielt viktig tema. Bruk av digitale kommunikasjonsmidler kan illustrere dilemmaer knyttet tvang.

Oversikten fant at ungdommer og ansatte ved barnevernsinstitusjoner opplevde at gode relasjoner kan være viktige for å forebygge konflikter og vold. Vi fant lite forskning på grensesetting og bruk av tvang i barnevernsinstitusjoner og fosterhjem.

Tittel:

Bruk av tvang og grensetting i barnevernsinstitusjoner og fosterhjem: en systematisk kartleggingsoversikt (oppdatering)

Hvem står bak denne publikasjonen?

Folkehelseinstituttet, på oppdrag fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet

Når ble litteratursøket avsluttet?

Desember 2022.

Fagfellevurdering:

Hege Kornør, avdelingsdirektør, FHI (intern)

Elisabeth Backe-Hansen, forsker, OsloMet (ekstern)

Jannike Kaasbøll, førsteamanuensis, RKBU Midt-Norge/NTNU (ekstern)

Sammendrag

Innledning

Barn og ungdom som bor i barnevernsinstitusjon eller fosterhjem har, akkurat som andre barn og unge, rett til vern om sin personlige integritet og rett til beskyttelse og omsorg. Grensesetting er en viktig del av omsorgen og støtten som alle foreldre skal gi, inkludert fosterforeldre og ansatte i barnevernsinstitusjon. I Norge gir lover og forskrifter også adgang til å bruke spesifikke tvangstiltak overfor barn og ungdom i barnevernsinstitusjon, for eksempel fysisk tvang og isolering i akutte faresituasjoner, kroppsvitasjon og undersøkelse av rom og eiendeler. Dette er regulert i rettighetsforskriften som nå delvis er tatt inn i den nye barnevernsloven.

Hensikt

Hensikten med denne oversikten var å kartlegge forskningen på tvang og grensesetting i barneverninstitusjoner og fosterhjem, avgrenset til studier utført i Norge, Sverige, Danmark, Finland, Belgia og Nederland. Informasjonen vil kunne brukes til å identifisere kunnskapshull og til myndighetenes arbeid i fosterhjem og barnevernsinstitusjoner. Oppsummeringen er en oppdatering av [en tidligere systematisk kartleggingsoversikt](#) utgitt av Folkehelseinstituttet i 2020. Vi hadde de samme forskningsspørsmålene i begge kartleggingsoversiktene:

1. Hva er forekomsten av tvang?
2. Hvordan utøves bruk av tvang?
3. Hvordan forstås grensesetting og bruk av tvang? (av barn og unge, fosterforeldre, institusjonsansatte)
4. Hvilke konsekvenser har bruk av tvang? (for barn og unge)
5. Hvordan forebygges bruk av tvang i barnevernsinstitusjoner og fosterhjem?
6. Hva er barn og unge, fosterforeldre og institusjonsansatte sine erfaringer med og synspunkter på grensesetting og bruk av tvang?

Metode

Vi gjennomførte en systematisk kartleggingsoversikt i tråd med Folkehelseinstituttets metodehåndbok som følger internasjonale standarder. En kartleggingsoversikt er en type oppsummering som kartlegger og narrativt beskriver litteratur- eller forskningsgrunnlag som finnes på et bestemt temaområde. En bibliotekar tok utgangspunkt i litteratursøket fra 2020, men gjorde enkelte justeringer basert på erfaringer fra forrige oversikt. Databasesøket ble gjennomført i november 2022 i Scopus, APA PsycINFO og Sociological Abstracts & Social Services Abstracts. I tillegg ble

det gjort søk i andre kilder, deriblant Bielefeld Academic Search Engine, Google, Google Scholar og hjemmesidene til relevante organisasjoner.

Prosjektmedarbeiderne gjorde uavhengige vurderinger av titler og sammendrag opp mot inklusjonskriteriene. Her benyttet vi *priority screening*, en maskinlæringsfunksjon som bygger på en rangeringsalgoritme for å gi et raskere overblik over de mest relevante referansene. Fulltekstpublikasjonene ble deretter hentet ut og gjennomgått av en prosjektmedarbeider og kontrollert av en annen prosjektmedarbeider. Deretter hentet vi ut data fra studiene (f.eks. design, land, kjennetegn ved utvalget, resultater), i tillegg til å gjøre en vurdering av studienes metodiske begrensninger og risiko for systematiske skjevheter.

Resultater

Litteratursøket ga 2 738 treff innenfor den relevante tidsperioden og ble vurdert i tittel og sammendrag. Vi vurderte 71 publikasjoner i fulltekst og inkluderte åtte studier: seks kvalitative, én ikke-randomisert kontrollert før-etter-studie og én kohortstudie. Tre studier var fra Norge, tre fra Nederland og to fra Sverige. Alle studiene handlet om barneverninstitusjoner, og det var dermed ingen studier av fosterhjem.

Vi vurderte studienes risiko for systematiske skjevheter og metodiske begrensninger. Én av de seks kvalitative studiene hadde små metodiske begrensninger, to hadde moderate metodiske begrensninger, to hadde alvorlig til moderate metodiske begrensninger og én hadde alvorlige metodiske begrensninger. Den ikke-randomiserte kontrollerte før-etter-studien hadde høy risiko for systematiske skjevheter og den longitudinelle kohortstudien hadde høy risiko for systematiske skjevheter.

Vi grupperte resultatene i studiene etter de seks forskningsspørsmålene. Tre av forskningsspørsmålene (forekomst, utøvelse og konsekvenser) ble ikke belyst av noen av de inkluderte studiene. Derimot belyste seks av studiene forskningsspørsmålet om erfaringer med grensesetting/tvang, tre belyste spørsmålet om forebygging og ett belyste spørsmålet om forståelse.

Spørsmål 1. Hva er forekomsten av tvang?

Ingen av de inkluderte studiene belyste dette spørsmålet.

Spørsmål 2. Hvordan utøves bruk av tvang?

Ingen av de inkluderte studiene belyste dette spørsmålet.

Spørsmål 3. Hvordan forstås grensesetting og bruk av tvang?

En nederlandsk studie utforsket begrepet skjerming, med mål om å oppnå konsensus mellom ledere, ansatte og beboere i ungdomsinstitusjoner om en felles definisjon. De landet på å definere skjerming som "en ufrivillig plassering i et rom eller område som brukeren ikke får lov til å forlate". Denne definisjonen ble lagt til grunn for et felles registreringssystem av skjerming i alle ungdomsinstitusjoner i Nederland.

Spørsmål 4. Hvilke konsekvenser har bruk av tvang?

Ingen av de inkluderte studiene belyste dette spørsmålet.

Spørsmål 5. Hvordan forebygges bruk av tvang i barnevernsinstitusjoner og fosterhjem?

Forebygging av tvang og bruk av vold ble undersøkt i tre studier, én kvalitativ og to kvantitative. Den kvalitative studien intervjuet miljøterapeuter i norske barnevernsinstitusjoner, som mente at en god relasjon til ungdommene var viktig for å forebygge bruk av vold. På den annen side var enkelte opptatt av hvordan en krevende arbeidshverdag gjorde relasjonsbygging vanskelig. Den ene kvantitative studien benyttet et ikke-randomisert kontrollert før-etter-design for å evaluere hvorvidt et program rettet mot de ansattes kognisjoner kunne endre hvordan de forholdt seg til ungdommene. Her fant man en positiv effekt på undertrykkende atferd. Den andre kvantitative studien benyttet et kohort-design for å undersøke bruk av skjerming etter innføringen av et tiltak basert på registrering av og tilbakemelding på skjerming. Her så man en nedgang i bruk av skjerming over tid. Det bør påpekes at vi vurderte begge disse kvantitative studiene til å ha høy risiko for systematiske skjevheter.

Spørsmål 6. Hva er barn og unge, fosterforeldre og institusjonsansatte sine erfaringer med og synspunkter på grensesetting og bruk av tvang?

Seks kvalitative studier undersøke erfaringer med og synspunkter på grensesetting og tvang. Et gjennomgående tema i flere studier var hvordan ansatte som forholdt seg til ungdommene med omsorg, forståelse og fleksibilitet hadde en bedre relasjon til ungdommene enn ansatte som var opptatt av streng håndheving av reglene. To av studiene fokuserte på bruk av digitale kommunikasjonsmidler i institusjonssetting. Resultatene viste tydelig at mobiltelefon og sosiale medier kunne være viktige for ungdommenes sosiale kontakt, meningsskaping og trygghetsfølelse. På den annen side observerte ansatte bekymringsfull atferd som selvskading, nakenbilder, rus og deling av voldelige hendelser. De ansatte var derfor opptatt av å diskutere utfordringer med å sørge for barnas beste og samtidig ivareta barnas rettigheter. Godt relasjonsarbeid ble også fremhevet som viktig for å lette arbeidet med digitale kommunikasjonsmidler.

Diskusjon og konklusjon

Denne oversikten har belyst forståelse, forebygging og erfaring med tvang i barnevernsinstitusjoner blant ungdommer og ansatte. Flere aspekter ved tvang og grensesetting har svakt eller manglende forskningsgrunnlag. Funnene viser likevel hvordan en god relasjon til barn og ungdom kan være viktig for å forebygge konflikter og vold. Samtidig kan arbeidet på institusjon føre til utmattelse og likegyldighet som kan gjøre relasjonsbygging vanskelig. Ungdommers bruk av digitale kommunikasjonsmidler blir fremhevet i flere studier og kan illustrere dilemmaer knyttet til bruk av tvang. Begrensninger ved forskningsgrunnlaget kan skyldes få studier. Det er også mulig at våre inklusjonskriterier var smalere enn de burde vært.

Vi ser behov for ytterligere forskning på flere tema, spesielt studier på fosterhjem og grensesetting. Det er også mangel på forskning på forekomst, forståelse og langsiktige konsekvenser av bruken av tvang (inkludert vitne til tvang). Fremtidig forskning kan videre undersøke personale og fosterforeldre som utøver tvang og tvangslignende handlinger. Dessuten hadde det vært ønskelig med flere kvantitative studier som kan si noe om effekter av forebygging av tvang.

Key messages

Children and young people in child welfare institutions and foster homes have the right to be protected and looked after and to have their personal integrity respected. The aim of this systematic scoping review was to map out research related to occurrence, types of force used, understanding of use of force/limit-setting, consequences, prevention and experience with use of force and limit-setting.

We included eight studies: six qualitative, one non-randomized controlled pre-post study and one longitudinal cohort study. The studies' methodological limitations were assessed.

There were three studies from the Netherlands, three from Norway and two from Sweden. The samples included young people and employees in institutions. None of the studies dealt with foster homes.

- We found no studies that addressed prevalence of use of force, exercise of use of force or consequences of use of force.
- Understanding of use of force: a Dutch study addressed professionals' and young people's understanding of the term seclusion.
- Prevention of use of force: three studies highlighted different ways of preventing the use of force.
- Experiences with limit-setting and use of force: six studies addressed experiences regarding limit-setting and use of force from different perspectives, with relationships being a particularly salient topic. Use of digital communication can illustrate dilemmas concerning the use of force.

The current review found that youth and institutional staff in residential childcare regard positive relationships as important in preventing conflicts and violence. We found little research on limit-setting and use of force in residential childcare institutions and foster homes.

Title:
The use of force and setting limits for children and youth in residential childcare and foster care: a systematic scoping review (update)

Publisher:
The Norwegian Institute of Public Health

Updated:
Last search for studies: December 2022.

Peer review:
Hege Kornør, department director, FHI (internal)

Elisabeth Backe-Hansen, researcher, OsloMet (external)

Jannike Kaasbøll, associate professor, RKBU Midt-Norge/NTNU (external)

Executive summary (English)

Introduction

Children and young people who live in a child welfare institution or foster home have, just like other children and young people, the right to have their personal integrity protected and the right to protection and care. Limit-setting is an important part of the care and support that all parents must provide, including foster parents and staff in child welfare institutions. In Norway, laws and regulations also allow the use of specific coercive measures against children and young people in child welfare institutions, for example physical coercion and isolation in acute dangerous situations, body searches and examination of their room and their belongings. This is regulated in the rights regulation, which has now been partially incorporated into the new Child Protection Act.

Objective

The purpose of this review was to conduct a systematic scoping review of the research on use of force and limit-setting in child welfare institutions, limited to studies carried out in Norway, Sweden, Denmark, Finland, Belgium and the Netherlands. The information may be used to identify knowledge gaps and to aid the authorities' work with foster homes and child welfare institutions. The review is an update of a previous systematic scoping review published by the Norwegian Institute of Public Health in 2020.

The research questions in the original review were also used in the current update:

1. What is the prevalence of use of force?
2. How is the use of force exercised?
3. How is limit-setting and the use of force understood?
4. What consequences does the use of force have?
5. How is the use of force prevented in child welfare institutions and foster homes?
6. What are children and young people's, foster parents' and institutional staff's experiences with and views on limit-setting and the use of force?

Method

We carried out a systematic scoping review in line with the Norwegian Institute of Public Health's methods handbook, which follows international standards. A systematic scoping review is a type of review that maps and narratively describes the research literature that exists in a specific field. A research librarian designed our search based on the original search from 2020, but made some adjustments based on experience from the previous review, such as reducing the number of databases, adding search terms

and removing the geographical limitation of the search. The database search was conducted in November 2022 in Scopus, APA PsycINFO and Sociological Abstracts & Social Services Abstracts. In addition, searches were carried out in other sources, including Bielefeld Academic Search Engine, Google, Google Scholar and the websites of relevant organisations, in addition to citation searches and searches in OpenAlex.

The project members independently screened titles and abstracts against the inclusion criteria. We utilized priority screening, a machine learning function based on a ranking algorithm to provide a faster overview of the most relevant references. Full-text publications were then retrieved and screened by one project member and checked by another project member. We then extracted data from the studies (design, research question, country, characteristics of the sample, setting and results), in addition to assessing the studies' methodological limitations and risk of bias.

Results

The literature search identified 2 738 references within the relevant time frame and were screened on title and abstract. We reviewed 71 publications in full-text and included eight studies: six qualitative, one non-randomized controlled pre-post study and one cohort study. Three studies were from Norway, three from the Netherlands and two from Sweden. All studies concerned child welfare institutions.

We assessed the studies' risk of bias and methodological limitations. One of the six qualitative studies had minor methodological limitations, two had moderate methodological limitations, two had severe to moderate methodological limitations and one had severe methodological limitations. The one non-randomized controlled pre-post study had a high risk of bias and the one longitudinal cohort study had a high risk of bias.

We grouped the results for each study according to the six research questions. Three of the research questions (prevalence, practice and consequences) were not addressed by any of the included studies. In contrast, six of the studies addressed the research question about experiences with limit-setting/use of force, three addressed the question of prevention and one addressed the question of understanding.

Question 1. What is the prevalence of use of force?

None of the included studies addressed this question.

Question 2. How is the use of force exercised?

None of the included studies addressed this question.

Question 3. How is limit-setting and the use of force understood?

A Dutch study explored the concept of seclusion, with the aim of achieving a shared definition between leaders, staff and residents of youth care institutions. They settled on defining seclusion as "an involuntary placement in a room or area the client is not allowed or able to leave". This definition served as the basis for a shared monitoring system of seclusion in all residential youth care institutions in the Netherlands.

Question 4. What consequences does the use of force have?

None of the included studies addressed this question.

Question 5. How is the use of force prevented in child welfare institutions and foster homes?

Prevention of use of force and violence was investigated in three included studies: one qualitative and two quantitative. The qualitative study interviewed professionals in Norwegian child welfare institutions who believed that a good relationship with youth was important to prevent the use of violence. On the other hand, some were concerned that their demanding work made relationship-building difficult. The one quantitative study used a non-randomized controlled pre-post design to evaluate whether a program aimed at the staff's cognitions could change how they related to the youth. This study found a positive effect on repressive behaviour. The second quantitative study used a longitudinal cohort design to investigate the prevalence of seclusion after the introduction of a monitoring and feedback system. This study found a reduction in the use of seclusion over time. It should be pointed out, however, that both of these quantitative studies had a high risk of bias.

Question 6. What are children and young people's, foster parents' and institutional staff's experiences with and views on limit-setting and the use of force?

Experiences with, and views regarding limit-setting and force, were investigated in six qualitative studies. A consistent theme in several studies was how employees who behaved with care, understanding and flexibility had a better relationship with the youth than employees who were concerned with strict enforcement of the rules. Two of the six studies focused particularly on the use of digital communication technology in an institutional setting. It was evident that mobile phones and social media were important for the youth's social connections and sense of security. On the other hand, they could be associated with adverse behaviors such as self-harm, nude photos, drug use and sharing of violent incidents. The staff were therefore keen to discuss the challenges of promoting children's well-being while at the same time protecting their rights.

Discussion and Conclusion

This review has addressed understanding, prevention and experience of use of force in child welfare institutions among youth and staff. There is weak or limited evidence for several aspects of this topic. However, the studies demonstrate how a good relationship between children and professionals can be important for preventing conflicts and violence. At the same time, working in an institution can lead to exhaustion, which exacerbates relationship-building. Several studies highlight youth's use of digital communication and help illustrate dilemmas related to the use of force. The limited evidence may be due to a lack of research on the topic. It may also reflect that our inclusion criteria may have been narrower than they ideally should have been.

We see a need for further research in several areas, especially studies on foster homes and limit-setting. There is also a lack of research into the occurrence, understanding and long-term consequences of the use of force, as well as the consequences of seeing others being exposed to use of force. Future research may explore professionals and foster parents who use force and similar actions. Furthermore, we would like to see more quantitative studies on the effect of preventing use of force.

Forord

Område for helsetjenester, Folkehelseinstituttet (FHI), fikk i juni 2022 oppdrag av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) å oppdatere den systematiske kartleggingsoversikten «Bruk av tvang og grensesetting i barnevernsinstitusjoner og fosterhjem», utført av FHI i 2020. Grunnet prioriteringshensyn ble oppstart av prosjektet satt til oktober 2022.

Område for helsetjenester, FHI, følger en felles framgangsmåte i arbeidet med kunnskapsoppsummeringer, dokumentert i håndboka «Slik oppsummerer vi forskning». Det innebærer blant annet at vi kan bruke standardformuleringer når vi beskriver metode, resultater og i diskusjon av funnene.

Finansiering

Kunnskapsoppsummeringen er finansiert av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. Oppdragsgiver tydeliggjorde problemstillingen og inklusjonskriteriene, men hadde ingen rolle i utarbeidelsen av oppsummeringen.

Bidragstyttere

Prosjektgruppen har bestått av:

- Prosjektleder: seniorrådgiver Hans Bergsund
- Interne prosjektmedarbeidere ved FHI: forsker Heid Nøkleby og bibliotekar Elisabet Hafstad, samt forsker Tiril Borge som kontaktperson for maskinlæring

Tusen takk til eksterne fagfeller Elisabeth Backe-Hansen og Jannike Kaasbøll samt intern fagfelle Hege Kornør for verdifulle innspill og kommentarer. En stor takk også til kollega Ingvild Kirkehei for fagfelleevaluering av litteratursøket.

Oppgitte interessekonflikter

Alle forfattere og fagfeller har fylt ut et skjema som kartlegger mulige interessekonflikter. Ingen oppgir interessekonflikter.

Folkehelseinstituttet tar det fulle ansvaret for innholdet i rapporten.

Kåre Birger Hagen
fagdirektør

Rigmor C. Berg
avdelingsdirektør

Hans Bugge Bergsund
prosjektleder

Innledning

Grensesetting og tvang

I Norge er bruk av tvang og andre inngrep i den personlige integritet i barnevernsinstitusjoner regulert i lov, forskrift og retningslinjer (1;2). Reguleringen skal sikre forutberegnelighet¹ og hindre vilkårlighet (legalitetsprinsippet). Bruk av tvang kan for eksempel dreie seg om bruk av fysisk tvang i akutte faresituasjoner (nødrett- og nødvergesituasjoner), kroppsvistasjon, undersøkelse/ransaking av rom og eiendeler og rusmiddeltesting. Eksempel på fysisk tvang i en akutt faresituasjon er å holde fast og/eller legge et barn ned for å avverge at barnet skader seg selv eller andre. Bruk av tvang skal opphøre straks skaden eller faren er avverget (jf. Rettighetsforskriften § 14).

En ny lov om barnevern trådte i kraft 1. januar 2023 (1). Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) har oppsummert de viktigste endringer på sine nettsider (3). Kapittel 10 i loven omhandler barnevernsinstitusjoner og følgende punkter omhandler tvang, slik Bufdir har formulert det (3):

- Det er ikke gjort endringer i adgangen til å bruke tvang eller beslutte inngrep i barnets personlige frihet på institusjoner, ut over å utvide muligheten til rusmiddeltesting, slik at den gjelder biologisk materiale, og ikke kun urinprøver, samt at post kan kontrolleres også ved begrunnet mistanke om tyvegods eller skadelige medikamenter (§§ 10-10 og 10-8).
- Det er lovfestet at institusjonen skal arbeide systematisk med å forebygge tvang og andre inngrep i barns personlige integritet, både på systemnivå og i enkelttilfeller (§ 10-4).
- Det er lovfestet i en overordnet bestemmelse at barn på institusjon ikke skal utsettes for tvang eller andre inngrep i deres personlige integritet med mindre det etter en helhetsvurdering er nødvendig i situasjonen. Andre mindre inngripende tiltak skal være forsøkt eller vurdert som utilstrekkelige (§ 10-6)

¹ Med forutberegnelighet menes at man med rettsregler skal sikre at like tilfeller behandles likt, at loven er lik for alle og at ingen kan dømmes uten etter lov (Jusleksikon.no).

- Det er presisert at tiltaket må være egnet til å oppnå lovens angitte formål og stå i rimelig forhold til den interessen som skal ivaretas (§ 10-6).
- Formålet med inngrepet er presisert i de enkelte inngrepshjemlene.
- Det er presisert at institusjonen skal gjennomgå bruk av tvang og andre inngrep sammen med barnet, så snart som mulig etter at tiltaket er avsluttet (§ 10-4).

Lovendringene innebærer ingen overordnet endring i adgangen til å bruke tvang, men lovteksten som helhet uttrykker et klart ønske om at tvangstiltak bør benyttes i mindre grad.

Barn i barnevernsinstitusjon og fosterhjem

Plasseringer av barn utenfor hjemmet kan gjøres både med og uten foreldrenes samtykke og samtykke fra barnet, enten på varig eller midlertidig basis. Plasseringen er bare aktuell dersom barnevernets hjelpetiltak ikke er nok til å sikre en forsvarlig omsorgssituasjon for barnet (4). Ulike typer plasseringer som benyttes er akuttplasseringer, omsorgsovertakelser, plasseringer ved alvorlige atferdsproblemer og frivillige plasseringer (1).

Per 31. desember 2021 var 9969 barn (0-17 år) plassert utenfor hjemmet av barnevernet. Av disse var 8339 (84 %) plassert i fosterhjem, mens 834 (8 %) var plassert i barnevernsinstitusjoner (5).

Rapportert tvangsbruk i barnevernsinstitusjoner

Når et barn som bor i barnevernsinstitusjon blir utsatt for tvang, skal det skrives en tvangsprotokoll som forelegges statsforvalter (tidligere fylkesmannen), med beskrivelse av situasjonen. Barnet kan klage på tvangsbruken, og denne sendes også statsforvalter. Helsetilsynet har i to rapporter sammenfattet innrapportert tvangsbruk og klager på tvangsbruk for årene 2017-2019, publisert i 2019 og 2021 (6;7).²

I følge disse rapportene har antallet barn og unge plassert på barnevernsinstitusjon i hele landet økt fra 1696 i 2017 til 1799 i 2019; det er en økning på 6 prosent.³ Antallet registrerte tvangstiltak økte i samme periode fra 6655 til 7738: det er en økning på 16 prosent (7). De hyppigst registrerte tvangstypene i 2017, 2018 og 2019 var rusmiddeltesting, tvang i akutte faresituasjoner og begrensinger i adgangen til å bevege seg. Mellom 2017 og 2019 var det imidlertid en økning i kroppsvitasjon, ransaking av rom og

² Vi har dessverre ikke tilsvarende informasjon om tvangsbruk etter 2019.

³ Antallet barn og unge i barnevernsinstitusjon ved årsslutt har imidlertid gått jevnt nedover siden 2013, fra 1466 til 971 i 2021, ifølge tall fra SSB (8).

eiendeler samt beslaglegning (f.eks. av farlig gjenstander eller rusmidler) på henholdsvis 54, 54 og 88 prosent. I den samme perioden var det en nedgang i registreringer av tvang i form av å nekte barn og unge bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler, på 20 prosent. Helsetilsynet påpeker at denne nedgangen kan ses i sammenheng med at rettighetsforskriften § 24 i 2018 ble endret slik at institusjonen kunne fatte vedtak om denne type tvang for en lengre periode ved inntak i institusjonen (7).

Helsetilsynet har også kartlagt omfanget av tvang brukt mot de barna som fylkesvis var utsatt for mest tvang (7). For de ti barna med mest tvangsbruk i hvert fylke, til sammen 100 barn, ble det tatt til sammen 2998 (fra 3 til 178) avgjørelser om bruk av ulike typer tvang i 2019. Dette utgjorde 41 prosent av all tvangsbruk på landsbasis dette året, mens antallet barn utgjorde 5,5 prosent av barn på barnevernsinstitusjon.

Helsetilsynet har videre kartlagt de barna som uavhengig av fylke var utsatt for mest tvang i 2019 (7). Disse 23 barna ble til sammen utsatt for 1692 tvangstiltak (fra 41 til 178 tiltak), det vil si 22 prosent av den samlede forekomsten av tvang på landsbasis i 2019. Rusmiddeltesting var den typen tvang som viste høyest forekomst for disse 23 barna samlet, cirka halvparten av alle registrerte typer tvang.

Oppsummering av funn fra forrige kartleggingsoversikt

I vår forrige systematiske kartleggingsoversikt fra 2020 (9) inkluderte vi 12 studier: én systematisk oversikt og 11 primærstudier. Primærstudiene omfattet ni kvalitative studier og tre kvantitative studier (én studie var både kvalitativ og kvantitativ). Seks av studiene var fra Norge, to var fra Sverige, to fra Nederland, én fra Danmark og én fra Belgia. Majoriteten av studiene omhandlet barnevernsinstitusjoner; kun to studier omhandlet fosterhjem.

Forskningsspørsmålene var de samme i vår første oppsummering som i den foreliggende oppdateringen. Ti av tolv inkluderte studier omfattet kvalitative data og belyste erfaringer med og synspunkter på ulike aspekter ved bruk av tvang. Vi valgte derfor å integrere data om erfaringer under alle forskningsspørsmål der det ga vesentlig informasjon. Det siste forskningsspørsmålet ble revidert til å skulle belyse erfaringer med tilsynets rolle når det gjelder bruk av tvang i barnevernsinstitusjoner. Syv av tolv studier besvarte eller belyste mer enn ett forskningsspørsmål.

To studier undersøkte forekomst av tvang, men disse hadde få relevante resultater. Det var kun undersøkt hvor hyppig ungdommer på institusjon og fosterhjem ble fratatt mobiltelefonen under oppholdet (ca. 40 %, noe lavere i fosterhjem enn på institusjon); ingen andre typer tvang ble undersøkt.

Tre studier undersøkte utøvelse av tvang, altså hvilke tvangsmidler som ble brukt. Tvangsmidlene som ble rapportert var «tvang i akutte faresituasjoner» (typisk det å bli holdt fast eller isolasjon/skjerming), i tillegg til tilbakeføring ved rømming; urinprøver ved rusmiddelbruk; begrensinger i adgangen til å bevege seg fritt; samt inndragelse av mobiltelefon eller andre elektroniske kommunikasjonsmidler.

Seks studier undersøkte hvordan ulike aktører forstår begrepet tvang. Ungdommer og tilsynsansatte refererte til tvang både som noe mot barnas/ungdommenes vilje, og noe som reguleres av lov og forskrift, mens institusjonsansatte og -ledere refererte overveiende til tvang som regulerte tvangsmidler som fantes tilgjengelig. Noen ansatte definerte tvang som «fysisk grensetting» eller «robust omsorg». Noen studier utforsket andre begreper for tvang og til dels grensesetting.

Fire studier undersøkte konsekvenser tvangsbruk kan ha for barn og unge som lever i barnevernsinstitusjon. Ungdommene fortalte hvordan tvangsbruk i institusjonen kunne bli en del av «normalen». Dette gjorde det vanskeligere å se institusjonen som et (midlertidig) «hjem». Dette gjaldt selv om man ikke var blitt utsatt for tvang selv, men hadde vært vitne til tvang, spesielt til de fysiske, voldsomme tvangssituasjonene. Både ungdom og ansatte påpekte hvordan bruk av tvang kunne skade relasjonen mellom de involverte. Mange mente likevel at tvang kunne være nødvendig i visse situasjoner.

Seks studier undersøkte forebygging av tvangsbruk mot barn og unge i institusjon eller fosterhjem. Felles for flere studier var fokus på betydningen av å skape relasjoner til barna/ungdommene. Det andre hovedtemaet som gikk igjen var behov for veiledning av ansatte, refleksjon knyttet til etikk og til egne følelser i pressede situasjoner. Studien presenterte flere tvangsforebyggende tiltak, hvorav tre er eksplisitt beskrevet: *Non-Violent Resistance*, voldsforebyggende miljøterapi og traumebevisst omsorg.

Fire studier fra Norge undersøkte ulike sider ved kontrollen med tvangsbruk og tilsynets rolle når det gjelder barnevernsinstitusjon, sett fra både ungdom, ansatte og tilsynet selv. Det var store ulikheter med hensyn til hvor godt ungdommene kjente egne rettigheter. Både ungdom, ansatte, ledere og tilsyn mente ungdommene for sjelden klager til fylkesmannen. Ansatte (og ledere) hadde gjennomgående god kunnskap om lover og regler knyttet til tvang og tilsyn, mens tilsynsansatte opplevde at det varierte. Det var også variasjoner med hensyn til hvorvidt tilsynet også driver opplæring og veiledning av institusjonene, ikke kun kontroll.

Nyere kunnskapsoversikter

Det er publisert minst to systematiske oversikter om bruk av tvang i institusjon etter vår oversikt fra 2020.⁴ En norsk forskergruppe, Slaatto og medarbeidere, publiserte i 2021 en systematisk kartleggingsoversikt som gjennomgikk forskningen på tiltak som skal dempe konflikter og aggresjon i ungdomsinstitusjoner (10). Resultatene viste at både konflikter/aggresjon og tvangsbruk kan reduseres ved bruk av ulike tiltak, som

⁴ Vi identifiserte ytterligere en systematisk oversikt fra 2021 om bruk av tvang, men denne viste seg å være identisk med oversikten vi omtalte i vår forrige oversikt; Roy og kolleger (51).

utdanning og opplæringsprogrammer. Gjennomgangen viste også at både ungdommer og ansatte hadde negative erfaringer med bruk av fysisk tvang.

En nordisk forskergruppe, Enell og medarbeidere, publiserte i 2022 en oversikt med tilgrensende tematikk, men fokuset var på sammenligning av innlåsing og bruk av andre tvangstiltak innenfor barnevern eller kriminalomsorg i Danmark, Finland, Norge og Sverige (11). Resultatene av sammenligningen viser at det finnes noen vesentlige forskjeller mellom landene når det gjelder organisering, funksjon og omfang av innlåsing og bruk av andre tvangstiltak.

Hvorfor det er viktig å utføre denne kartleggingsoversikten

Bruk av tvang og grensesetting i institusjoner for barn og unge er et kontroversielt tema. Tvang og grensesetting kan ha alvorlige konsekvenser for barna som er involvert. Bruken av tvang kan forårsake fysiske og psykiske skader, og kan også ødelegge tilliten og relasjonen mellom barnet og personalet som utøver omsorgen (9;12). På den annen side mener noen at det kan være nødvendig i visse situasjoner (9). Derfor er det viktig at profesjonelle som jobber i institusjoner for barn og unge har en grundig forståelse av når og hvordan det kan være hensiktsmessig å bruke disse teknikkene, samt de potensielle konsekvensene av deres bruk.

Grensesetting og tvangslignende tiltak er også et viktig tema å studere i fosterhjem, spesielt med tanke på at det knapt var noen studier som dekket dette i forrige rapport.

Foreliggende oversikt er en oppdatering av en tidligere systematisk kartleggingsoversikt (9). Her ble det avdekket flere kunnskapshull, blant annet var det en tydelig mangel på studier om bruk av tvang og grensesetting i fosterhjem, langtidskonsekvenser av bruk av tvang, effektstudier på tvangsforebyggende tiltak og bruk av brukerstyrte forskningsmetoder. I likhet med forrige oversikt kan den foreliggende oversikten bidra til å avdekke ytterligere kunnskapshull eller bidra til å fylle kunnskapshullene som ble avdekket i forrige runde.

Kunnskapsgrunnlaget i oversikten vil kunne bidra inn i myndighetenes arbeid med tvang og grensesetting i barnevernsinstitusjoner og fosterhjem. Det vil også være til nytte for forskere som jobber innen feltet med å identifisere områder der det kan være behov for mer kunnskap.

Forskningsspørsmål

Vi benyttet oss av de opprinnelige forskningsspørsmålene fra den originale oversikten. Spørsmålene ble utviklet i samarbeid med oppdragsgiver, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.

Hovedspørsmålet som skulle besvares var: Hvilken forskningsbasert kunnskap foreligger om bruk av tvang overfor barn og unge i barnevernsinstitusjoner og fosterhjem?

Dette inkluderte følgende underspørsmål:

1. Hva er forekomsten av tvang?
2. Hvordan utøves bruk av tvang?
3. Hvordan forstås grensesetting og bruk av tvang? (av barn og unge, fosterforeldre, institusjonsansatte)
4. Hvilke konsekvenser har bruk av tvang? (for barn og unge)
5. Hvordan forebygges bruk av tvang i barnevernsinstitusjoner og fosterhjem?
6. Hva er barn og unge, fosterforeldre og institusjonsansatte sine erfaringer med og synspunkter på grensesetting og bruk av tvang?

Metode

Vi utførte en systematisk kartleggingsoversikt over studier som har undersøkt ulike aspekter ved tvang og grensesetting overfor barn og ungdom som bor i barnevernsinstitusjoner eller fosterhjem. Oppsummeringen er et uavhengig arbeid av forskergruppen ved FHI i henhold til internasjonale metodeanbefalinger (13;14). For å sikre at oppsummeringen tilfredsstilte oppdragsgivers kunnskapsbehov, hadde vi imidlertid konsultasjon med oppdragsgiver før arbeidet med oppsummeringen startet. Gjennom samtaler med Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet avklarte vi og oppnådde god forståelse for oppdragsgivers kunnskapsbehov, ønsker om delleveranser, oppdateringer og lignende.

Hva er en systematisk kartleggingsoversikt?

En kartleggingsoversikt (engelsk: scoping review) er en type kunnskapsoppsummering som kartlegger og narrativt beskriver eksisterende litteratur- eller forskningsgrunnlag på et bestemt temaområde. En slik oversikt er utarbeidet på en vitenskapelig, systematisk og transparent måte, og det skal være mulig for andre å etterprøve og kritisere metoder, resultater og konklusjoner. Slik ligner en kartleggingsoversikt en systematisk oversikt, men en systematisk oversikt besvarer et smalt forskningsspørsmål, inkluderer kun bestemte studiedesign, syntetiserer resultatene fra studiene og vurderer tilliten til den samlede dokumentasjonen for hvert utfallsmål. Til forskjell har en kartleggingsoversikt som mål å besvare et bredere forskningsspørsmål og *beskrive* den foreliggende forskningen på et spesifikt felt (13;15). Kartleggingsoversikter kan også ha som mål å belyse komplekse konsepter, avgjøre om det er hensiktsmessig å utføre en systematisk oversikt om et avgrenset spørsmål (f.eks. effekt) og avdekke forskningshull (15).

Kartleggingsoversikter har gjerne flere (under-)spørsmål fordi hensikten er å få oversikt over et forskningsfelt. Med en kartleggingsoversikt identifiserer, kartlegger og presenterer forskerne beskrivende informasjon om de inkluderte studiene/publikasjonene, som hvor de er utført, hvilke studiedesign de har, karakteristika ved studiedeltakerne, hva de har undersøkt og hvilke resultater de finner. En slik oversikt inkluderer ikke analyser eller synteser av studienes forskningsresultater, eller vurdering av tillit til den samlede dokumentasjonen, slik en systematisk oversikt gjør. På den måten er en kartleggingsoversikt ikke egnet til å gi klart svar på for eksempel spørsmål om effekt av et tiltak eller erfaringer med et tiltak, men gir i stedet et overblikk over forskningen som fins. Diskusjon av resultatene og implikasjoner for praksis er følgelig noe begrenset i en kartleggingsoversikt (14).

Det fins flere internasjonale metodebeskrivelser (13;15) samt en rapporteringsstandard (16) for kartleggingsoversikter. Vi fulgte disse anbefalingene og utarbeidet kartleggingsoversikten i følgende trinn:

1. Definere og tilpasse målene og spørsmålene
2. Utvikle og tilpasse inklusjon- og eksklusjonskriteriene med målene og spørsmålene
3. Beskrive den planlagte tilnærmingen til litteratursøk og valg av litteratur
4. Søke etter litteratur
5. Velge ut litteratur i henhold til inklusjons- og eksklusjonskriteriene
6. Hente ut data fra inkluderte studier/publikasjoner
7. Kartlegge kunnskapsgrunnlaget
8. Oppsummere kunnskapsgrunnlaget med hensyn til målene og spørsmålene

Prosjektplan

Prosjektplanen til den opprinnelige oversikten er tilgjengelig på FHIs nettsider, <https://www.fhi.no/contentassets/ea35350446364d978059baeb6338c702/prosjektplan-bruk-av-tvang.pdf>.

Det er ikke vanlig å utarbeide en ny prosjektplan når man gjør en oppdatering av en eksisterende oversikt. Vi utarbeidet et vedlegg til den eksisterende prosjektplanen, som beskriver endringene som ble gjort fra den opprinnelige planen (se Vedlegg 1). De viktigste endringene fra den opprinnelige prosjektplanen var endring av søkestrategien (noen nye søkeord, mer fokus på grå litteratur og bruk av OpenAlex) og bruk av maskinlæringsfunksjoner for utvelgelsen av studier (mer om dette under).

Inklusjonskriterier

Vi hadde følgende overordnede inklusjonskriterier:

Populasjon:	Barn og ungdom 0-23 år som bor i barnevernsinstitusjon eller fosterhjem; personer eldre enn 23 år som bodde i barnevernsinstitusjon eller fosterhjem da de var 0-23 år; fosterforeldre; ansatte i barnevernsinstitusjon
Eksponering:	Grensesetting og bruk av tvang; forebyggende tiltak mot bruk av tvang
Utfall:	Forekomst, konsekvenser/effekter, erfaringer, synspunkter
Setting:	Norge, Sverige, Danmark, Finland, Belgia og Nederland
Studiedesign:	Kunnskapsoppsummeringer, empiriske primærstudier (kvantitative eller kvalitative)
Språk:	Engelsk, norsk, dansk og svensk
År	2020 (året forrige søk ble gjennomført) – søkedato

De enkelte forskningsspørsmålene (underspørsmålene) er her spesifisert med populasjon og utfall:

Forskningsspørsmål	Spesifisert populasjon/setting	Spesifiserte utfall
1. Hva er forekomsten av tvang?	Barnevernsinstitusjon	Antall som har vært utsatt for bruk av tvang, antall ganger de har vært utsatt for tvang
2. Hvordan utøves bruk av tvang?	Barnevernsinstitusjon	Typer tvangsbruk
3. Hvordan forstås grensesetting og bruk av tvang?	Barn og unge, fosterforeldre, institusjonsansatte	Forståelser av og synspunkter på grensesetting og tvangsbruk
4. Hvilke konsekvenser har bruk av tvang?	Barn og unge i barnevernsinstitusjon, institusjonsansatte	Prevalenser, negative og positive konsekvenser, inkludert psykisk helse, relasjoner til jevnaldrende, fosterforeldre og barnevernsansatte, brudd i fosterhjem, skolefravær; skader (på barnet/den unge og andre), bruk av rusmidler, kriminalitet, trygghet, trivsel, utvikling (psykisk, somatisk, og sosialt, f.eks. rømming)
5. Hvordan forebygges bruk av tvang i barnevernsinstitusjoner?	Barnevernsinstitusjon	Tiltak, tilnærminger, metoder
6. Hva er erfaringer med og synspunkter på grensesetting og bruk av tvang?	Barn og unge, fosterforeldre, institusjonsansatte	Erfaringer med grensesetting og tvangsbruk

Studier som skulle ekskluderes var studier av omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere, fordi barn og ungdom plasseres der primært på grunn av asylstatus; barn/ungdom i psykisk helsevern og rusbehandlingsinstitusjoner, uten at barnevern nevnes; og enslige mindreårige flyktninger.

Litteratursøk

Søk i databaser

Søk i Open Alex

Vi gjennomførte et søk i OpenAlex-datasettet (17) som er tilgjengelig i Eppi Reviewer. Her benytter man allerede relevante studier, i dette tilfellet, de endelig inkluderte studiene fra den forrige oversikten (18-30) (n=13). Av disse ble syv «matchet» i OpenAlex

datasettet og disse ble benyttet som utgangspunkt for søk etter nye relevante artikler. Søket ble gjennomført 26.10.2022, og søkeperioden var 1.03.2020 – 26.10.2022. For mer detaljer om OpenAlex, se vedlegg 2.

Søk i tradisjonelle databaser

Bibliotekar Elisabet Hafstad startet planlegging av oppdateringssøket med å undersøke hvor publikasjonene inkludert i kartleggingsoversikten fra 2020 var identifisert og indeksert. Litteratursøket for den foreliggende oppdateringen bygger i all hovedsak på det tidligere søket, men basert på det vi fant i gjennomgangen av de inkluderte publikasjonene, valgte vi å redusere antall databaser og supplere strategiene med noen få søketermer. Vi fjernet også den geografiske avgrensningen fra 2020-søket, men beholdt den i seleksjonskriteriene.

Vi søkte i november 2022 følgende databaser:

- Scopus (Elsevier)
- APA PsycINFO (Ovid)
- Sociological Abstracts & Social Services Abstracts (ProQuest)

Strategiene kombinerte tekstord (ord i tittel, sammendrag og forfatters nøkkelord) og emneord (kontrollert vokabular, aktuelt i APA PsycINFO og Sociological Abstracts) for barn, barnevernsinstitusjoner og fosterhjem og ulike typer tvang og tvangslignende tiltak (vedlegg 3). Bibliotekar Ingvild Kirkehei fagfelleurderte søkestrategiene. Søket hadde ingen avgrensning på publikasjonstype/studiedesign. Siden vi hadde gjort endringer i strategiene, valgte vi i utgangspunktet å søke tilbake til år 2000 (slik vi gjorde i 2020). Til slutt valgte vi likevel bare å gjennomgå referanser til artikler publisert etter forrige søk.

Søk i andre kilder

Fordi flere av de relevante studiene fra forrige søk kom fra grå litteratur, ble det lagt vekt på søk etter bl.a. masteroppgaver og rapporter i denne oversikten. Vi benyttet blant annet Bielefeld Academic Search Engine (Bielefeld Universität), i tillegg til de bibliografiske databasene, fordi denne inneholder grå litteratur. Videre brukte to av forfatterne (HB, HN) Google for å søke etter forskning fra Norge, Sverige, og Danmark som ikke er publisert i vitenskapelige tidsskrifter, for eksempel forskning utgitt som rapporter fra forskningsinstitutter og lignende (her gikk vi gjennom de 50 første treffene på hvert språk, forutsatt at det var 50 eller flere treff). Vi søkte også på hjemmesidene til Campbell Collaboration og en håndfull relevante skandinaviske organisasjoner, se vedlegg 3 for søkestrategi.

I tillegg gjorde bibliotekar Elisabet Hafstad et siteringssøk (forwards citation) med CitationChaser (31) på publikasjonene som var blitt inkludert i forrige oversikt og som hadde doi (n=4). Lagleder gjennomgikk siteringer på øvrige åtte publikasjoner manuelt i Google Scholar.

Utvelging av litteratur

Vi importerte søkeresultatene fra både OpenAlex, tradisjonelle databaser og andre kilder til referansehåndteringsverktøyet EPPI Reviewer (32;33) og fjernet dubletter. To prosjektmedarbeidere (HB, HN) gjorde uavhengige vurderinger (*screening*) av titler og sammendrag fra litteratursøket opp mot inklusjonskriteriene. Studiene som vi ble enige om at var relevante innhentet vi i fulltekst og vi gjorde uavhengige vurderinger av disse. Vi piloterte inklusjonskriteriene på de 200 første studiene, for å sikre at vi hadde en felles forståelse for inklusjonskriteriene. Uenighet om vurderinger av titler/sammendrag og fulltekster løste vi ved diskusjon.

I prosessen med å velge studier brukte vi priority screening, en maskinlæringsfunksjoner i programvaren EPPI Reviewer (33;34). For ytterligere beskrivelse av screening- og maskinlæringsstrategi, se vedlegg 2.

Søkeresultater fra Google, siteringssøket i Google Scholar, Campbell Collaboration og relevante skandinaviske organisasjoner ble kun gjennomgått av én prosjektmedarbeider for relevans. Dersom relevante studier ble identifisert ble disse hentet ut i fulltekst og vurdert uavhengig av to prosjektmedarbeidere (HB, HN). Uenigheter ble løst ved diskusjon.

Vurdering av inkluderte studier

Vi utførte metodisk kvalitetsvurdering eller vurdering av risiko for systematiske skjevheter ved hjelp av sjekklister tilpasset de ulike designene på studiene vi inkluderte. Vurderingene ble gjort på studienivå, på tvers av utfall. Vurderingen ble foretatt av én forsker (HB) og én forsker kontrollerte (HN). Sjekklistene vi brukte var:

- Før-og-etter-evaluering: *Effective Practice and Organisation of Care (EPOC) Risk of bias criteria* (35)
- Kvalitative studier: en tilpasset versjon av *Critical Appraisal Skills Programme (CASP)*(36) som har blitt brukt i andre oppsummeringer med kvalitativ forskning (37).
- Kohortstudier: *Newcastle-Ottawa Scale (NOS)* (38)

Se Tabell 1 for ytterligere informasjon. Sjekklistene er utviklet av ulike organisasjoner og/eller forfattere og har noe ulik tilnærming. Vi har oppsummert vår vurdering av de enkelte studiene med begrepene:

- «lav, middels eller høy risiko for systematiske skjevheter» for *kvantitative* studier (før-og etter evaluering og kohortstudier)
- «ingen, små, middels eller store metodiske begrensninger» for *kvalitative* studier

Disse begrepene tar utgangspunkt i Cochrane Handbooks modeller for vurdering av risiko for systematiske skjevheter i studier (39).

Tabell 1. Studiedesign ved de inkluderte studiene og hvordan metodisk kvalitet og risiko for systematiske skjevheter er målt

Studiedesign	Verktøy/sjekkliste	Områder som vurderes
Før-og-etter-evaluering	Effective Practice and Organisation of Care (EPOC) Risk of bias criteria	<ul style="list-style-type: none"> • Randomiseringsprosess/gruppefordeling • Likhet i utfallsmål ved baseline • Likhet i bakgrunnskarakteristika ved baseline • Ufullstendige utfallsmål • Sammenblanding av grupper • Selektiv rapportering
Kvalitative studier	Critical Appraisal Skills Programme (tilpasset versjon)	<ul style="list-style-type: none"> • Beskrivelse av kontekst • Utvalgsstrategi • Datainnsamlingsstrategi • Dataanalyse • Påstander støttet av funn • Bruk av refleksivitet • Etske betraktninger
Kohortstudier	Newcastle-Ottawa Scale	<ul style="list-style-type: none"> • Representativitet • Valg av ikke-eksponert gruppe • Valg av eksponering • Utfall ikke tilstede ved studiens start • Sammenlignbarhet mellom grupper • Kvalitet på utfallsmål • Oppfølgingstid • Fullstendighet av oppfølgingsdata

Én av de inkluderte studiene (40) var vanskelig å plassere innenfor et konkret design. Forskerne fulgte deltakerne etter innføring av et tiltak (registrering av skjermingstilfeller) og alle målingene av skjerming var etter at tiltaket var tatt i bruk. Studien hadde heller ingen sammenligningsgruppe. Gitt at det var én tiltaksgruppe med flere målinger etter innføring av tiltaket var det vanskelig å finne en egnet sjekkliste for studien. Vi valgte til slutt å betegne studien som en longitudinell kohortstudie og benytte Newcastle-Ottawa Scale (NOS) for å vurdere studiens risiko for systematiske skjevheter. På samme måte som EPOC-sjekklisten er NOS-sjekklisten beregnet for studier med en sammenligningsgruppe og den var derfor ikke optimal. Vi fant imidlertid at det var det beste valget, og tilpasset NOS-sjekklisten ved å gi en null-skåre på spørsmål som omhandlet sammenligningsgrupper.

Uthenting av data

Vi hentet ut følgende data fra studiene: studiedesign, forskningsspørsmål, hvilket land studien var utført i, kjennetegn ved utvalget (type aktør, antall, kjønn, alder, evt. andre

relevante data om bakgrunn), kontekst (fosterhjem/institusjon, type institusjon), hva som ble undersøkt mer konkret, resultater og eventuelle konklusjoner av forfatterne.

Én medarbeider (HB) hentet ut data fra de inkluderte studiene og en annen (HN) kontrollerte dataene opp mot publikasjonen. Fordi vi i denne kartleggingsoversikten hadde mange forskningsspørsmål og studiedesign, ble arbeidet med datauttrekk en gjentakende lesning av studier og funn sett i lys av hverandre. I kvantitative studier er det å hente ut resultater som regel relativt enkelt fordi det er tall (f.eks. effektstørrelser eller forekomster). I kvalitative studier kan resultatene finnes i studiens eget resultatkapittel, i diskusjon eller i konklusjon. I alle tilfeller består resultatene av tekst. Noen ganger lot resultatene seg kort oppsummere; andre ganger var det svært store mengder tekst som gjorde dataauthenting utfordrende. For å kunne gi en oversiktlig presentasjon av resultatene gjorde vi et omfattende arbeid med å kondensere teksten: vi hentet ut essensen av teksten som beskrev hvert tema eller funn. Målet var likevel å beholde tilstrekkelige detaljer til at leseren kunne danne seg et bilde av fenomenene. De presenterte dataene i resultatkapitlet er en blanding av setninger som er hentet direkte fra den originale publikasjonen (eventuelt oversatt) og omskrivninger foretatt av oss.

Vi brukte et pilotert dataauthentingsskjema i Microsoft Excel. Dette skjemaet var basert på dataauthentingsskjemaet som ble benyttet i forbindelse med forrige oversikt.

Kartlegging av kunnskapsgrunlaget

Vi sorterte publikasjonene i logiske kategorier, overordnet iht. oversiktens problemstillinger. Informasjonen vi hentet ut fra publikasjonene analyserte vi deskriptivt, med frekvenser og prosenter. Vi sammenfattet informasjon om studiene og deres resultater narrativt, vurderte resultatene fra de ulike studiene på tvers, samt beskrev fellestrekk, og i noen tilfeller kontraster, på tvers av studiene der det var mulig – for å se om det var noen mønstre i funn og konklusjoner. Vi presenterer resultatene i tekst og tabeller. Hovedfremstillingen er i form av prosa med narrative presentasjoner av resultater og konklusjoner. Når en studie besvarer eller belyser flere spørsmål, vil studien gjenfinnes flere steder.

Iht. standarden for kartleggingsoversikter utførte vi ingen datasynteser, dvs. vi utførte ingen syntese av individuelle studieresultater (f.eks. ingen metaanalyse) fra studiene eller vurderte tilliten til dokumentasjonen for resultatene ved hjelp av verktøy som GRADE (41) eller GRADE-CERQual (42). Imidlertid oppsummerte og beskrev vi kontraster eller fellestrekk på tvers av studiene, der det var mulig. De kvalitative resultatene presenteres med tekstutdrag som gjengir enten informantenes beskrivelser av erfaringer eller forfatterens oppsummering, vurdering eller analyse av funnene. Dermed er det i hovedsak studieforfatterens forskerstemmer som høres, ikke våre som oversiktsforfattere, selv om vår uthenting, kondensering av resultater, oppsummeringer og diskusjoner selvsagt også innebærer valg. Vi sammenlignet i tillegg de foreliggende resultatene med resultatene fra den forrige oversikten, først og fremst i diskusjonsdelen, for å fremheve eventuelle likheter og forskjeller.

Vi brukte sjekklisten «The PRISMA extension for scoping reviews» (16) for å sikre rapporteringskrav.

Refleksjoner

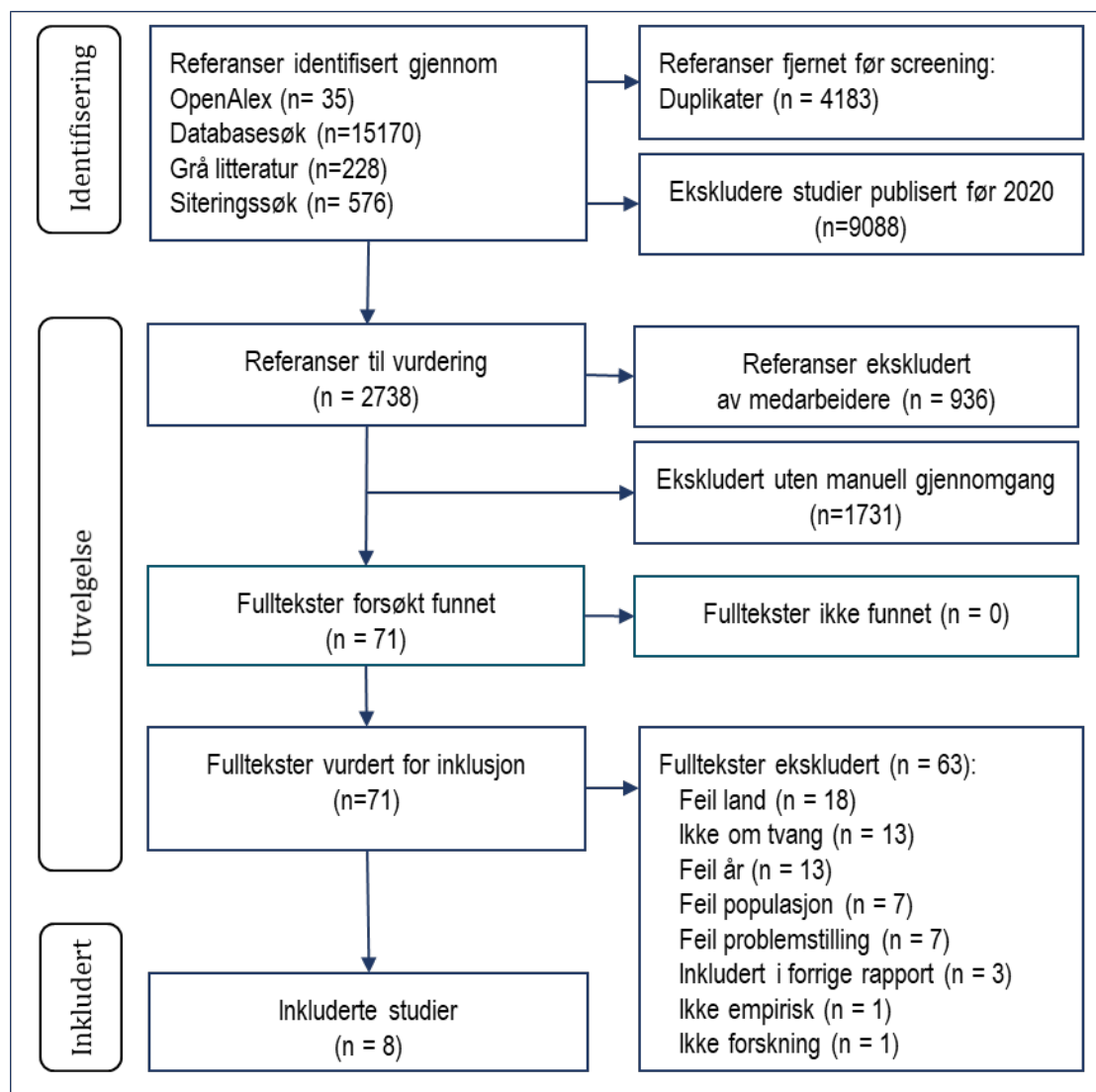
De to studieforfatterne har i dette prosjektet reflektert sammen som forskere rundt våre forståelser av tematikk og metode. Knyttet til temaet tvang og grensesetting gikk vi inn i prosjektet med ulike erfaringer. Fagbakgrunn, arbeidserfaring og egen familie bidrar til forståelsen av feltet. For eksempel har vi forskjellig faglig bakgrunn, innen henholdsvis pedagogikk og psykologi, noe som kan ha vært med på å farge våre forventninger og forståelse av resultatene. I tillegg har vi begge erfaringer fra arbeid i institusjonssetting, men med ulike målgrupper. I forbindelse med gjennomgangen av studiene og vurdering av metodiske begrensninger, diskuterte vi også våre vitenskapsteoretiske ståsteder og hva det kan bety for vurderingene av særlig kvalitative studier. Vi har også reflektert rundt fordeler og ulemper med systematiske oversikter/kartleggingsoversikter til å besvare denne type komplekse og omfattende forskningsspørsmål, dette diskuterer vi kort under «Styrker og svakheter ved kartleggingsoversikten»..

Resultater

Resultater av litteratursøket og utvelgelse av studier

Databasesøkene og søk etter grå litteratur ga totalt 16 009 treff før fjerning av dubletter (figur 1), av søkene i grå litteratur var 130 treff fra siteringssøk i Google Scholar, 89 fra nettstedsøk og 9 fra Google-søk. Etter fjerning av dubletter satt vi igjen med 11 826 referanser, hvorav 2738 ble publisert mellom 2020 og 2022 og sendt videre for vurdering (de resterende referansene, publisert mellom 2000-2019, ble ikke vurdert). Inklusjonskriteriene ble pilotert på 200 av disse, deretter ble de resterende referansene satt på priority screening i screeningverktøyet EPPI Reviewer (43). Av disse ekskluderte vi 936 referanser som åpenbart ikke oppfylte inklusjonskriteriene våre, basert på tittel og sammendrag. Rangeringsalgoritmen bidro til at 1731 referanser kunne ekskluderes uten manuell gjennomgang. Deretter fikk vi tak i og vurderte 71 publikasjoner i fulltekst, hvorav vi ekskluderte 63. De mest vanlige årsakene for eksklusjon var feil land (n=18), feil årstall (n=13) og at referansen ikke omhandlet tvang/grensesetting (n=13). Vi inkluderte åtte studier fordelt på åtte publikasjoner (40;44-51) som til sammen omfattet 1 562 deltakere⁵. Se vedlegg 2 for ytterligere informasjon om screening- og maskinlæringsstrategien benyttet.

⁵ Antallet deltakere i en av studiene (van Dorp og kollegaer 2022) var et estimat. Derfor kan det reelle tallet være noe annerledes.

Figur 1: Flyttdiagram over utvelgelse av studier

Beskrivelse av de inkluderte studiene

De åtte inkluderte studiene besto av seks kvalitative studier, én ikke-randomisert kontrollert før-etter-studie og én longitudinell kohortstudie. Tre studier var fra Nederland, tre fra Norge og to fra Sverige. I tre studier besto utvalget av to grupper: ungdommer og ansatte på institusjonene, mens i to studier besto utvalget kun av institusjonsansatte og i to andre studier besto utvalget kun av ungdommer. To av de nederlandske studiene var utført av samme forskergruppe og var begge en del av et overordnet prosjekt knyttet til bruk av skjerming i nederlandske sikrede institusjoner for ungdom (40;51).

Ingen av studiene omhandlet barn eller unge i fosterhjem, selv om dette var et av hovedtemaene for oversikten.

Tabell 2 gir en enkel oversikt over de åtte studiene sortert etter studiedesign. Vedlegg 4 presenterer alle studiene i større detalj.

Tabell 2. Beskrivelse av de inkluderte studiene (N=8)

Studie	Design	Innhold	Setting	Land	Vurdering
Engström 2020	Kvalitativ	Erfaringer med tvang	Ungdomsinstitusjoner med tvunget opphold	Sverige	Moderate metodiske begrensninger
Hammerfeldt 2022	Kvalitativ	Erfaringer med tvang	Barnevernsinstitusjoner	Norge	Moderate metodiske begrensninger
Hygen 2021	Kvalitativ	Erfaringer med tvang	Barnevernsinstitusjoner	Norge	Alvorlige metodiske begrensninger
Minde 2021	Kvalitativ	Erfaringer med tvang	Barnevernsinstitusjoner	Norge	Små metodiske begrensninger
Stenström 2021	Kvalitativ	Erfaringer med tvang	Ungdomsinstitusjoner, både med lukkede avdelinger og åpne behandlingsenheter	Sverige	Alvorlige/moderate metodiske begrensninger
van Dorp 2021	Kvalitativ	Forståelse av tvang	Lukkede institusjoner for ungdom med atferdsproblemer	Nederland	Alvorlige/moderate metodiske begrensninger
van Dorp 2022	Kohort (longitudinell)	Forebygging av tvang	Lukkede institusjoner for ungdom med atferdsproblemer	Nederland	Høy risiko for systematiske skjevheter
van Wijk-Herbrink 2021	Ikke-randomisert kontrollert før-etterstudie	Forebygging av tvang	Lukkede institusjoner for ungdom med atferdsproblemer	Nederland	Høy risiko for systematiske skjevheter

Disse studiene har forskjellige problemstillinger og svarer på forskjellige av oversiktens forskningsspørsmål. I likhet med forrige oversikt valgte vi å sortere funnene fra studiene etter hvilke forskningsspørsmål de besvarte. Det var først og fremst de viktigste resultatene fra studiene som var avgjørende for hvilke forskningsspørsmål vi vurderte at de besvarte. Forskningsspørsmålene var:

1. Hva er forekomsten av tvang?
2. Hvordan utøves bruk av tvang?
3. Hvordan forstås grensesetting og bruk av tvang? (av barn og unge, fosterforeldre, institusjonsansatte)
4. Hvilke konsekvenser har bruk av tvang? (for barn og unge)

5. Hvordan forebygges bruk av tvang i barnevernsinstitusjoner og fosterhjem?
6. Hva er barn og unge, fosterforeldre og institusjonsansatte sine erfaringer med og synspunkter på grensesetting og bruk av tvang?

Flere av forskningsspørsmålene våre ble ikke direkte besvart av de inkluderte studiene. Dette gjaldt spørsmål 1 (forekomst), 2 (utøvelse) og 4 (konsekvenser). Enkelte av studiene berørte riktignok temaene/spørsmålene – for eksempel var det noen som indirekte omhandlet utøvelse av tvang – men fordi temaene ikke var en del av studiens fokus eller problemstilling så vurderte vi at de ikke besvarte spørsmålene. Dermed er det kun forskningsspørsmål 3 (forståelse), 5 (forebygging) og 6 (erfaringer) som er omtalt i egne underkapitler i den følgende resultatdelen.

Majoriteten av studiene vi inkluderte er kvalitative og de svarer i hovedsak på spørsmål 6 om erfaringer og synspunkter på tvang.

I forrige oversikt var det flere studier som omhandlet kontroll og tilsyn i forbindelse med tvang i barnevernet og formuleringen av spørsmål 6 ble derfor endret for å romme dette (se Innledningen). Vi inkluderte i foreliggende oversikt ingen studier med fokus på tilsyn og kontroll, og vi beholdt derfor spørsmål 6 med den opprinnelige formuleringen («Hva er erfaringer med og synspunkter på grensesetting og bruk av tvang?»). Tabell 3 viser hvilke studier som besvarte hvilke forskningsspørsmål:

Tabell 3. Inkluderte studier og forskningsspørsmålene de belyser

Studie	1 Forekomst	2 Utøvelse	3 Forståelse	4 Konsekvenser	5 Forebygging	6 Erfaringer
Engström 2020 (Kvalitativ)						
Hammerfjeld 2022 (Kvalitativ)						
Hygen 2021 (Kvalitativ)						
Minde 2021 (Kvalitativ)						
Stenström 2021 (Kvalitativ)						
van Dorp 2021 (Kvalitativ)						
van Dorp 2022 (Longitudinell kohort)						
van Wijk-Herbrink 2021 (Ikke-randomisert kontrollert før-etter-studie)						

I avsnittene under presenterer vi hver studie først med en kort introduksjon, sammen med vår vurdering av studiens metodiske kvalitet. Vurderingen gjentas hver gang studien presenteres slik at den danner et bakteppe for resultatene. I vedlegg 4 er flere detaljer ved studiene presentert i tabellform. Vi minner om at vi identifiserte ingen studier som kunne svare på forskningsspørsmål 1 (forekomst), 2 (utøvelse) og 4 (konsekvenser). Avsnittene nedenfor tar derfor for seg forskningsspørsmål 3 (forståelse), 5 (forebygging) og 6 (erfaringer).

Spørsmål 3: Hvordan forstå grensesetting og bruk av tvang?

Det tredje forskningsspørsmålet var «Hvordan kan vi forstå begrepene grensesetting og tvang?» Det var kun én studie hvis formål var relevant for dette spørsmålet. En nederlandsk studie undersøke hvordan ansatte og beboere på lukkede institusjoner for ungdom forsto begrepet skjerming (*seclusion*)⁶. Disse resultatene dannet grunnlaget for en ny metode for å monitorere bruk av skjerming i lukkede ungdomsinstitusjoner i Nederland.

En kvalitativ studie om å definere og måle skjerming

Van Dorp og kollegaers studie fra 2021 besto av 44 deltakere med erfaring med skjerming i institusjonssetting: ungdommer og brukerrepresentanter som har opplevd å bli skjermet, og ansatte som har vært involvert i å gjennomføre skjerming. Studien hadde en tredelt målsetting: 1) å utvikle en konkret og målbar definisjon av skjerming (*seclusion*) som både unge og ansatte ved lukkede ungdomsinstitusjoner kunne være enige om; 2) vurdere hvorvidt man kan oppnå konsensus om denne definisjonen; og 3) vurdere hvilke elementer av definisjonen man kan oppnå konsensus om. Settingen for denne studien var lukkede institusjoner for ungdom med alvorlige atferdsproblemer. Vi vurderte studien til å ha alvorlige til moderate metodiske begrensninger grunnet uklarheter knyttet til utvalgsstrategi og datainnsamling samt manglende refleksjoner og etiske vurderinger.

Ungdommer og ansatte var enige om å inkludere to elementer i definisjonen av skjerming: «ufrivillig» og «plassering i et rom eller område». Andre begrep som «sosial isolasjon» og «tid» ble også ansett som viktige elementer, men disse var ikke tydelig nok atskilt fra de andre elementene og ble derfor utelatt. Den endelige definisjonen endte dermed opp med å bli «en ufrivillig plassering i et rom eller område som brukeren ikke får lov til å forlate». I tillegg mente deltakerne at «begrunnelse» og «tid» var viktige aspekter, derfor anbefalte forskerne at man tok dette med når bruken av skjerming skulle registreres i ungdomsinstitusjonene.

Oppsummering

Kun én studie (med alvorlige til moderate metodiske begrensninger) utforsket hvordan man kan forstå tvang, i dette tilfellet hvordan man i lukkede ungdomsinstitusjoner forstår begrepet skjerming. Studien omfattet 44 personer. Det at skjerming er ufrivillig og er en plassering i et rom eller område som man ikke får lov til å forlate var noe både ungdommer og ansatte var enige i. Resultatene fra denne studien dannet ifølge studien

⁶ Vi valgte å oversette begrepet «seclusion», som forfatterne definerer som “an involuntary placement in a room or area the client is not allowed or able to leave” ((51), side 417), med begrepet «skjerming». Dette begrepet er vanlig i institusjonssammenheng og brukes blant annet i forskrift om bruk av skjerming i institusjoner i psykisk helsevern: «Med skjerming menes tiltak som innebærer at en pasient holdes helt eller delvis atskilt fra medpasienter og fra personell» (52).

grunnlaget for et felles registreringssystem for skjerming i nederlandske ungdomsinstitusjoner.

Spørsmål 5: Hvordan forebygges bruk av tvang i barnevernsinstitusjoner og fosterhjem?

Hvordan kan man forebygge eller begrense bruk av tvangstiltak overfor barn og unge i barnevernet? Finnes det forebyggende tiltak eller tilnærminger – og virker disse? Tre studier (én kvalitativ og to kvantitative) undersøkte hvordan tvang kunne begrenses eller forebygges. Vi presenterer først den kvalitative studien som undersøkte hvordan miljøterapeuter jobber for å redusere vold på barneverninstitusjoner. Deretter presenterer vi de to kvantitative studiene som så på hvordan ulike tilnærminger kunne påvirke forekomsten av henholdsvis undertrykkende hendelser (*repressive interventions*) og skjerming i ungdomsinstitusjoner.

Erfaringer fra ansatte i barneverninstitusjoner i Norge

Hammerfjelds studie fra 2022 undersøkte hvordan sju miljøterapeuter i norske barneverninstitusjoner arbeider for å redusere vold og utagering blant de unge (45). Vi vurderte studien til å ha moderate metodiske begrensninger på grunn av mangler knyttet til kontekstbeskrivelse, refleksivitet og samsvar mellom forskningsresultater og resultater.

Miljøterapeutene opplevde at konkrete metoder var mindre viktige enn det å skape en god relasjon med ungdommene. En god relasjon gjorde at miljøterapeutene kom i en posisjon til å påvirke ungdommene og kunne dermed være den viktigste faktoren for å redusere vold og utagering. En viktig forutsetning for dette var at ungdommene opplevde at miljøterapeutene ville dem vel. Samtidig fortalte deltakerne at det tidvis kunne være utfordrende å forstå og støtte ungdommene på en måte som bidro til en god relasjon. Det å jobbe med tunge saker over lengre tid kunne føre til en likegyldighet eller en omsorgstrøtthet som gjorde det vanskeligere for miljøterapeutene å jobbe med relasjonen til ungdommene. På den annen side kunne det å bli sett og ivaretatt av andre mennesker bidra til å redusere eventuelle belastninger de opplevde i jobben. En annen utfordring miljøarbeiderne fortalte om var at de kunne bli så opphengt i hva ungdommene gjorde at de glemte å ta hensyn til konteksten for hva som forårsaket handlingen (det studieforfatteren omtaler som «attribusjonsfeil»).

Endring i bruk av skjerming etter innføring av et nytt registreringssystem

van Dorp og kollegaers studie fra 2022 (40) undersøkte forskjell i bruken av skjerming over tid i alle sikrede ungdomsinstitusjoner i Nederland etter innføringen av et nytt registreringssystem. Systemet målte fire aspekter av skjerming: antall, varighet, type skjermingsrom og begrunnelse. Tanken var at ved å ta i bruk kontinuerlig måling og tilbakemelding (*monitoring and feedback*) ville man stimulere til redusert bruk av skjerming. Vi vurderte studien til å ha høy risiko for systematiske skjevheter, hovedsakelig på grunn av mangelen på en sammenligningsgruppe som ikke mottok det nye registreringssystemet (mer om dette i vedlegg 4).

Forskerne fant en statistisk signifikant nedgang i antallet skjerminger over tid, både når de så på forekomst av skjerming per måned og når de delte opp tiden i to halvårslige perioder (med fem måneders mellomrom). Derimot var det ingen statistisk signifikant endring i varigheten av skjerminger fra måned til måned. Men det var så vidt en statistisk signifikant *økning* i skjermingens varighet når man så på forskjellen mellom de to halvårslige periodene. Når det gjaldt endring i bruk av rom og begrunnelse for skjerming fant forskerne en økning i tid på isolat (*seclusion room*) mellom de to halvårslige periodene når skjermingen skyldtes ungdommens aggresjon.

Effekt av et tvangsforebyggende tiltak i ungdomsinstitusjoner

Van Wijk-Herbrink og kollegaers studie fra 2021 (47) evaluerte tiltaket SafePath i lukkede ungdomsinstitusjoner i Nederland. Tiltaket bygger på skjemat terapi (*Schema therapy*) (53), en form for behandling som fokuserer på å endre dysfunksjonelle emosjonelle og kognitive mønstre. Ett av hovedmålene til SafePath er å lære ansatte å sette ord på ungdommens utagerende atferd på en aksepterende og ikke-dømmende måte. Gjennom dette kan ungdommens problematiske atferd forstås som naturlige reaksjoner på at grunnleggende følelsesmessige behov trues (f.eks. behov for trygghet, forutsigbarhet osv.). Forskernes hypotese var at det ville være færre undertrykkende hendelser (f.eks. fysiske inngrep, skjerming og overføring til lukket enhet) blant enhetene som fikk SafePath sammenlignet med enhetene som ikke fikk det. Vi vurderte studien til å ha høy risiko for systematiske skjevheter, blant annet på grunn av mangelen på randomisering (ikke tilfeldig fordeling på grupper) og forskjellen mellom gruppene ved oppstart.

Både ansatte og ungdommer fylte ut spørreskjemaer ved fire måletidspunkter: før innføringen av tiltaket (baseline) og to, fire og 12 måneder etter innføring av tiltaket. I tillegg til undertrykkende hendelser målte forskerne aggressive hendelser forårsaket av ungdommene (f.eks. skade på eiendom, verbal eller fysisk aggresjon mot andre mennesker). Begge disse målene var basert på de ansattes daglige rapporter. I tillegg brukte man standardiserte spørreskjemaer for å måle ungdommens opplevelse av gruppeklima og de ansattes opplevelse av lagfungering.

Resultatene viste at det var en signifikant større nedgang i undertrykkende atferd blant de ansatte som mottok SafePath, sammenlignet med de ansatte i kontrollgruppen. Tiltaket ser dermed ut til å ha hatt en positiv effekt på de ansattes undertrykkende atferd. En viktig begrensning her er at det var mer undertrykkende atferd ved baseline blant SafePath-ansatte enn de ansatte i kontrollgruppen. Ettersom gruppene var ulike allerede før tiltaket ble innført er det mulig at dette har vært med på å påvirke resultatene, noe som har bidratt til at vi vurderte risikoen for systematiske skjevheter som høy.

Utover resultatene på undertrykkende atferd fant forskerne at både SafePath- og kontrollgruppen rapporterte færre tilfeller av aggressiv atferd over tid. Det var med andre ord ingen unik effekt av SafePath på aggresjon som førte til mer reduksjon enn i kontrollgruppen. Det var heller ingen effekt på de ansattes opplevelse av lagfungering, men

ungdommene opplevde en statistisk signifikant bedring i gruppeklima etter innføringen av SafePath.

Oppsummering

De tre studiene som belyste spørsmålet om hvordan tvang kan forebygges hadde ulik metodisk tilnærming (én kvalitativ, én ikke-randomisert kontrollert studie og én longitudinell kohortstudie) og nasjonalitet (én norsk og to nederlandske). Studiene omfattet til sammen 1 413 deltakere. Den kvalitative studien ble vurdert til å ha moderate metodiske begrensninger, mens de to kvantitative studiene hadde begge høy risiko for systematiske skjevheter.

Miljøterapeuter i norske barneverninstitusjoner mente at en god relasjon mellom ungdommene og de ansatte gjorde at man kom i en god posisjon til å påvirke ungdommene, noe som kunne være med på å forebygge vold og utagering. På den annen side var det utfordringer som gjorde at relasjonsbygging ble vanskelig, slik som omsorgstrøtthet og det å glemme å ta hensyn til de bakenforliggende årsakene til ungdommenes atferd.

De to forebyggende tilnærmingene som ble presentert var henholdsvis «måling og tilbakemelding» og programmet SafePath. Der den første tilnærmingen besto av en ganske passiv håndtering av skjerming (gjennom at forekomsten var forventet å gå ned som et resultat av kontinuerlig tilbakemelding på antallet skjerminger), var SafePath en mer aktiv tilnærming som direkte jobbet med de ansatte i lukkede ungdomsinstitusjoner for å hjelpe dem å forstå ungdommenes oppførsel og dermed redusere undertrykkende atferd. Det var en nedgang i forekomsten av skjerming i den ene studien og en positiv effekt på undertrykkende atferd i den andre, men begge disse studiene var preget av høy risiko for systematiske skjevheter.

Spørsmål 6: Hva er barn og unge, fosterforeldre og institusjonsansatte sine erfaringer med og synspunkter på grensesetting og bruk av tvang?

Hvordan oppleves det å bli utsatt for eller gjennomføre grensesetting eller tvang? Hva sier forskjellige aktører om sine erfaringer med disse fenomenene? Seks studier undersøkte disse spørsmålene, alle med bruk av kvalitativ metode. En svensk studie undersøkte hvordan ansatte i lukkede ungdomsinstitusjoner behandlet brukerne, mens én norsk og én svensk studie så spesifikt på håndteringen av vold og konflikter. To norske studier intervjuet ungdom og ansatte ved barneverninstitusjoner om erfaringer med elektroniske kommunikasjonsmidler. I tillegg var det en nederlandsk studie som intervjuet ungdommer om deres opplevelse av skjerming i institusjonssammenheng.

En kvalitativ studie om hvordan ansatte forholder seg til ungdommer

Engström og kollegaers studie fra 2020 (44) undersøkte 20 ungdommer (13-19 år), i statlige institusjoner med tvungent opphold, med hensyn til deres opplevelse av hvordan personalet forholder seg til dem og utfører jobben sin. Vi vurderte studien til å ha moderate metodiske begrensninger på grunn av mangler ved kontekstbeskrivelse og etiske vurderinger samt støtte i data til noen av funnene.

Ifølge forskerne kunne man klassifisere de ansattes måte å forholde seg til ungdommene på i tre kategorier: omsorgsbasert, regelbasert og passiv-unnvikende. Den regelbaserte stilen gikk ut på at de ansatte brukte trusler, straff og vold for å oppnå lydighet blant ungdommene. Den passiv-unnvikende stilen gikk ut på at ansatte enten distanserte seg fra eller ignorerte ungdommene. Disse to stilene ble antatt å henge sammen med et mer voldelig miljø på institusjonen av ungdommene. På den annen side kunne en omsorgsbasert interaksjonsstil – preget av respekt, tillit og omtenkksomhet – føre til et roligere og tryggere miljø, uten bruk av trusler og vold.

En kvalitativ studie om miljøterapeuters opplevelse av arbeid med vold

Hammerfjelds studie fra 2022 (45) undersøkte hvordan sju miljøterapeuter i norske barneverninstitusjoner opplevde å jobbe med vold og utagering blant de unge (se også resultatene for forebygging av tvang der samme studie er omtalt). Vi vurderte studien til å ha moderate metodiske begrensninger som beskrevet over.

Miljøterapeutene ble spurt om hvilke holdninger de hadde til ungdommenes voldelige og utagerende atferd. De svarte alle at de var opptatt av å forstå hvorfor ungdommene oppførte seg på denne måten. Ifølge miljøterapeutene er det naturlig at ungdommer reagerer med bruk av vold og motstand når de har med seg en rekke vanskelige erfaringer fra oppveksten. For eksempel kan ungdommer som har erfart at de ikke kan stole på voksne ha dette med seg som en forventning i institusjonen de er i.

En annen forklaring på ungdommenes atferd var at de var plassert i en institusjon der de hadde begrenset evne til å påvirke sin egen situasjon. Når de ikke fikk lov til å være med på å bestemme selv kunne de oppleve å føle på frustrasjon og avmakt. På den måten kunne bruk av vold tolkes som en teknikk for å kontrollere omgivelsene sine.

En kvalitativ studie om ansatte og ungdommers håndtering av konflikter

Stenström og kollegaers studie fra 2021 (50) undersøkte hvordan ni ansatte (28-60 år) og 18 brukere (12-16 år) i svenske ungdomsinstitusjoner håndterte konflikter som kunne oppstå mellom disse to gruppene. Vi vurderte studien til å ha alvorlige til moderate metodiske begrensninger grunnet mangler ved utvalgsstrategi, refleksivitet og etiske vurderinger.

Konsekvent mikropolitikk

Sosial kontroll i de aktuelle institusjonene er preget av det forfatterne kaller en konsekvent hendelsessekvens (*conflict script*) som består av at en ansatt sier at hen "har fått nok" og at ungdommen må gå på rommet sitt. Dersom ungdommen ikke føyer seg skjer én eller flere av følgende handlinger: tvungen transport til rommet, ungdommen holdes fysisk nede eller tvungen transport til isolat. Forfatterne beskriver dette som en konsekvent mikropolitikk, i den forstand at, i tilfeller der det oppstår konflikt, kan alle de involverte forvente at mer eller mindre det samme vil gjenta seg hver gang. En fordel ved å ha en fast hendelsessekvens i konfliktsituasjoner er at ansatte fremstår som konse-

kvente i en institusjon som ellers er preget av mye inkonsekvent atferd. En annen fordel ved denne hendelsessekvensen er at den tilskriver ansvaret om å eskalere konfliktsituasjoner til ungdommene heller enn de ansatte, på tross av de ansattes maktfordel.

Det er ulike oppfatninger mellom ansatte og ungdommer om hvem som er ansvarlige i å eskalere konflikter. Ansatte opplever at de gir ungdommene en sjanse til å gjøre det rette ved å sende dem til rommet sitt, men ungdommene opplever at de ansatte ofte bidrar til å hisse dem opp. Ifølge de ansatte er det veldig viktig å opprettholde ro og orden i miljøet. De opplever dessuten at de må være konsekvente og at det er en sikkerhetsrisiko hvis de gir seg i konfliktsituasjoner. Dette fører til en uforanderlig posisjon for begge parter, der de ansatte ikke kan gi etter fordi autoriteten deres står på spill. Dette fører til at jo mer motstand ungdommen utøver, jo større grad av tvang utøver de ansatte. I tilfeller der ungdommen gir seg i en konfliktsituasjon ser de ansatte på dette som fremgang i behandlingsprosessen, mens når den eskaleres sees det på som en bekreftelse for behovet for å skjerme ungdommen fra miljøet for å opprettholde ro og orden.

Inkonsekvent mikropolitikk

De ansatte understreker behovet for klare regler og strukturer, mens ungdommene beskriver systemet de lever i som et som er preget av vilkårlighet. Ansatte kan for eksempel ignorere brudd på reglene for å unngå å eskalere en situasjon, og denne uforutsigbare bruken av reglene bidrar til konflikter. Samtidig beskriver ungdommene at ansatte som er opptatt av å følge reglene oftere eskalerer konflikter og gjør trivielle avvik fra reglene om til en stor sak. Ungdommene skiller gjerne mellom de "gode", ansatte som er fleksible når det kommer til regler, og de "harde" som er mer rigide.

Tilpasninger til (in)konsekvent mikropolitikk

Ungdommene beskriver en følelse av maktesløshet og resignasjon. Her bruker forfatterne begrepet «overfladisk tilpasning» - en måte flere ungdommer tilpasser seg på for å unngå negative sanksjoner ved å overholde institusjonens regler, men samtidig la være å gjennomgå noen form for «ekte forandring».

En kvalitativ studie om bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler

Hygen og Ulsets studie fra 2021 (46) undersøkte hvordan 21 ansatte (27-61 år) og ni ungdommer (14-23 år) fra forskjellige barneverninstitusjoner i Norge (inkludert et foster-/behandlingshjem) forholdt seg til bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler i en institusjonssetting. Vi vurderte studien til å ha alvorlige metodiske begrensninger på grunn av manglende beskrivelser av utvalgsstrategi, analysemetode og refleksivitet.

Ungdommenes erfaringer/perspektiver

Ungdommene fortalte at tilgang til elektronisk kommunikasjon var viktig for dem. Begrunnelsen de ga for dette var blant annet at digitale medier bidro til at de kunne opprettholde kontakt med tidligere nettverk (venner og familie) og derfor sørge for kontinuitet. Dessuten kunne elektroniske kommunikasjonsmidler støtte opp under økt sosialisering med nye mennesker. Flere ungdommer fremhevet også hvordan mobiltelefonen ga dem trygghet, blant annet fordi de lettere kunne kontakte mennesker de stolte

på hvis de trengte det. En annen fordel var at digitale medier ga dem en pause fra en vanskelig hverdag.

Flere ungdommer hadde opplevd å bli fratatt mobilen, noen i mer enn to uker, noe mange opplevde som dramatisk. Enkelte opplevde at straffen for å ha gjort noe galt ikke stod i forhold til handlingen de ble straffet for, slik som å bli fratatt mobilen i to uker for å ha solgt nakenbilder.

Ungdommene var usikre på hvilke rettigheter de hadde i forbindelse med elektroniske kommunikasjonsmidler på institusjon. Dette kunne muligens henge sammen med at informasjonen ble gitt rett etter inntak, hvor ungdommene har svært mye annet å forholde seg til. De fleste var klar over at de kunne klage til Statsforvalteren hvis de var misfornøyde, men at det kunne ta tid før de fikk svar. Noen trengte hjelp med å klage.

Alle institusjonene skrudde av internett på faste tidspunkter. Ungdommene reagerte ulikt på dette, der noen opplevde det som vanskelig fordi de trengte nettet til å koble av, mens andre opplevde det som positivt fordi de lettere fikk sove/gjøre noe aktivt. Ungdommer med store datapakker syntes ikke det var problem at det trådløse nettet ble skrudd av fordi de ikke var avhengige av det trådløse nettet. Internetthastigheten ble beskrevet som dårlig av mange, noe som førte til frustrasjon.

De ansattes erfaringer/perspektiver

Ansatte ga uttrykk for at de forsto hvor viktige mobiltelefoner var for ungdommene og at det å begrense bruk var en alvorlig inngripen. Flere opplevde det som vanskelig å sette grenser når det gjaldt bruk av digitale kommunikasjonsmidler. De fortalte at de sjelden tok fra ungdommene mobilen og at de kun gjorde dette når den kunne bli brukt for å skade ungdommen eller andre mennesker. Likevel ønsket flere at de oftere kunne ta mobilen, selv om de innså det problematiske ved det.

Når det gjaldt rettigheter knyttet til elektroniske kommunikasjonsmidler på institusjon, fortalte de ansatte at de alltid formidlet disse ved ankomst, enten muntlig eller skriftlig. Selv ga de inntrykk av å ha god oversikt over ungdommenes rettigheter.

En kvalitativ studie om ansattes opplevelse av ungdommers bruk av sosiale medier

Mindes studie fra 2021 (48) besto av intervjuer med åtte ansatte (seks miljøterapeuter og to miljøarbeidere) fra tre ulike barneverninstitusjoner i Norge, der alle jobbet med ungdom (13-19 år) på «omsorgsplassering». Formålet med studien var å undersøke hvordan de ansatte reflekterte rundt ungdommenes bruk av sosiale medier. Vi vurderte studien til å ha små metodiske begrensninger (det var kun noen begrensninger vedrørende refleksivitet).

Negative konsekvenser av sosiale medier for ungdommene

Informantene var opptatt av de ulike negative konsekvensene sosiale medier kunne ha for ungdommene. Blant annet nevnte de hvordan sosiale medier ble brukt i forbindelse med selvskading, kjøp/salg av seksuelle tjenester, planlegging av kriminelle handlinger,

omsetning av rusmidler og deling av uønsket oppførsel (f.eks. hærverk og slåsskamper). Det ble også nevnt hvordan sosiale medier kunne påvirke nattesøvnen og hvordan dette kunne være et etisk dilemma for de ansatte å skulle motivere for skole, men samtidig la dem ha telefonen liggende tilgjengelig. En annen utfordring var ungdommenes kontakt med foreldre, i tilfeller der de hadde en begrenset samværsavtale. Her kunne bruken av sosiale medier både være hensiktsmessig og problematisk, avhengig av ungdommens forhold til foreldrene. De ansatte hadde ingen rett til å stoppe kontakten, selv om de mistenkte at kontakten kunne være skadelig.

Positive konsekvenser av sosiale medier for ungdommene

Sosiale medier ble omtalt som positive, i den forstand av at de kunne skape mening for ungdommene i hverdagen og at de kunne virke positivt på det sosiale. De ansatte nevnte for eksempel at ungdommene hadde fått flere interesser gjennom sosiale medier, slik som TikTok og Instagram, og at dette kunne bidra til å skape gode samtaler og at det kunne fungere regulerende i samtaler om vanskelige temaer. Sosiale medier kunne også gjøre det lettere å få venner, samtidig som det kunne hjelpe ungdommene å holde kontakten med familie og gamle venner. Dessuten ble det nevnt at sosiale medier kunne skape en anledning til å føle samhold og å være del av en gruppe.

Yrkesutøvelsen med sosiale medier på institusjon

Alle ansatte opplevde å ha lite til ingen kontroll over hva ungdommene gjør på sosiale medier og at de savnet kursing i hvordan de skulle håndtere bruken. Enkelte mente det hadde vært en fordel å kunne begrense tilgangen, men det ble sett på som utfordrende når ungdommene hadde tilgang til 4G. Da ble det umulig å skru av tilgangen til internett, for eksempel ved kveldstid eller ved måltider. En annen utfordring som ble nevnt av flere var hvordan man kunne se negativ bruk av sosiale medier, samtidig som man var opptatt av å bevare ungdommenes rettigheter og derfor ikke kunne gripe inn. De ansatte var opptatt av å overholde rettighetsforskriften, samtidig som enkelte opplevde at den var for streng. Situasjonen måtte være "ekstrem" for at fylkesmannen skulle gi de ansatte mulighet for å gripe inn.

Tanker om videre praksis

De ansatte hadde flere tanker om hvordan man kunne tilpasse fremtidig praksis på barneverninstitusjoner. Relasjonsarbeid ble fremhevet av flere som en eventuell hensiktsmessig praksis i forbindelse med sosiale medier. Det ville kunne gjøre det mulig å kombinere ungdommenes rett til privatliv med det å sette grenser. Et eksempel som ble nevnt var hvordan flere institusjoner har Snapchat på vakttelefonen, noe som kunne støtte opp under dialogen mellom ansatte og barn. Andre oppfattet rettighetsforskriften som utdatert og mente at den burde oppdateres i henhold til mediebildet.

Etiske perspektiv

Mange informanter snakket om en utfordrende balansegang mellom å fremme barnas autonomi, samtidig som de kunne føle seg utfordret til å bruke makt eller kontroll for å beskytte barna. En informant nevnte for eksempel hvordan det ble aktuelt å ransake en PC (og dermed trosse barnets rett på privatliv) for å beskytte andre barn mot seksuelt misbruk.

Mange informanter dro frem ungdommenes sårbarhet, knyttet til de vanskelige livserfaringene de har, og hvordan dette kunne gjøre dem over gjennomsnitt utsatt for negative konsekvenser i sosiale medier. Én ansatt omtalte det som "traumehull", der en dårlig oppvekst gjorde det vanskeligere for ungdommene å ta gode valg eller oppsøke de ansatte.

Noen ansatte var opptatt av at det var en manglende diskusjon i yrkesgruppa rundt hvilke motiv som lå bak handlinger knyttet til kontroll og overvåking. For eksempel var noen opptatt av å stille spørsmål ved hva som kan være motivasjonen bak å gå inn i ungdommers profiler på sosiale medier og hvorvidt dette kunne regnes som snoking eller å hente relevant informasjon.

En kvalitativ studie om ungdommers opplevelse av skjerming

Van Dorp og kollegaers studie fra 2021 (51) besto av ungdommer og ansatte ved lukkede institusjoner for ungdom med alvorlige atferdsproblemer i Nederland. Hovedmålet med studien var å utvikle en samlet definisjon av skjerming (se også resultatene for forståelse av tvang/grensesetting der samme studie er omtalt), men det ble også avdekket en del erfaringer knyttet til ungdommenes opplevelser av skjerming. Vi vurderte studien til å ha alvorlige til moderate metodiske begrensninger som beskrevet over.

Ungdommene fortalte at skjerming brukes i flere forskjellige situasjoner, slik som nødstilfeller, ved aggressiv eller selvskadende atferd og ved planlagte hvilestunder. Bruken av skjerming kunne i enkelte tilfeller være skadelig for relasjonen til den ansatte, spesielt når det gjaldt skjerming på grunn av aggressiv eller selvskadende atferd. På den annen side var det tilfeller der bruk av skjerming kunne være hjelpsomt, for eksempel hvis en ungdom er i ferd med å skade seg selv foran andre. Ungdommene var også opptatt av at skjerming alltid burde ha et klart mål.

Oppsummering

Seks studier belyste spørsmålet om hvordan tvang og grensesetting kan forstås. Studiene var fra ulike land, ulike typer institusjoner og de omfattet til sammen 106 deltakere. Kvalitetsvurderingene for disse studiene varierte fra små til alvorlige metodiske begrensninger.

I den ene svenske studien (44) så forskerne på hvordan de ansatte i lukkede ungdomsinstitusjoner forholdt seg til ungdommene på forskjellige måter. Her var det tydelig at ansatte som oppførte seg omsorgsfullt hadde en bedre relasjon til ungdommene og at dette kunne bidra til et bedre miljø på institusjonen. Dette ble sett i kontrast til ansatte som enten var overdrevent opptatt av lydighet og regler eller ansatte som var unnvikende og passive, da disse interaksjonsstilene kunne bidra til et mer voldelig miljø. Dette med hvordan grensesetting og håndtering av regler påvirket relasjonen mellom barn og ansatte gikk igjen i flere studier. Blant annet i den andre svenske studien (50) der man så at ansatte som var opptatt av å forholde seg rigid til en handlingssekvens i konfliktsituasjoner (*conflict script*) ble ansett som «onde» av ungdommene, mens ansatte som var mer fleksible ble ansett som «gode». Mens i den nederlandske studien (51) fortalte ungdommer hvordan bruk av skjerming kunne være hjelpsomt, men hvis

den ble brukt som reaksjon til aggressiv eller selvskadende atferd kunne den være skadelig for relasjonen til den ansatte. I den norske studien om opplevelser av vold i barneverninstitusjoner (45) var de ansatte opptatt av å forstå årsaken til ungdommenes atferd. De mente at de unge gjerne hadde en begrenset mulighet til å påvirke situasjonen sin og at bruken av vold derfor kunne tolkes som en teknikk på å kontrollere omgivelsene sine.

To av studiene (begge norske) fokuserte spesielt på bruken av digitale medier i barneverninstitusjoner, hvorav den ene (46) så på generell bruk av elektronisk kommunikasjon, mens den andre så spesifikt på bruk av sosiale medier (48). Begge studiene fremhevet de positive sidene ved digitale medier, slik som at det kunne hjelpe de unge med å få nye interesser og dermed være meningsskapende. Sosiale medier kunne dessuten være til hjelp sosialt, for eksempel ved at man lettere fikk nye venner og at man kunne bevare eksisterende sosiale bånd. Men de ansatte snakket også om hvordan bruken av sosiale medier hang sammen med selvskading, nakenbilder, rus og deling av voldelige hendelser. Noen ansatte mente at barn i institusjoner var mer utsatte for slike negative opplevelser fordi de hadde med seg en underliggende sårbarhet, for eksempel fra traumatiske opplevelser i oppveksten. Et gjennomgående tema var at ansatte strevde med å sette grenser og ta best mulig vare på ungdommene, samtidig som de skulle ivareta rettighetene deres. Her hadde de forskjellige grep de kunne ta for få kontroll over ungdommenes nettbruk, slik som å frata dem mobilen eller å skru av internett, men begge disse grepene hadde sine utfordringer. I likhet med studiene nevnt over kom det frem at godt relasjonsarbeid kunne gjøre det lettere å balansere de unges rettigheter med grensesetting.

Diskusjon

Hovedfunn og sammenligning med forrige oversikt

Forekomst av tvang i barneverninstitusjoner var et tema som ingen av de inkluderte studiene i denne oversikten tok for seg. Den eneste informasjonen om forekomst kommer fra Helsetilsynets to rapporter fra henholdsvis 2017 og 2019 (6;7). Rapportene viste en økning i antallet registrerte tvangstiltak fra 6655 til 7738 (dvs. 16 %) fra 2017 til 2019. Dette skjedde riktignok parallelt med en økning i antallet barn og unge plassert på barneverninstitusjon på om lag 6 prosent. Antallet registrerte tilfeller av bruk av tvang for å nekte barn bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler gikk ned 20 prosent i denne perioden, men ifølge Helsetilsynet kan dette henge sammen med en endring i rettighetsforskriften i 2018 som tillot institusjonene å fatte vedtak for en lengre periode.

Hvordan tvang utøves var heller ikke et tema som ble direkte undersøkt i noen av de inkluderte studiene. Forrige oversikt fant noen kvalitative studier som beskrev tvangsmidler som holding, skjerming, tilbakeføring, urinprøver, begrensninger i muligheten til å bevege seg utenfor institusjonens område, og inndragelse av elektroniske kommunikasjonsmidler (9). I tillegg beskriver Helsetilsynets rapporter at de hyppigst registrerte formene for tvang i perioden 2017-2019 var rusmiddeltesting (27 %), tvang i akutte faresituasjoner (20 %) og begrensningen i adgangen til å bevege seg (14 %; (7)). Det ble i samme periode dessuten meldt en økning i antall kroppsvisitasjoner, ransaking av rom og eiendeler og beslaglegninger (7).

I likhet med vår forrige kartleggingsoversikt var det ingen inkluderte studier som undersøkte grensesetting eller bruk av tvang i fosterhjem. I den ene norske studien om bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler var riktignok noen deltakere rekruttert fra et kombinert foster- og behandlingshjem (46), men dette var et fåtall av deltakerne, og studien rapporterte ingen egne resultater knyttet til deres erfaringer fra fosterhjem.

Forståelse av tvang ble utforsket i én av de inkluderte studiene (51). Mer spesifikt var det begrepet skjerming (*seclusion*) som ble utforsket, med mål om å etablere en felles definisjon som kunne brukes som grunnlag for et felles målesystem på tvers av alle lukkede ungdomsinstitusjoner i Nederland. Her var det enighet mellom både ansatte og ungdommer at skjerming henviste til "en ufrivillig plassering i et rom eller område som brukeren ikke får lov til å forlate" ((51), side 417).

I motsetning til forrige oversikt var det ingen studier som undersøkte begrepet tvang. Men det er interessant å notere at et av elementene som ungdommene i en av de norske studiene (omtalt i forrige kartleggingsoversikt) fremhevet som en sentral del av begrepet tvang også går igjen i den nederlandske definisjonen av skjerming, nemlig *ufrivillig* eller «*mot min vilje*». Med andre ord er det et tydelig bindeledd mellom disse to begrepene.

Et annet nevneverdig funn er at det, på tross av at de nederlandske forskerne oppnådde konsensus på en definisjon av skjerming, var enkelte uenigheter mellom informantene. Det var forskjell mellom ledere på den ene siden og ansatte (sosialarbeidere og psykologer) på den andre siden når det gjaldt forståelsen av hvorvidt skjerming på eget rom egentlig var skjerming (og dermed tvang), der førstnevnte mente nei og sistnevnte ja. I den endelige definisjonen inngikk også skjerming på rom (ungdommene var helt klare på dette) (51). Det at fagfolk og profesjonelle ikke alltid er enige om grunnleggende forståelse av praksis er også noe man finner i andre studier om bruk av skjerming (54) og er tema som kunne vært utforsket i fremtidige studier.

Konsekvenser av tvangsbruk ble ikke direkte undersøkt i noen av de inkluderte studiene. Forrige kartleggingsoversikt fant derimot enkelte studier som omtalte dette temaet, der det blant annet kom frem at tvangsbruken kunne bli normalisert over tid, i den forstand at det ble en del av hverdagen på en barneverninstitusjon (9). Samtidig var informantene opptatt av å understreke at dette ikke burde forekomme, på tross av opplevelsen om at det var normalt. Det ble også rapportert om erfaringer med å være vitne til tvang og hvordan det å se og høre en annen bli holdt fast i en voldsom situasjon skapte utrygghet.

Forebygging av tvang ble undersøkt i tre inkluderte studier og i likhet med funnene i vår forrige kartleggingsoversikt var det spesielt det å fokusere på gode relasjoner mellom ungdommer og ansatte som ble presentert som viktig for å redusere bruk av tvang. Miljøterapeutene i den ene kvalitative studien mente at en god relasjon var viktigere enn konkrete metoder for å forebygge bruk av vold. På den annen side påpekte noen av de ansatte hvordan en utfordrende arbeidshverdag gjorde relasjonsbygging vanskelig, gjennom at man opplevde omsorgstrøtthet og glemte å ta hensyn til de bakenforliggende årsakene til ungdommens atferd (45).

Tiltakene som ble vurdert i de inkluderte studiene besto av to ganske forskjellige tilnærminger. Den ene var et konkret forebyggende program, SafePath, som fokuserte på å endre ansattes kognisjoner som påvirket hvordan de forholdt seg til ungdommene. I likhet med tiltakene som ble omtalt i vår forrige kartleggingsoversikt (Non-Violent Resistance og traumebevisst omsorg) handlet SafePath i stor grad om å hjelpe ansatte med å forstå ungdommenes aggressive atferd og å møte dem med anerkjennelse og aksept. Den andre tilnærmingen, måling og tilbakemelding, bygger på idéen om at profesjonelle kan endre atferd når de mottar tilbakemeldinger som viser at denne atferden ikke er i tråd med en ønsket målsetting (55). Her forventet man at regelmessig måling og tilbakemelding av skjerming i lukkede institusjoner ville føre til en nedgang i slike hendelser. I den ene studien ble det observert en reduksjon i bruken av skjerming,

mens den andre studien viste en positiv effekt på undertrykkende atferd. Det bør imidlertid tas forbehold om høy risiko for systematiske skjevheter i begge disse studiene.

Erfaringer med og synspunkter på grensesetting og tvang ble omtalt i seks av de inkluderte studiene. I likhet med forskningsspørsmålet om forebygging (både i forrige og nåværende kartleggingsoversikt) var relasjonen mellom ansatte og barn et sentralt tema. Blant annet var det tydelig at ansatte som oppførte seg med omsorg, fleksibilitet og forståelse for utagerende atferd hadde en bedre relasjon til ungdommene enn ansatte som var opptatt av lydighet og streng håndheving av reglene. Selv om det å være konsekvent i håndtering av konflikter ble sett på som noe positivt av enkelte ansatte (blant annet fordi mye atferd i institusjonshverdagen kan oppleves som inkonsekvent), ble dette sjelden opplevd som positivt fra ungdommenes side.

To inkluderte studier undersøkte bruken av digitale kommunikasjonsmidler i institusjonssetting (46;48). Dette temaet dukket også opp i vår forrige kartleggingsoversikt, men kun som et undertema i forbindelse med opplevelsen av tvangsbruk. I Ulsets studie fra 2012 kom det frem hvor viktig ungdommene opplevde bruken av mobil for trygghet og sosial kontakt (28), noe som også var et gjennomgående tema i foreliggende kartleggingsoversikt. I Ulsets studie fra 2016 diskuterte de ansatte hvordan inndragelse av mobiltelefonen kunne være et nyttig tiltak for å få ungdommene opp om morgenen (26). I de nye studiene var det mer fokus på ungdommenes rettigheter og de ansatte ga inntrykk av å sjelden bruke inndragelse av mobiltelefon som et virkemiddel (noe ikke alle ungdommene var enige i). De ansatte var opptatt av å diskutere utfordringer knyttet til å ta vare på ungdommenes rettigheter på samme tid som de så tegn til bekymringsfull atferd knyttet til sosiale medier. Her ble det også påpekt at godt relasjonsarbeid kunne gjøre dette arbeidet lettere.

Er forskningsgrunnlaget dekkende, pålitelig og anvendelig?

De metodiske begrensningene, inkludert risiko for systematiske skjevheter, varierte blant de åtte inkluderte studiene. Vi vurderte gjennomgående de kvalitative studiene til å ha bedre metodisk kvalitet enn de kvantitative studiene.

De seks inkluderte kvalitative studiene belyser alle forskningsspørsmålet om erfaringer med tvang og grensesetting. Av disse var det tre studier som vi vurderte til å ha små eller moderate metodiske begrensninger, to studier vurderte vi til å ha moderate til alvorlige, mens én studie vurderte vi til å ha alvorlige metodiske begrensninger. Mange typer erfaringer fra ulike informantgrupper fremkommer. Flere studier har overlappende resultater som styrker forskningsgrunnlaget. Det styrker også forskningsgrunnlaget at funnene på dette forskningsspørsmålet er overlappende med funnene i vår forrige kartleggingsoversikt.

To kvantitative studier besvarte spørsmålet om forebygging av bruk av tvang med hjelp av spesifikke tiltak. Vi vurderte begge til å ha høy risiko for systematiske skjevheter, blant annet på grunn av studiedesignet, og dette gir et mangelfullt forskningsgrunnlag.

Imidlertid er det én kvalitativ studie (med moderate metodiske begrensninger) som bidrar til å belyse spørsmålet om forebygging av tvang uten at det er et spesielt tiltak som er evaluert. Her er søkelyset på gode relasjoner til barna og ungdommene på institusjon.

Én kvalitativ studie (med moderate til alvorlige metodiske begrensninger) er den eneste studien som besvarer spørsmålet om forståelser av begrepet tvang direkte. Dette gir et begrenset forskningsgrunnlag.

For tre av seks forskningsspørsmål (forekomst, utøvelse og konsekvenser) identifiserte vi ingen relevante studier og forskningsgrunnlaget for disse er dermed svært mangelfullt.

Som i forrige kartleggingsoversikt inkluderte vi studier fra land som vi og oppdragsgiver mener Norge kan sammenligne seg med på barnevernsfeltet. Likevel er det noen relevante forskjeller, som at i både Sverige og Nederland er langt flere ungdommer plassert i lukkede og sikrede institusjoner, og flere er plassert med tvang. På den annen side er alle studiene i foreliggende oversikt publisert de siste to årene og gir dermed resultater som trolig gjenspeiler dagens virkelighet.

Fosterhjem er ikke eksplisitt undersøkt i noen av studiene, og grensesetting som fenomen (særlig relevant for fosterhjem) er heller ikke undersøkt, så her er forskningsgrunnlaget svært mangelfullt.

Styrker og svakheter ved kartleggingsoversikten

Denne kartleggingsoversikten gir en systematisk gjennomgang av forskningslitteraturen som finnes om tvang og grensesetting i barnevernsinstitusjoner og fosterhjem i en gruppe land Norge kan sammenligne seg med. Vi vurderte studienes metodiske begrensninger eller risiko for systematiske skjevheter, noe som ikke alltid gjøres i kartleggingsoversikter. Det er i tillegg en styrke at denne oversikten er en oppdatering av en oversikt fra 2020.

Begrensningene med hensyn til land ble foretatt i samråd med oppdragsgiver. Vi kan imidlertid se at dette kan ha ført til at vi har utelatt studier som kunne gitt relevant informasjon. Litteratursøk og identifikasjon av studier gir alltid en mulighet for at vi kan ha gått glipp av aktuelle studier. Utover dette kan det også ha vært begrensninger med landene vi har inkludert, i den forstand av at landet som ble dekket av flest studier (i tillegg til Norge) var Nederland. Selv om vi har inkludert studier fra Nederland fordi det regnes som relativt likt i sin tilnærming til barnevern (56) kan det likevel være noen forskjeller mellom disse landene som begrenser resultatene. For eksempel at flere av de nederlandske institusjonene som ble undersøkt var lukkede institusjoner, noe som gjør at de vil skille seg noe fra en norsk kontekst.

I tråd med det som er vanlig for kartleggingsoversikter har vi ikke gjort en fullstendig syntese av resultatene og vi har heller ikke systematisk vurdert vår tillit til resultatene ved hjelp av verktøy som GRADE eller GRADE-CERQual.

En mulig begrensning ved denne kartleggingsoversikten sammenlignet med den forrige er den knappe tiden vi hadde tilgjengelig til å vurdere hver enkelt studie opp mot de forskjellige forskningsspørsmålene. Flere studier kan tolkes til å belyse opptil flere forskningsspørsmål på én gang, noe vi har forsøkt å vise så godt det har vært mulig. Men det kan tenkes at ytterligere tolkning ville vist at flere spørsmål ble belyst.

Det kan sees som en begrensning ved denne oversikten at de overordnede rammene vi har hatt (inkludjonskriterier, forskningsspørsmål og design) medførte at det var vanskelig å besvare oppdraget på en utfyllende måte. Studiene vi avdekket besvarte først og fremst spørsmål knyttet til opplevelser om bruk av tvang og i liten grad andre viktige spørsmål. Innenfor rammene vi ble gitt fikk vi likevel identifisert flere viktige kunnskapshull i litteraturen.

Overensstemmelse med andre litteraturoversikter

Slaatto og medarbeideres systematiske kartleggingsoversikt fra 2021 gjennomgikk studier av tiltak som skal dempe konflikter og aggresjon i ungdomsinstitusjoner (10). Oversikten inkluderte 14 publikasjoner: 2 oversikter og 12 primærstudier, hvorav én studie var fra Norge og majoriteten var fra USA. Studiene var publisert mellom 2015 og 2020 og de fleste hadde utvalg fra barnevernsinstitusjoner eller psykiatriske institusjoner; noen få studier var fra kriminalomsorg. Målene med kartleggingsoversikten var flere: 1) beskrive og vurdere litteraturen om tiltak for å forebygge og håndtere aggresjon og vold i ungdomsinstitusjoner, 2) beskrive og vurdere litteraturen om effekter av tvangsbruk (*restraint & seclusion*) samt erfaringer med tvangsbruk og ungdommers vold blant ungdom og ansatte, og 3) identifisere kunnskapshull.

Slaatto og medarbeidere konkluderte med at kartleggingsoversikten gir et begrenset forskningsgrunnlag. Resultatene viste likevel at bruk av ulike tiltak, f.eks. utdanning og opplæringsprogrammer, kan redusere både konflikter/aggresjon og tvangsbruk. Studiene viste videre at både ungdommer og ansatte hadde negative erfaringer med bruk av fysisk tvang. Oversiktsforfatterne peker på at det er behov for videre forskning på både effekter av og erfaringer med bruk av fysisk tvang, samt forskning på effekter av tiltak for å redusere vold og aggresjon. Kartleggingsoversikten av Slaatto og medarbeidere ligner til dels på vår egen kartleggingsoversikt og konkluderer noe tilsvarende. Vår oversikt fremhever imidlertid mer av nyansene når det gjelder erfaringer med bruk av tvang.

Enell og medarbeideres litteraturoversikt fra 2022 undersøkte og sammenlignet innlåsing (*confinement*) og bruk av andre tvangstiltak (*restrictive measures*) innenfor barne-

vern eller kriminalomsorg i Danmark, Finland, Norge og Sverige (11). Innlåsing defineres slik det konkluderes med i studien av van Dorp 2021 (51)⁷ som er inkludert i foreliggende kartleggingsoversikt: «en ufrivillig plassering i et rom eller område som brukeren ikke får lov til å forlate» (vår oversettelse). Andre tvangstiltak defineres som å kontrollere tilgang til kommunikasjon og informasjon, begrense kontakt med familie og venner, ransakelse av rom eller person eller konfiskering av gjenstander.

Litteraturoversikten av Enell og medarbeidere er ikke en standard systematisk oversikt, men mer en gjennomgang av ulike typer datamateriale (policydokumenter, offisiell statistikk og forskning) fra de nordiske landene, som deretter er systematisert og sammenstilt. Sammenligningen viste noen vesentlige forskjeller mellom landene på områdene organisering, funksjon og omfang av innlåsing og bruk av andre tvangstiltak. Når det gjelder barnevern så benytter Danmark og Sverige sikrede (låste) institusjoner (Danmark også 'halvsikrede'), mens Finland og Norge anvender andre typer tvangstiltak (i Norge innebærer det blant annet isolasjon). I Sverige brukes kun andre tvangstiltak i sikrede tiltak, der beboerne allerede er innlåste (*confined*). I alle land er prinsippene for skjerming (*confinement*) i tråd med prinsippene for barnets beste. Forskjellene mellom Norge og Sverige med hensyn til bruk av sikrede/låste institusjoner kommer også klart frem i vår oversikt. Dessverre fant vi ingen studier fra Danmark eller Finland som møtte inklusjonskriteriene.

Resultatenes betydning for praksis

Iht. standarden for kartleggingsoversikter har vi ikke gjort en fullstendig syntese eller vurdert tillit til dokumentasjonen. Følgelig er vi tilbakeholdne med å vurdere resultatenes betydning for praksis. Basert på uthentet data og hva de inkluderte studienes forfattere skriver, kan vi likevel løfte frem noen punkter vedrørende praksis:

- Relasjonsbygging mellom barn og ansatte kan trolig hjelpe på barnas følelse av trygghet i institusjonen og potensielt sett forebygge voldelig atferd og dermed bruk av tvang
- Utmattelse og likegyldighet er en viktig begrensning for ansattes evne til å danne og opprettholde en god relasjon med unge i barneverninstitusjoner
- Digitale kommunikasjonsmidler kan være både til nytte og skade for unge i institusjonssettinger, men man bør være oppmerksom på at disse unge har en sårbarhet som gjør dem spesielt utsatt for negative opplevelser

⁷ Van Dorp 2021 definerer i sin studie egentlig begrepet «seclusion» (som vi har oversatt til skjerming) og ikke «confinement» (som vi her forstår mer som noe mer langvarig, av og til en type plassering).

Kunnskapshull

På bakgrunn av denne oppdateringen og forrige kartleggingsoversikt har vi identifisert noen områder der det er behov for mer forskning. Det er fremdeles et stort behov for forskning på fosterhjem knyttet til grensesetting. Dette kan for eksempel studeres med kvalitativ metode.

Videre er det fremdeles behov for vitenskapelige studier av forekomst av ulike typer tvang, som gir bedre muligheter for å identifisere eventuelle mønstre.

Gode studier om tiltak for forebygging av tvang er mangelvare, særlig kvantitative studier med et design som kan si noe om effekt (f.eks. randomiserte kontrollerte studier, tidsseriedesign e.l.), men også kvalitative studier om erfaringer.

Norske studier som ser nærmere på hvordan ulike grupper (f.eks. barn, ansatte og ledere ved institusjoner, fosterforeldre) forstår tvang (hvordan defineres tvang) vil også kunne bidra til et bedre forskningsgrunnlag, for eksempel gjennom kvalitative intervjuer eller spørreundersøkelser. Videre kunne det vært interessant å se nærmere på hvordan ulike institusjoner og systemer er med på å påvirke forståelse og bruk av tvang, for eksempel personalsammensetning, kompetanse, beliggenhet, innredning, ledelse og organisasjonsklima. I lys av at det i den siste tiden har vært fokus på rømninger og ildspåsettelse ved barnevernsinstitusjoner kunne det også vært interessant å se nærmere på dette.

Studier om konsekvenser av tvang (inkludert det å være vitne til tvang) og grensesetting på lengre sikt er fremdeles ønskelig (longitudinelle kvantitative og kvalitative studier), for å kunne utdype og nyansere kunnskap og forståelse. Mulige positive konsekvenser av bruk av tvang, eventuelt negative konsekvenser av å ikke bruke tvang bør undersøkes.

I denne kartleggingsoversikten identifiserte vi heller ingen noen studier som involverer barn og ungdom i selve forskningsprosessen. Forskningsmetoder utviklet i samarbeid med målgruppen kan bidra til at forskningsprosjekter som vil undersøke barn og ungdoms forståelser av tvang eller opplevde konsekvenser, klarer å tilrettelegge prosjektet på best mulig måte for barn og ungdom å si deres meninger og få mulighet til å ha medvirkning.

Konklusjon

I denne kartleggingsoversikten undersøkte vi tilfanget av forskningskunnskap på bruk av tvang og grensesetting overfor barn og unge i barnevernsinstitusjoner og fosterhjem. Vi inkluderte åtte studier. De var fra Norge, Sverige og Nederland. Majoriteten av studiene belyste erfaringer med og synspunkter på grensesetting og bruk av tvang, og kun et fåtall studier belyste forståelse og forebygging. Spørsmål knyttet til forekomst, utøvelse og konsekvenser av tvang og grensesetting (målt kvantitativt og over tid) ble ikke besvart. Videre hadde enkelte studier alvorlige metodiske begrensninger og høy risiko for systematiske skjevheter. Gitt det svake eller manglende forskningsgrunnlaget er det mange aspekter om tvang og grensesetting vi ikke kan si noe om med sikkerhet.

En mulig forklaring på hvorfor vi fant begrenset forskning kan være at det er gjennomført lite forskning om tematikken. En annen mulig (dog ikke gjensidig utelukkende) forklaring er at oversiktens rammer (inkludjonskriterier, forskningsspørsmål osv.) gjorde at noen studier som kunne belyst problemstillingen ikke ble tatt med. For eksempel kan begrensningen på land ha gjort at noen studier som ellers ville vært relevante ble utelukket. På den annen side ville mer åpne inkludjonskriterier med hensyn til land gjort at vi måtte stilt flere spørsmål ved studienes overførbarhet til en norsk kontekst.

Når dette er sagt er det likevel flere funn som er med på å belyse problemstillingen, slik som at relasjonen mellom de ansatte og unge på barnevernsinstitusjoner var viktig for opplevelsen av bruk av tvang, og kunne tenkes å bidra til å forebygge bruk av tvang. Vår forrige oversikt viste dessuten hvordan tvang kunne skape frykt, avstand og negative tanker om fremtiden blant unge. Ansatte på sin side hadde mer varierte opplevelser, der noen beskrev tvangsbruk som skadelig for relasjonen til ungdommen, mens enkelte andre mente at tvang i visse omstendigheter kunne bedre relasjonen. Et annet viktig funn i den foreliggende oversikten var hvordan digitale kommunikasjonsmidler og sosiale medier spiller en stor rolle i hverdagen på barnevernsinstitusjoner og hvordan bruken av disse kan være med på å illustrere viktige dilemmaer knyttet til grensesetting og bruk av tvang.

Mangelen på studier på grensesetting i fosterhjem er også et viktig funn, tatt i betraktning at antallet barn i fosterhjem i Norge er mye høyere enn antallet barn i barnevernsinstitusjoner. Mer kunnskap om dette kunne være til stor nytte for forskere og myndigheter. Utover dette ser vi også behov for mer forskning på konsekvenser av tvang (både for den som blir utsatt for tvang, blir vitne til tvang og utøver tvang), flere studier på rammene rundt tvang (slik som ledelse, institusjonens beliggenhet og innredning) og forskning på hvordan tvang kan forebygges.

Referanser

1. Lov om barnevern (barnevernsloven). LOV-2021-06-18-97. Sist endret i: LOV-2022-06-17-45. Tilgjengelig fra: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2021-06-18-97>
2. Retningslinjer til forskrift 15. november 2011 om rettigheter og bruk av tvang under opphold på barneverninstitusjon (rettighetsforskriften). Rundskriv Q-19/2012. Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/rundskriv-om-retningslinjer-til-rettighe/id686740/>
3. Barne- u-of. Ny barnevernslov [nettdokument]. Tønsberg: Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet [lest 9. januar 2023]. Tilgjengelig fra: <https://ny.bufdir.no/fagstotte/barnevern-oppvekst/ny-barnevernslov/>
4. Barne- u-of. Barn og unge plassert utenfor hjemmet Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet [lest 9. januar 2023]. Tilgjengelig fra: https://bufdir.no/Statistikk_og_analyse/Barnevern/Oppsummert_status_i_tall_for_barnevernet/Barn_plassert utenfor_hjemmet/
5. SSB. 11600: Barn 0-24 år med plasseringstiltak, etter plasseringstiltak, statistikkvariabel, år og alder [lest 20. januar 2023]. Tilgjengelig fra: <https://www.ssb.no/statbank/table/11600/>
6. Statens Helsetilsyn. Tvangsbruk i barnevernsinstitusjoner - Forekomst av tvangsbruk og fylkesmannens klagebehandling av tvangsbruk i barnevernsinstitusjoner. Oslo: Statens helsetilsyn; 2019. Rapport fra Helsetilsynet 10/2019. Tilgjengelig fra: <https://www.helsetilsynet.no/publikasjoner/rapport-fra-helsetilsynet/2019/tvangsbruk-i-barnevernsinstitusjoner/>
7. Helsetilsynet. Tvangsbruk i barnevernsinstitusjoner - Omfang av tvangsbruk og fylkesmennenes klagebehandling av tvangsbruk i 2019. Oslo: Helsetilsynet; 2021. Tilgjengelig fra: <https://www.helsetilsynet.no/publikasjoner/rapport-fra-helsetilsynet/2021/tvangsbruk-i-barnevernsinstitusjoner-omfang-av-tvangsbruk-og-fylkesmennenes-klagebehandling-av-tvangsbruk-i-2019/>
8. Barne- u-of. Barn og unge i institusjon [lest 9. januar 2023]. Tilgjengelig fra: https://www2.bufdir.no/Statistikk_og_analyse/Barnevern/Barn_og_unge_med_tiltak_fra_barnevernet/barn_i_institusjon/
9. Nøkleby H, Müller AE, Giske L. Bruk av tvang og grensesetting i barnevernsinstitusjoner og fosterhjem: en systematisk kartleggingsoversikt. Oslo: Folkehelseinstituttet; 2020. Tilgjengelig fra: <https://www.fhi.no/publ/2020/bruk-av-tvang-og-grensesetting-i-barnevernsinstitusjoner-og-fosterhjem/>
10. Slaatto A, Mellblom AV, Kleppe LC, Baugerud GA, Kjøbli J. Conflict prevention, de-escalation and restraint in children/youth inpatient and residential facilities: A systematic mapping review. Children and Youth Services Review 2021;127:106069. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2021.106069>

11. Enell S, Andersson Vogel M, Henriksen A-KE, Pösö T, Honkatukia P, Mellin-Olsen B, et al. Confinement and restrictive measures against young people in the Nordic countries – a comparative analysis of Denmark, Finland, Norway, and Sweden. *Nord J Criminol* 2022;23(2):174-91. DOI: 10.1080/2578983X.2022.2054536
12. Barneombudet. Grenseløs omsorg. Om bruk av tvang mot barn i barnevern og psykisk helsevern. 2015. Tilgjengelig fra: <https://bufdir.no/Bibliotek/Dokumentside/?docId=BUF00003221>
13. Levac D, Colquhoun H, O'Brien KK. Scoping studies: advancing the methodology. *Implementation Science* 2010;5(1):69. DOI: 10.1186/1748-5908-5-69
14. Peters M, Godfrey C, McInerney P, Munn Z, Tricco A, Khalil H. Chapter 11: Scoping Reviews I: Aromataris E, Munn Z, red. *JBI Manual for Evidence Synthesis* [University of Adelaide, South Australia: JBI] [lest 13.01.2022]. Tilgjengelig fra: <https://synthesismanual.jbi.global>
15. Arksey H, O'Malley L. Scoping studies: towards a methodological framework. *Int J Soc Res Methodol* 2005;8(1):19-32. DOI: 10.1080/1364557032000119616
16. Tricco AC, Lillie E, Zarin W, O'Brien KK, Colquhoun H, Levac D, et al. PRISMA Extension for Scoping Reviews (PRISMA-ScR): Checklist and Explanation. *Ann Intern Med* 2018;169(7):467-73. DOI: 10.7326/m18-0850
17. Priem J, Piwowar H, Orr R. OpenAlex: A fully-open index of scholarly works, authors, venues, institutions, and concepts. *ArXiv* 2022.
18. de Valk S, Kuiper C, van der Helm GHP, Maas AJJA, Stams GJJM. Repression in Residential Youth Care: A Scoping Review. *Adolesc Res Rev* 2016;1(3):195-216.
19. de Valk S, Kuiper C, van der Helm GHP, Maas AJJA, Stams GJJM. Repression in Residential Youth Care: A Qualitative Study Examining the Experiences of Adolescents in Open, Secure and Forensic Institutions. *J Adolesc Res* 2017;34(6):757-82.
20. de Valk S, Kuiper C, van der Helm GHP, Maas AJJA, Stams GJJM. Measuring Repression in Residential Youth Care: Conceptualization, Development and Validation of the Institutional Repression Questionnaire. *Adolesc Res Rev* 2019;4(4):357-68.
21. Gautun H, Sasaoka K, Gjerustad C. Brukerundersøkelse i barnevernsinstitusjonene. Oslo: Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring 2006. NOVA Rapport 9/06. Tilgjengelig fra: <https://oda.oslomet.no/oda-xmlui/handle/20.500.12199/3228>
22. Hauger AS. Traumebevisst omsorg i barnevernsinstitusjoner [mastergrad]. Lillehammer: Høgskolen i Innlandet; 2017. Tilgjengelig fra: <https://brage.inn.no/inn-xmlui/handle/11250/2457396>
23. Lillevik OG, Øien L. Miljøterapeutisk praksis i forebygging av vold. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid* 2012:207-17. DOI: 10.18261/ISSN1504-3010-2012-03-03
24. Øien L, Lillevik OG. Forebygger vold med miljøterapi. *Sykepleien* 2013;101(8):74-7. DOI: 10.4220/sykepleiens.2013.0075
25. Ottosen MH, Lausten M, Fredriksen S, Andersen D. Anbragte børn og unges trivsel 2014. 2014. Tilgjengelig fra: <https://www.vive.dk/da/udgivelser/anbragte-boern-og-unges-trivsel-2014-5248/>
26. Ulset G. Tett på livet i en barneverninstitusjon - en eksempelstudie. Trondheim: NTNU, Regionalt kunnskapssenter for barn og unge - psykisk helse og barnevern (RKBU Midt-Norge); 2016. Rapport 6/2016. Tilgjengelig fra: https://www.ntnu.no/trykk/publikasjoner/rkbu_rapport%206/HTML/files/asets/common/downloads/rkbu_rapport6.pdf
27. Ulset G, Melheim S. Håndtering av tvang i barnevernsinstitusjoner. Trondheim: NTNU Samfunnsforskning; 2013. Rapport 25/2013. Tilgjengelig fra: <https://samforsk.brage.unit.no/samforsk-xmlui/handle/11250/2366161>

28. Ulset G, Tjelflaat T. Tvang i barnevernsinstitusjoner, ungdommenes perspektiver. Trondheim: NTNU Samfunnsforskning; 2012. Rapport 20/2012. Tilgjengelig fra: <https://samforsk.brage.unit.no/samforsk-xmlui/handle/11250/2366145>
29. van Holen F, Vanderfaeillie J, Omer H. Adaptation and Evaluation of a Nonviolent Resistance Intervention for Foster Parents: A Progress Report. *J Marital Fam Ther* 2016;42(2):256-71.
30. Visser KM, van Gink K, Thissen F, Visser TA, Rimehaug T, Jansen LCM, et al. Development and preliminary evaluation of the reaction to unacceptable behavior inventory: A questionnaire to measure progress in implementation of non-violent resistance. *Child Youth Care Forum* 2020;49(1):43-57. DOI: 10.1007/s10566-019-09517-5
31. Haddaway NR, Grainger MJ, Gray CT. Citationchaser: A tool for transparent and efficient forward and backward citation chasing in systematic searching. *Res Synth Methods* 2022;13(4):533-45. DOI: 10.1002/jrsm.1563
32. Thomas J, Brunton J, Graziosi S. EPPI-Reviewer 4: software for research synthesis. EPPI-Centre Software. London: Social Science Research Unit, UCL Institute of Education; 2010.
33. Thomas J, Graziosi S, Brunton J, Ghouze Z, O'Driscoll P, Bond M. EPPI-Reviewer: advanced software for systematic reviews, maps and evidence synthesis. London: EPPI-Centre, Social Research Institute, University College London; 2022.
34. EPPI-Centre. Machine learning functionality in EPPI-Reviewer. London: EPPI-Centre. Tilgjengelig fra: https://eppi.ioe.ac.uk/CMS/Portals/35/machine_learning_in_eppi-reviewer_v_7_web_version.pdf
35. Cochrane Effective Practice and Organisation of Care (EPOC). Suggested risk of bias criteria for EPOC reviews. Cochrane Effective Practice and Organisation of Care; 2017. Tilgjengelig fra: <https://epoc.cochrane.org/resources/epoc-resources-review-authors>
36. Critical Appraisal Skills Programme. CASP Qualitative Checklist [nettdokument]. Oxford: Critical Appraisal Skills Programme [lest 28. mars 2022]. Tilgjengelig fra: <https://casp-uk.net/casp-tools-checklists/>
37. Ames HM, Glenton C, Lewin S. Parents' and informal caregivers' views and experiences of communication about routine childhood vaccination: a synthesis of qualitative evidence. 2017;(2):CD011787.
38. Wells GA, Shea B, O'Connell D, Peterson J, Welch VA, Losos M, et al. The Newcastle-Ottawa Scale (NOS) for Assessing the Quality of Nonrandomised Studies in Meta-Analyses. Ottawa: Ottawa Hospital Research Institute. Tilgjengelig fra: https://www.ohri.ca/programs/clinical_epidemiology/oxford.asp
39. Cochrane Collaboration. Cochrane Handbook for Systematic Reviews of Interventions <https://training.cochrane.org/handbook/current> [lest 31. juli 2020].
40. van Dorp M, Nijhof KS, Popma A, Twisk JWR, Mulder EA. Change over time: the use of seclusion in secure residential youth care in The Netherlands. *Resid Treat Child Youth* 2022;1-19. DOI: 10.1080/0886571x.2022.2105277
41. Balshem H, Helfand M, Schünemann HJ, Oxman AD, Kunz R, Brozek J, et al. GRADE guidelines: 3. Rating the quality of evidence. *J Clin Epidemiol* 2011;64(4):401-6.
42. Lewin S, Booth A, Glenton C, Munthe-Kaas H, Rashidian A, Wainwright M, et al. Applying GRADE-CERQual to qualitative evidence synthesis findings: introduction to the series. *Implementation Science* 2018;13(1):2. DOI: 10.1186/s13012-017-0688-3

43. Thomas J, Brunton J, Graziosi S. EPPI-Reviewer 4.0: software for research synthesis. EPPI-Centre Software. London: Social Science Research Unit, Institute of Education; 2010.
44. Engström I, Engström K, Sellin T. Adolescents' experiences of the staff's different interaction styles in coercive youth care in Sweden: A qualitative study. *Issues Ment Health Nurs* 2020;41(11):1027-37. DOI: 10.1080/01612840.2020.1757794
45. Hammerfeld S. «...Vi tåler hele dem...» En studie av miljøterapeuters opplevelse [mastergrad]. Bodø: Nord universitet; 2022. Tilgjengelig fra: <https://nordopen.nord.no/nord-xmlui/handle/11250/3019213>
46. Hygen BW, Ulset G. «Det er mye trygghet i den telefonen» Bruk av elektronisk kommunikasjon i barneverninstitusjon. Trondheim: NTNU Samfunnsforskning; 2021. Tilgjengelig fra: <https://samforsk.no/uploads/files/Publikasjoner/Det-er-mye-trygghet-i-den-telefonen-WEB.pdf>
47. van Wijk-Herbrink MF, Arntz A, Broers NJ, Roelofs J, Bernstein DP. A Schema Therapy Based Milieu in Secure Residential Youth Care: Effects on Aggression, Group Climate, Repressive Staff Interventions, and Team Functioning. *Resid Treat Child Youth* 2021;38(3):289-306. DOI: 10.1080/0886571X.2019.1692758
48. Minde I. Mellom rettighetsforskriften og omsorgsansvaret: sosiale medier på barnevernsinstitusjoner. Oslo: Oslo Met; 2021. Tilgjengelig fra: <https://hdl.handle.net/11250/2786891>
49. Ponnert L, Johansson S, Svensson K. Akutavdelningar på särskilda ungdomshem - Akutpraktiken ur personalens, de ungas och socialtjänstens perspektiv. Stockholm: Statens institutionsstyrelse; 2020. Tilgjengelig fra: <https://www.stat-inst.se/contentassets/b37ad59371de454c8111019d2994631f/1-2020-sis-rapport-akutavdelningar-pa-sarskilda-ungdomshem.pdf>
50. Stenström A, Pettersson T. The micropolitics of conflicts in total institutions – The case of special approved homes for youths in Sweden. *Incarceration* 2021;2(1):2632666321993313. DOI: 10.1177/2632666321993313
51. van Dorp M, Nijhof KS, Mulder E, Popma A. Defining Seclusion: A Qualitative Multiphase Study Based on the Perspectives of Youth and Professionals in Secure Residential Youth Care in the Netherlands. *Resid Treat Child Youth* 2021;38(4):404-23. DOI: 10.1080/0886571x.2021.1879710
52. Forskrift om bruk av skjerming i institusjoner i det psykiske helsevernet. FOR-2006-12-15-1423. Tilgjengelig fra: <https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2006-12-15-1423/>
53. Masley SA, Gillanders DT, Simpson SG, Taylor MA. A Systematic Review of the Evidence Base for Schema Therapy. *Cognitive Behaviour Therapy* 2012;41(3):185-202. DOI: 10.1080/16506073.2011.614274
54. Cromdal KO, Cromdal J. A weak case for solitary confinement: Categorisation, collegiality and accountability arrangements in a special residential home. *Qual Soc Work* 2022;21(6):1229-51. DOI: 10.1177/14733250221124211
55. Ivers N, Jamtvedt G, Flottorp S, Young JM, Odgaard-Jensen J, French SD, et al. Audit and feedback: effects on professional practice and healthcare outcomes. *Cochrane Database Syst Rev* 2012;(6):Cd000259. DOI: 10.1002/14651858.CD000259.pub3
56. Berger LM. Child Protection. I: al. B-Ae, red. *Handbook of Child Well-Being* 2014.
57. Thomas J, Graziosi S, Brunton J, Ghouze Z, O'Driscoll P, Bond M. EPPI-Reviewer: advanced software for systematic reviews, maps and evidence synthesis. EPPI-Centre Software London: UCL Social Research Institute 2020.

58. Hovde K-O, Grønmo S. *algoritme* i Store norske leksikon på snl.no [lest 7. desember]. Tilgjengelig fra: <https://snl.no/algoritme>
59. Tidemann A, Elster AC. Maskinlæring [nettdokument]. Store norske leksikon [oppdatert 18. januar 2022; lest 4. oktober 2022]. Tilgjengelig fra: <https://snl.no/maskinl%C3%A6ring>

Vedlegg 1: Vedlegg til prosjektplan for oppdatering av kartleggingsoversikt

Prosjektkategori og oppdragsgiver

Produkt:	Systematisk kartleggingsoversikt
Tematisk område:	Tvang, barnevernsinstitusjoner, fosterhjem
Oppdragsgiver:	Buudir
Kontaktperson hos Buudir	Linda Vaskinn
E-post:	linda.vaskinn@bufdir.no

Prosjektledelse og medarbeidere

Prosjektleder:	Hans B. Bergsund
Prosjektansvarlig (gruppeleder):	Rigmor C. Berg
Interne medarbeidere:	Heid Nøkleby (forsker) Elisabet Hafstad (bibliotekar)
Eksterne medarbeidere:	Elisabeth Backe-Hansen (fagfelle) Jannike Kaasbøll (fagfelle)
Plan for erstatning ved prosjekt-deltakeres fravær:	Prosjektansvarlig overtar ansvaret og henter inn andre interne medarbeidere

Forskningsspørsmål

Avklares med Buudir. Vil bygge på forskningsspørsmålene fra 2020-oppgavet.

Metode

Litteratursøk - Identifisere relevante publikasjoner

Bibliotekar Elisabet Hafstad vil i samråd med laget vurdere behov for og eventuelt gjennomføre endringer i opprinnelig søkestrategi samt utføre det systematiske litteratursøket etter publikasjoner. Det kan blant annet være aktuelt å legge til eller fjerne søketer-

mer og avgrensninger, for eksempel land. En annen bibliotekar vil fagfelleverdere søkestrategien. Etter gjennomgang av hvor inkluderte studier fra 2020-rapporten er indeksert, justerer vi valg av databaser. Vi vil søke systematisk etter litteratur følgende databaser:

- Scopus (Elsevier)
- APA PsycINFO (Ovid)
- Sociological Abstracts & Social Services Abstracts (ProQuest)
- Bielefeld Academic Search Engine (ny 2022)

Andre databaser kan vurderes. Som i 2020, vil søkestrategiene bestå av emneord og tekstord for barn/unge, tvang, barnevernsinstitusjoner og fosterhjem og tilpasses funksjonaliteten i den enkelte database. Fullstendige søkestrategier vil ligge som vedlegg til den endelige kunnskapsoppsummeringen (formidlet i en rapport). Ettersom mye av den inkluderte litteraturen fra forrige søk kom fra grå litteratur, vil det oppdaterte søket i større grad ta høyde for at det kan avdekkes flere relevante publikasjoner i f.eks. masteroppgaver og rapporter. Bruk av Bielefeld Academic Search Engine, som også inneholder grå litteratur, gjentatt bruk av Google-søk og siteringssøk vil bidra til dette.

Søkestrategien i forrige rapport var begrenset geografisk til nordiske land, Belgia og Nederland. Vi vil vurdere å fjerne disse begrensningene, da det kan resultere i skjevheter i resultatene (f.eks. studier utført i et relevant land kan bli utelatt fordi landet ikke nevnes eksplisitt i publikasjonen). Hvorvidt begrensningen på land skal beholdes som et kriterium i utvelgelsesprosessen vil diskuteres med oppdragsgiver.

En naturlig konsekvens av at rapporten er en oppdatering er at begrensningen på årstall fra den opprinnelige rapporten justeres (dvs. «2000 – i dag»). Siden søket i forrige rapport ble gjennomført i 2020 vil vi kun inkludere publikasjoner fra og med 2020 og frem til i dag. Avklaringer angående dette vil gjøres når ytterligere informasjon om søket foreligger og etter avklaringer med oppdragsgiver.

Maskinlæringsstrategi

Vi vil bruke maskinlæring (ML) for å hjelpe oss med å utføre kunnskapsoppsummeringen mer effektivt. Vi bruker engelske begreper i mangel av norske oversettelser på feltet. I slutten av vedlegget er det en ordliste med beskrivelser av de ulike maskinlæringsfunksjonene som vil bli brukt i denne oppsummeringen.

Steg	Strategi
-------------	-----------------

Steg 1	Vi vil benytte oss av <i>OpenAlex</i> (17) for å gjennomføre et søk basert på referansene som ble inkludert på fulltekstnivå i forrige rapport. Referansene som blir identifisert her vil screenes på samme måte som referansene fra standard databasesøk.
Steg 2	Vi vil pilotere inklusjonskriteriene på de første studiene for å sikre en felles forståelse av inklusjonskriteriene. I arbeidet med å vurdere tittel og sammendrag (screening) vil vi benytte funksjonen <i>priority screening</i> (33). Ved en inklusjonsrate <1 % for de 200 sist vurderte referansene vil vi vurdere å la én prosjektmedarbeider vurdere de gjenstående referansene alene eller, ekskludere disse uten manuell gjennomgang.
Steg 3	Vi vil bruke <i>OpenAlex</i> ved å bruke inkluderte eller relevante studier fra de vanlige databasene, og etterspørre unike relevante studier. Vi vil kjøre studier identifisert av <i>OpenAlex</i> gjennom <i>priority screening</i> , og to personer skal vurdere dem slik som beskrevet i steg 2.

Utvelgelse av studier

Prosjektmedarbeiderne (Hans Bergsund og Heid Nøkleby) vil uavhengig velge ut referanser identifisert i litteratursøket, basert på informasjon fra tittel og sammendrag, sett opp mot inklusjons- og eksklusjonskriteriene. Relevante studier vil hentes inn i fulltekst, og fulltekster vil velges ut av prosjektmedarbeiderne iht. inklusjons- og eksklusjonskriteriene. Uenighet mellom medarbeiderne vil løses gjennom diskusjon eller ved å trekke inn en tredjeperson.

Det elektroniske verktøyet EPPI-Reviewer (43;57) vil brukes gjennom hele utvelgelsesprosessen. Her vil vi også benytte oss av maskinlæringsfunksjoner (se avsnitt over). Fordelen med å benytte maskinlæringsfunksjoner i utvelgelsesprosessen, er at det gjør det mulig å benytte mer effektive vurderingsstrategier, for eksempel erstatte dobbeltvurdering av to personer med enkeltvurdering, eller benytte maskinens vurderinger (automatisk inklusjon eller eksklusjon av titler og sammendrag) for deler av referansene.

Vi vil lage et flytdiagram som viser prosessen fra søk til endelig inklusjon. Her vil vi også spesifisere hvor mange av referansene som ble vurdert av prosjektmedarbeiderne og eventuelt hvor mange som ble vurdert automatisk.

Dataauthenting

En av medarbeiderne vil hente ut data fra de inkluderte studiene, mens en annen vil kontrollere at disse dataene stemmer med kildene de er hentet fra. Dersom uenighet oppstår vil publikasjonen gjennomgås på nytt, for at man så kan diskutere seg frem til

en enighet. Informasjonen som hentes ut vil i stor grad bygge på informasjonen som ble hentet ut i 2020-oppsummeringen.

Kvalitetsvurdering

Valget av kvalitetsvurdering vil gjøres i samråd med oppdragsgiver. Her må det diskuteres hvorvidt man skal bruke de samme verktøyene som i 2020-oppsummeringen og hvorvidt det er tilstrekkelig kapasitet til å gjennomføre kvalitetsvurdering dersom man avdekker et høyt antall studier.

Sortere og oppsummere

Her vil vi bruke samme tilnærming til fremstilling som ble brukt i 2020-rapporten. Dette innebærer at vi vil fremstille resultatene narrativt der vi sorterer studiene basert på logiske kategorier, slik som forfatterens definisjon av tvang, diverse grupper barn eller målgrupper, og plasseringer i ulike typer institusjoner. Eventuelle analyser vil først og fremst være deskriptive, med frekvenser og prosent presentert i tekst og tabeller.

Fagfellevurdering

Prosjektplanen vil bli diskutert med oppdragsgiver. Vi vil revidere planen til det er enighet mellom forskergruppen og oppdragsgiver om oppdraget. FHI krever ikke fagfellevurdering av prosjektplan når det er en oppdatering. Den endelige oppsummeringen (presentert i rapport) vil bli fagfellevurdert av en intern fagfelle og to eksterne fagfeller, Elisabeth Backe-Hansen og Jannike Kaasbøll, som også var fagfeller på forrige rapport. Prosjektplanen vil i tillegg bli lest av prosjektmedarbeiderne, samt lest og godkjent av avdelingsdirektør (Rigmor C Berg). Den endelige oppsummeringen vil bli lest av prosjektmedarbeiderne, samt lest og godkjent av avdelingsdirektør og fagdirektør (Kåre Birger Hagen) før publisering.

Tidsplan

Datoene indikerer ferdigstillelse av nevnte arbeid:

- Prosjektplan: 9. november 2022
- Litteratursøk: 3. november 2022
- Utvelgelse av studier: 15. desember 2022
- Første utkast til rapport (skisse): 15. desember 2022
- Dataekstraksjon: 22. desember 2022
- Sammenstilling: 9. januar 2023
- Siste utkast til rapport sendes til kontaktpunkt i ledelsen: 16. januar 2023
- Siste utkast til rapport sendes til fagfeller og oppdragsgiver: 20. januar 2023
- Rapport sendes oppdragsgiver senest: 31. januar 2023
- Godkjenning av ledere og publisering: januar 2023

Publisering

Rapporten vil bli publisert på FHIs hjemmesider senest mars 2023. Bufdir vil motta rapport senest 1. februar 2023.

Oppfølging av rapport etter publisering

Dersom Bufdir ønsker dette, presenterer vi gjerne rapporten hos Bufdir etter publisering samt er tilgjengelig for spørsmål og diskusjon.

Vedlegg 2: Detaljer om screening- og maskinlæringsstrategi

Vi brukte maskinlæring for å hjelpe oss med å utføre kunnskapsoppsummeringen mer effektivt. Nedenfor beskriver vi i detalj hvordan vi har brukt maskinlæring i vurdering av referanser på tittel- og sammendragnivå. Vi bruker engelske begreper grunnet mangel på norske begrepsoversettelser innenfor maskinlæringsfeltet. I slutten av vedlegget er det en ordliste med beskrivelser av de ulike maskinlæringsfunksjonene som vi har brukt i denne oppsummeringen.

Steg	Strategi
Steg 1	Vi piloterte inklusjonskriteriene på de 200 første studiene, for å sikre at prosjektmedarbeiderne hadde en felles forståelse for inklusjonskriteriene. De resterende studiene ble satt til vurdering med <i>priority screening</i> .
Steg 2	For raskere å identifisere studier som oppfylte inklusjonskriteriene benyttet vi <i>priority screening</i> . To prosjektmedarbeidere vurderte uavhengig av hverandre (n=472) referanser, til inklusjonskurven startet å flate ut.
Steg 3	Ved en tydelig utflating av inklusjonskurven i programvaren vurderte én prosjektmedarbeider (HB) 185 referanser alene. Her ble det kun identifisert én inkludert referanse. Vedkommende fortsatte da å vurdere 100 referanser til, uten at noen relevante publikasjoner ble funnet.
Steg 4	Vi gjorde da et søk av relevante begrep blant de resterende publikasjonene («seclusion», «repression», «repressive», «coercion», «tvang»), på både engelsk og skandinaviske språk blant de gjenværende publikasjonene. Verken søkene eller grupperingene avdekket noen flere relevante studier, og 1731 gjenværende referanser ble ekskludert uten manuell gjennomgang.

Ordliste

Algoritme kan forklares som en fullstendig, nøyaktig og trinnvis beskrivelse av en prosedyre for fremgangsmåten for å løse et problem (58).

Maskinlæring er en spesialisering innen kunstig intelligens hvor man bruker statistiske metoder for å la datamaskiner finne mønstre i store datamengder (59). Enkelt sagt betyr maskinlæring at vi tar i bruk algoritmer som gjør at datamaskinen er i stand å lære fra og utvikle sin beslutningsstøtte basert på empiriske data.

Priority screening er en rangeringsalgoritme i programvaren EPPI-Reviewer (33;43) som læres opp av forskernes avgjørelser om inklusjon og eksklusjon av referanser på tittel- og sammendragsnivå. Rangeringsalgoritmer er algoritmer som er trent til å gjenkjenne relevante data og til å presentere dataene etter relevans. Referanser som algoritmen anser som mer relevante basert på forskernes avgjørelser om inklusjon blir skjøvet frem i «køen». På denne måten får vi raskere overblikk over hvor mange referanser som muligens treffer inklusjonskriteriene enn om vi skulle lest referansene i tilfeldig rekkefølge.

Vedlegg 3: Søkestrategi

Google Scholar – siterte publikasjoner siteringsverktøyet ikke fant (n=8)

Gautun 2006 sitert av 26

Hauger 2017 ikke sitert

Lillevik 2012 sitert av 13

Ottosen 2014 sitert av 19

Ulset 2012 sitert av 19

Ulset 2013 sitert av 4

Ulset 2018 sitert av 8

Wästerfors 2009 sitert av 41

Nettstedsøk tematisk relevante organisasjoner, mm.	
Campbell Collaboration (se emne: Social welfare) 2020-2022 = 13 treff	HEID: Ingen relevante publikasjoner etter 2020 (sjekket 14 des.)
Nasjonalt bibliotek for barnevern og familievern (Bufdir) 2020-2022 = 11 treff	HEID: Ingen relevante publikasjoner etter 2020 (sjekket 14 des.)
Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA) 2020-2022 = 5 treff	HEID: Ingen relevante publikasjoner etter 2020 (sjekket 14 des.)
Socialstyrelsen (ikke relevante forskningspublikasjoner)	HEID: Ingen relevante publikasjoner etter 2020 (sjekket 14 des.)
Stiftelsen Allmänna Barnhuset 2020-2022 = 12 treff	HEID: Ingen relevante publikasjoner etter 2020 (sjekket 14 des.)

Det nasjonale forsknings- og analysecenter for velfærd (VIVE) 2020-2022 = 48 treff	HEID: Ingen relevante publikasjoner etter 2020 (sjekket 20 des.)
---	--

Google
filetype:pdf barnevernsinstitusjon barnevernsinstitusjoner barnevernsinstitusjon barnevernsinstitusjoner fosterhjem fosterbarn fosterfamilie fosterfamilier fosterforeldre atferdsinstitusjon adferdsinstitusjon akutt plassering tvang tvangsbruk tvangsmiddel tvangsmidler kroppsvisitering kroppsvisitasjon frihetsbegrensning ransaking "undersøkelse av eendeler" husarrest frihetsberøvelse beslaglegging konfiskering grensesetting
filetype:pdf familiehjem familiepleje plejefamilie plejefamilier plejeforældre "anbragte børn" "anbragte unge" "socialpædagogisk institusjon" børnehjem plejebørn "anbragt på institusjon" tvang tvangsmidler tvangsmiddel magtanvendelse kropsvisitation kropsvisitering selvbestemmelsesret frihetsberøvelse indespærring "spærre inde" "spærret inde" beslaglægning beslaglægge konfiskere konfiskation
filetype:pdf familjehem familjehemsvård "placerade barn" "placerade ungdomar" "HVB-hem" fosterhem fosterbarn barnhem ungdomsinstitusjon ungdomsinstitusjoner "barn i samhällsvård" tvång tvångsmedel kroppsvisitering kroppsvisitation frihetsbegränsning frihetsberövning frihetsberöva ransaka ransakning "stänga in" "instängd" konfiskera konfiskering

APA PsycInfo <1806 to October Week 4 2022>		
Søkegrensesnitt: Advanced search		
Søkedato: 2022-11-01		
https://ovidsp.ovid.com/ovidweb.cgi?T=JS&NEWS=N&PAGE=main&SHAREDSEARCHID=KyTRHyPFAKqJTGF1Rv5CGaNGYIKIjTyzfHmBP46ZhvsGxqlPiaQI4lhK6NWjsPuM		
1	Orphans/ or ("100" or "160" or "180" or "200" or "320").ag.	1303029
2	(adolescen* or child? or childhood or children? or boy? or girl? or juvenile? or kid? or minor? or orphan? or preschooler? or preschooler? or pubescent? or teen? or teenager? or underage* or school age* or schoolage* or schooler? or youngster? or youth? or (young adj (adult? or m?n or wom?n or people or person?))).tw.	1098679
3	Child Custody/ or Foster Care/ or Group Homes/ or Halfway Houses/ or Orphanages/ or Residential Care Institutions/	22277

4	((adolescen* or child? or children? or juvenile? or youth?) adj (casework or custod* or protect* or support or welfare)).tw.	18913
5	(placement* adj2 (adolescen* or child* or decision* or emergency or out-of-home or program* or temporary or youth)).tw.	3827
6	((care or childcare or crisis or youth) adj cent*) or (child* adj house?).tw.	7058
7	((("family and friends" or kinship) adj care) or (foster adj (care or famil* or home? or parent?)) or "private fostering" or placement).tw.	36185
8	(halfway house? or half-way house? or group home?).tw.	2399
9	(residential adj3 (care or childcare or client? or facilit* or home* or program* or service* or treatment*)).tw.	16738
10	(custod* adj3 (care or facilit* or home* or program* or setting*)).tw.	863
11	((out-of-home or public or substitute) adj (care or childcare)) or "being in care").tw.	1923
12	("children taken into care" or "placed in care" or "children in care" or "children in social care" or "children in public care" or "looked after children" or "youth taken into care" or "placed in care" or "youth in care" or "youth in social care" or "youth in public care" or "looked after youth").tw.	1189
13	((behavio?ral or care or childcare or custod* or residential) adj institution*).tw.	2098
14	Censorship/ or Coercion/ or Drug Usage Screening/ or Interpersonal Control/ or Persuasive Communication/ or Physical Restraint/	24385
15	((aversive or restrictive) adj2 (intervention? or procedure?)) or constrain* or immobili* or restrain*).tw.	83523
16	((being adj (followed or monitored or tracked)) or monitoring or surveill* or tracking).tw.	106996
17	(body-search* or bodysearch* or pat-down?).tw.	11
18	((boundar* or limit?) adj setting) or house rule* or interpersonal control or power relation* or restriction* or sanction?).tw.	34715
19	(censor* or ((correspondence or mail) adj3 read*)).tw.	2857
20	(coerce* or coercion or coercive* or force or forced or forcibl* or persuasion or persuasive communication or oppression or oppressive or (power adj2 "use") or repression or repressive).tw.	106092
21	(confinement or containment or (depriv* adj2 (freedom or libert*)) or detention or dismissal or exclusion* or expulsion* or (freedom adj3 (action or movement)) or grounded or grounding or house arrest* or imprisonment or isolation or (lock* adj (in* or up*)) or seclusion* or ((send* or sent) adj off) or social distanc* or suspension*).tw.	131092

22	(confiscat* or ransack* or ((destruction or destroying or inspect* or seizure) adj2 (asset? or belonging? or cell phone* or mobile phone* or property or possession?))).tw.	540
23	((drug? or substance?) adj3 (detect* or screen* or test*)).tw.	8456
24	((held or hold*) adj3 (down or secure or tight)) or (put* adj down)).tw.	568
25	(infringement* or intrusion* or intrusive or (privacy adj2 violat* or (room* adj3 inspect*)).tw.	12692
26	1 or 2	171658 7
27	3 or 4 or 5 or 6 or 7 or 8 or 9 or 10 or 11 or 12 or 13	83637
28	14 or 15 or 16 or 17 or 18 or 19 or 20 or 21 or 22 or 23 or 24 or 25	468260
29	26 and 27 and 28	5319
30	limit 29 to yr="2000 -Current"	4432

(Gulmarkert = nye søketermer oppdateringssøk 2022)

Scopus		
Søkegrensesnitt: Advanced search		
Søkedato: 2022-11-01		
1	TITLE-ABS-KEY(adolescen* OR child* OR childhood OR children* OR boy* OR girl* OR juvenile* OR kid* OR minor* OR orphan* OR preschooler* OR pre-schooler* OR pubescent* OR "school age*" OR schoolage* OR schooler* OR teen* OR teenager* OR underage* OR youngster* OR youth* OR (young W/0 (adult* OR man OR men OR woman OR women OR people OR person*))) AND NOT INDEX (medline) AND NOT INDEX (embase)	1,464,877
2	TITLE-ABS-KEY((adolescen* OR child* OR juvenile* OR youth*) W/0 (case-work OR custod* OR protect* OR support OR welfare)) AND NOT INDEX (medline) AND NOT INDEX (embase)	22,650
3	TITLE-ABS-KEY(placement* W/1 (adolescent* OR child* OR decision* OR emergency OR out-of-home OR "out of home" OR program* OR temporary OR youth)) AND NOT INDEX (medline) AND NOT INDEX (embase)	3,035
4	TITLE-ABS-KEY(((care OR childcare OR crisis OR youth) W/0 cent*) OR (child* W/0 house*)) AND NOT INDEX (medline) AND NOT INDEX (embase)	15,311
5	TITLE-ABS-KEY(("family and friends" OR kinship) W/0 care) OR (foster W/0 (care OR famil* OR home* OR parent* OR placement*)) OR "private fostering") AND NOT INDEX (medline) AND NOT INDEX (embase)	6,329
6	TITLE-ABS-KEY("halfway house*" OR "half-way house*" OR "group home*") AND NOT INDEX (medline) AND NOT INDEX (embase)	1,294
7	TITLE-ABS-KEY(residential W/2 (care OR childcare OR client* OR facilit* OR home* OR program* OR service* OR treatment*)) AND NOT INDEX (medline) AND NOT INDEX (embase)	12,806
8	TITLE-ABS-KEY(custod* W/2 (care OR facilit* OR home* OR program* OR setting*)) AND NOT INDEX (medline) AND NOT INDEX (embase)	636

9	TITLE-ABS-KEY(((("out-of-home" OR "out of home" OR public OR substitute) W/0 (care OR childcare)) OR "being in care" OR "children taken into care" OR "placed in care" OR "children in care" OR "children in social care" OR "children in public care" OR "looked after children" OR "youth taken into care" OR "placed in care" OR "youth in care" OR "youth in social care" OR "youth in public care" OR "looked after youth") AND NOT INDEX (medline) AND NOT INDEX (embase)	3,267
10	TITLE-ABS-KEY((behavioral OR behavioural OR care OR childcare OR custod* OR residential) W/0 institution*) AND NOT INDEX (medline) AND NOT INDEX (embase)	3,935
11	TITLE-ABS-KEY(((boy* OR girl* OR orphan*) W/0 home*) OR orphanage*) AND NOT INDEX (medline) AND NOT INDEX (embase)	1,199
12	TITLE-ABS-KEY(((aversive OR restrict*) W/1 (intervention* OR procedure*)) OR constrain* OR immobili* OR restrain*) AND NOT INDEX (medline) AND NOT INDEX (embase)	1,404,984
13	TITLE-ABS-KEY((being W/0 (followed OR monitored OR tracked)) OR monitoring OR surveill* OR tracking) AND NOT INDEX (medline) AND NOT INDEX (embase)	2,649,459
14	TITLE-ABS-KEY("body-search*" OR bodysearch* OR "pat-down*") AND NOT INDEX (medline) AND NOT INDEX (embase)	96
15	TITLE-ABS-KEY(((boundar* OR limit*) W/0 setting) OR "house rule*" OR "interpersonal control" OR "power relation*" OR sanction* OR restriction*) AND NOT INDEX (medline) AND NOT INDEX (embase)	275,453
16	TITLE-ABS-KEY(censor* OR ((correspondence OR mail) W/2 read*)) AND NOT INDEX (medline) AND NOT INDEX (embase)	28,710
17	TITLE-ABS-KEY(coerce* OR coercion* OR coercive* OR force OR forced OR forcibl* OR persuasion OR "persuasive communication" OR oppression OR oppressive OR (power W/1 use) OR repression OR repressive) AND NOT INDEX (medline) AND NOT INDEX (embase)	4,940,687
18	TITLE-ABS-KEY((confinement OR containment OR (depriv* W/1 (freedom OR libert*)) OR detention OR dismissal OR exclusion* OR expulsion* OR (freedom W/2 (action OR movement))) AND NOT INDEX (medline) AND NOT INDEX (embase)	303,957
19	TITLE-ABS-KEY(grounded OR grounding OR "house arrest*" OR imprisonment OR isolation OR (lock* W/0 (in* OR up*)) OR seclusion* OR ((send* OR sent) W/0 off) OR "social distanc*" OR suspension*) AND NOT INDEX (medline) AND NOT INDEX (embase)	643,671
20	TITLE-ABS-KEY(confiscat* OR ransack* OR ((destruction OR destroying OR inspect* OR seizure*) W/1 (asset* OR belonging* OR "cell phone*" OR "mobile phone*" OR property OR possession*))) AND NOT INDEX (medline) AND NOT INDEX (embase)	3,836
21	TITLE-ABS-KEY((drug* OR substance*) W/2 (detect* OR screen* OR test*)) AND NOT INDEX (medline) AND NOT INDEX (embase)	20,510

22	TITLE-ABS-KEY(((held OR hold*) W/2 (down OR secure OR tight*)) OR (put* W/0 down)) AND NOT INDEX (medline) AND NOT INDEX (embase)	4,240
23	TITLE-ABS-KEY(infringement* OR intrusion* OR intrusive OR (privacy W/1 violat*) OR (room* W/2 inspect*)) AND NOT INDEX (medline) AND NOT INDEX (embase)	145,718
24	Combine queries with OR: #2 OR #3 OR #4 OR #5 OR #6 OR #7 OR #8 OR #9 OR #10 OR #11	60,162
25	Combine queries with OR: #12 OR #13 OR #14 OR #15 OR #16 OR #17 OR #18 OR #19 OR #20 OR #21 OR #22 OR #23	9,428,057
26	Combine queries with AND: #1 AND #24 AND #25	6,152
	2020->	1,477
	2015-2019	1,693
	2010-2014	1,367
	2000-2009	1,046
	Totalt til EndNote 2000-2022	5,583

Sociological Abstracts		
Søkegrensesnitt: Advanced Search		
Søkedato: 2022-11-01		
1	SUBJECT.EXACT("Children") OR SUBJECT.EXACT("Adolescents") OR SUBJECT.EXACT("Foster Children") OR SUBJECT.EXACT("Orphans") OR SUBJECT.EXACT("Junior High School Students") OR SUBJECT.EXACT("Adopted Children") OR SUBJECT.EXACT("Elementary School Students") OR TI,AB(adolescent? OR child? OR children? OR "young adult" OR "young adults" OR youth?)	316,091
2	SUBJECT.EXACT("Child Custody") OR SUBJECT.EXACT("Child Support") OR SUBJECT.EXACT("Child Welfare Services") OR TI,AB(custody OR custodial OR foster OR "out of home care" OR placement? OR protection OR protective OR "residential care" OR "residential treatment" OR "residential treatments" OR (("out-of-home" OR "out of home" OR public OR substitute) W/0 (care OR childcare)) OR "being in care" OR "children taken into care" OR "placed in care" OR "children in care" OR "children in social care" OR "children in public care" OR "looked after children" OR "youth taken into care" OR "placed in care" OR "youth in care" OR "youth in social care" OR "youth in public care" OR "looked after youth")	92,953
3	SUBJECT.EXACT("Censorship") OR SUBJECT.EXACT("Coercion") OR SUBJECT.EXACT("Boundaries") OR SUBJECT.EXACT("Constraints") OR SUBJECT.EXACT("Drug Use Screening") OR SUBJECT.EXACT("Persuasion") OR SUBJECT.EXACT("Sanctions") OR SUBJECT.EXACT("Social Distance") OR SUBJECT.EXACT("Social Isolation")	23,306

4	TI,AB(((aversive OR restrictive) NEAR/1 (intervention? OR procedure?)) OR constrain* OR immobili* OR restrain*)	37,599
5	TI,AB((being NEAR/0 (followed OR monitored OR tracked)) OR monitoring OR surveill* OR tracking)	24,812
6	TI,AB(body-search* OR bodysearch* OR pat-down?)	14
7	TI,AB(((boundar* OR limit?) NEAR/0 setting) OR "house rule" OR "house rules" OR "interpersonal control" OR "power relation" OR "power relations" OR sanction? OR restriction?)	24,300
8	TI,AB(censor* OR ((correspondence OR mail) NEAR/2 read*))	2,720
9	TI,AB(coerce* OR coercion* OR coercive* OR force OR forced OR forcibl* OR persuasion OR "persuasive communication" OR oppression OR oppressive OR (power NEAR/1 use) OR repression OR repressive)	109,833
10	TI,AB(confinement OR containment OR (depriv* NEAR/1 (freedom OR libert*)) OR detention OR dismissal OR exclusion* OR expulsion* OR (freedom NEAR/2 (action OR movement)) OR grounded OR grounding OR "house arrest" OR "house arrests" OR imprisonment OR isolation OR (lock* NEAR/0 (in* OR up*)) OR seclusion* OR ((send* OR sent) NEAR/0 off) OR "social distance" OR "social distancing" OR suspension*)	78,355
11	TI,AB(confiscat* OR ransack* OR ((destruction OR destroying OR inspect* OR seizure) NEAR/1 (asset? OR belonging? OR "cell phone" OR "cell phones" OR "mobile phone" OR "mobile phones" OR property OR possession?)))	536
12	TI,AB((drug? OR substance?) NEAR/2 (detect* OR screen* OR test*))	1,339
13	TI,AB(((held OR hold*) NEAR/2 (down OR secure OR tight)) OR (put* NEAR/0 down))	327
14	TI,AB(infringement* OR intrusion* OR intrusive OR (privacy NEAR/1 violat*) OR (room* NEAR/3 inspect*))	3,181
15	(3 OR 4 OR 5 OR 6 OR 7 OR 8 OR 9 OR 10 OR 11 OR 12 OR 13 OR 14)	271,392
16	(1 AND 2 AND 15) (Additional limits - Date: After January 01 2000 - før avgrensning på år: 5,424 etter avgrensning: 4,441)	4,441/ 5,424

Bielefeld Academic Search Engine		
Advanced Search		
Søkedato: 2022-11-01		
Publication year: 2000-2022		
1	("child protection" "child support" "child welfare" "foster care" "foster children" "foster home" "foster homes" "residential child care" "residential youth care" "youth home" "youth protection") AND (boundaries coerce coerci* confinement constrain* force forcibl* "limit setting" oppressi*) [Document types: Book, Book Part, Report, Master's thesis, Doctoral and postdoctoral thesis]	536

2	("child protection" "child support" "child welfare" "foster care" "foster children" "foster home" "foster homes" "residential child care" "residential youth care" "youth home" "youth protection") AND (repressi* restrain* restriction* sanction* seclusion "social isolation") [Document types: Book, Book Part, Report, Master's thesis, Doctoral and postdoctoral thesis]	94
3	(familjehem* "placerade barn" "placerade ungdomar" "HVB-hem" foster* barnhem* ungdomsinstitution* "barn i samhällsvård") AND (tvång* kroppsvisit* frihetsbegränsning* frihetsberöv* ransak* "stänga in" instängd* konfisk*) [Alle dokumenttyper]	56
4	(barnevern* foster* atferdsinstitusjon* adferdsinstitusjon* akuttplasing*) AND (tvang* kroppsvisit* frihetsbegrens* ransak* "undersøkelse av eiendeler" husarrest* frihetsberøvelse* beslaglegg* konfisk* grensesett*) [Alle dokumenttyper]	119
5	(familiehjem* familiepleje plejebørn plejefamilie* plejeforældre* "anbragte børn" "anbragte unge" børnehjem* "anbragt på institution") AND (tvang* magtanvendelse kropsvisitat* selvbestemmelsesret frihedsberøvelse* indespærr* "spærre inde" "spærret inde" beslaglæg* konfisk*) [Alle dokumenttyper]	9

Søk i OpenAlex

OpenAlex er et «open source»-datasett med mer enn 250 millioner vitenskapelige objekter som tidsskriftpublikasjoner, stortingsmeldinger og konferanseabstrakter (17). Datakildene til OpenAlex inkluderer Microsoft Academic Graph, CrossRef, ORCID, PubMed, CENTRAL, Unpaywall, ISSN International Centre, preprint-servere samt en rekke andre fagområder og institusjonelle arkiver. Datasettet er satt sammen av fem typer vitenskapelige enheter (works, authors, venues, institutions og concepts) og sammenhengene mellom dem. I stedet for å søke i henhold til ord som finnes i en studies tittel eller sammendrag, MeSH-termer eller nøkkelord gitt av forfatteren, tidsskriftet eller databasen, bruker OpenAlex dyp læring for å linke disse objektene sammen, i tillegg til bibliometriske- og siteringslikheter. Et slikt søk resulterer i langt færre identifiserte studier som er irrelevante. Videre bruker OpenAlex daglig «web-crawling» for å innhente nye objekter/artikler, og dermed identifisere og inkludere grå litteratur som institusjonelle rapporter, stortingsmeldinger og evalueringer publisert elektronisk.

Vedlegg 4: Inkluderte studier

Kvalitative studier

Engström 2020

Generelle data og metode	
Tittel	Adolescents' Experiences of the Staff's Different Interaction Styles in Coercive Youth Care in Sweden: A Qualitative Study
Kvalitativ metode	Intervjuer
Forskningsspørsmål	"The aim of this study was to explore how adolescents coercively placed in residential or psychiatric care view the way members of staff relate and perform their duties."
Land	Sverige
Setting/kontekst	Institusjon. "Coercive care", hvorav to "state-run residential homes (one for girls and one for boys)" og en "child and adolescent psychiatry unit (for both sexes)".
Populasjon	20 ungdommer, 13-19 år (median 17 år), 65% jenter. Inklusjonskriterier: gutter og jenter 13-19 år; mottatt tvungen plassering ("coercive care") i minst to uker før intervjuet; kunne svensk; villige til å delta på intervju. Ungdommene hadde >3 ukers erfaring med tvangsplassering.
Hva er undersøkt?	Intervju om ungdommenes oppfatninger om: erfaringer med å bli tvangsplassert, kommunikasjon og interaksjon med ansatte, verdier i avdelingen, ansattes kjennetegn (væremåter og verdier) og opplevelser knyttet til sikkerhet i voldelige situasjoner.

Vår vurdering av metodiske begrensninger

Spørsmål (tilpasset CASP)	Vår vurdering	Begrunnelse
1) Er settingen og konteksten til studien tilstrekkelig beskrevet?	Delvis	Institusjonstyper og nasjonalitet tydelig beskrevet. Minimalt med informasjon om de ansatte (f.eks. utdanning, alder, ansettelses-tid). Sitatene fra den enkelte deltaker er ikke kontekstualisert (f.eks. kjønn, type institusjon). Settingen for intervjuene er beskrevet ok.
2) Er utvalgsstrategien hensiktsmessig for å besvare problemstillingen?	Ja	Formålsbestemt ("purposive") utvalgsstrategi benyttet for å få varierte data.
3) Er datainnsamlingsstrategien beskrevet og tilstrekkelig begrunnet?	Ja	Grunnleggende beskrivelse om intervjuformen, settingen og temaene som ble tatt opp i intervjuet.
4) Er dataanalysen/analysen av data beskrevet og hensiktsmessig?	Ja	Grundig beskrivelse av tematisk analyse og hvordan temaene ble hentet ut.
5) Er påstandene/funnene støttet med tilstrekkelig evidens?	Delvis	Basert på utsagn fra individuelle ungdommer ser det ut til å være god støtte for de tre interaksjonsstilene som er sentrale i studien. Derimot er det lite støtte for det overordnede hendelsesforløpet ("chain of events" - Figur 1) blant deltakernes utsagn.
6) Viser studien/forfatterne refleksivitet?	Nei	Forskernes interesser og epistemologisk standpunkt så vidt nevnt under "Design", men ikke med en refleksjon rundt hvordan dette eller andre aspekter ved forskerne har påvirket studien.

7) Er etiske forhold vurdert?	Delvis	Godkjent av etisk komité. Deltakere informert om at deltakelse var frivillig og at det var mulig å trekke seg. Foreldre til barn under 15 år kunne nekte deltakelse. Identifiserende informasjon ikke brukt i intervju-sitatene. Men ingen diskusjon rundt det å be sårbare unge om å åpne opp om vanskelige hendelser i sitt eget liv.
8) Andre bekymringer?	Nei	
VÅR OVERORDNEDE VURDERING	Moderate metodiske begrensninger	

Hammerfjeld 2022

Generelle data og metode	
Tittel	«...Vi tåler hele dem...» En studie av miljøterapeuters opplevelse
Kvalitativ metode	Intervjuer
Forskningsspørsmål	"Miljøterapeuter i barnevernsinstitusjon sin opplevelse av og arbeid med reduksjon av vold"
Land	Norge
Setting/kontekst	Barneverninstitusjon.
Populasjon	7 ansatte, ca 25-45 år, 43% kvinner. Majoriteten jobbet i barnevernsinstitusjon i over 4 år.
Hva er undersøkt?	Intervju om ansattes opplevelser med vold/trusler, påvirkningen av ungdommenes atferd på involverte personer, metoder for å redusere vold/utagering og ansattes holdninger til ungdommenes oppførsel.

Vår vurdering av metodiske begrensninger

Spørsmål (tilpasset CASP)	Vår vurdering	Begrunnelse
1) Er settingen og konteksten til studien tilstrekkelig beskrevet?	Nei	Minimal informasjon om de aktuelle institusjonene. Deltakerne er kort beskrevet (kjønn, alder og ansettelsestid). Det kommer frem at enkelte ikke lenger er ansatt, men det er uklart hvor mange dette gjelder.
2) Er utvalgsstrategien hensiktsmessig for å besvare problemstillingen?	Ja	Utvalgsstrategien kalles et "strategisk utvalg". En form for formålsbestemt strategi, der målet er å intervju miljøterapeuter som har erfaring med ungdommer plassert pga. atferdsvansker, samtidig som de ha arbeidet over lengre tid og ha ulik erfaringsbakgrunn. Strategien ser ut til å ha vært vellykket, basert på utsagn om at "Intervjuobjektene jeg møtte var forskjellige" og "De aller fleste hadde jobbet i barnevernsinstitusjon i over 4 år".
3) Er datainnsamlingsstrategien beskrevet og tilstrekkelig begrunnet?	Ja	Grundig beskrivelse av intervjuet, med begrunnelse for valg av intervju som datainnsamlingsmetode. Intervjuguide er med som vedlegg.
4) Er dataanalysen/analysen av data beskrevet og hensiktsmessig?	Ja	Analysemetoden er ikke navngitt, men basert på beskrivelsen ser det ut til å være snakk om tematisk analyse. Valgene som er gjort virker hensiktsmessige for å besvare problemstillingen.
5) Er påstandene/funnene støttet med tilstrekkelig evidens?	Ja	Stort sett godt samsvar mellom utsagn og temaene som blir fremhevet
6) Viser studien/forfatterne refleksivitet?	Delvis	Forfatteren henviser flere steder sin egen påvirkning på resultatene, spesielt under kapittel 3.4.1. Et problem er at forfatteren rekrutterte deltakere ved hjelp av bekjente i miljøet. Dersom deltakerne tilhørte samme nettverk som forfatteren vil dette kunne ha en påvirkning på resultatene, men dette er noe forfatteren ikke reflekterer over.
7) Er etiske forhold vurdert?	Ja	Etiske forhold er omtalt i kapittel 3.3. Hensyn er tatt når det gjelder informert samtykke, konfidensialitet og tillitt mellom forfatter og deltakere. Vurdering av etisk komité er ikke nevnt, men dette kan skyldes at det ikke er innenfor mandatet til Regionaletiske komitéer (REK).
8) Andre bekymringer?	Ja	Lite samsvar mellom forskningsspørsmålene og dataene som presenteres. Dette gjelder spesielt spørsmål 1: "Bidrar noen av metodene til eskalering av vold?" som ikke tydelig besvares.
VÅR OVERORDNEDE VURDERING	Moderate metodiske begrensninger	

Hygen 2021

Generelle data og metode	
Tittel	«Det er mye trygghet i den telefonen» Bruk av elektronisk kommunikasjon i barneverninstitusjon
Kvalitativ metode	Intervjuer + fokusgruppeintervjuer
Forsknings spørsmål	<p>""Målet med denne undersøkelsen er å belyse forhold knyttet til elektronisk kommunikasjon når ungdom er plassert på institusjon.""</p> <p>""Problemstillingene som belyses er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvilke erfaringer med, og perspektiver på elektronisk kommunikasjon har ungdom og ansatte? • Hvilke rettigheter og klagemuligheter finnes, og hva har ungdom og ansatte kjennskap til? • Hvilke regler er det med tanke på elektronisk kommunikasjon og hvordan er nettilgangen på institusjonene?""
Land	Norge
Setting/kontekst	Barneverninstitusjon. "utvalgte barneverninstitusjoner i Norge, hovedsakelig i Midt-Norge"
Populasjon	<p>9 ungdommer, 14-23 år (gjennomsnitt 17 år), 44% jenter. Kjønnfordeling: 4 jenter + 4 gutter + 1 ikke-binær. Hovedsakelig fra Midt-Norge. Historie med institusjonsopphold varierte fra 5 mnd. til 4 år. Holdt til på 6 ulike institusjoner (hvorav ett var et fosterhjem/behandlingshjem).</p> <p>21 ansatte, 27-61 år, 74% kvinner. Ansatt ved to institusjoner og ett behandlingstilbud. Arbeids erfaring fra 4 mnd. til 28 år.</p>
Hva er undersøkt?	<p>Intervju om bruk av elektroniske hjelpemidler, samt rettigheter og muligheter for klaging knyttet til dette, opplevelser av å bli fratatt hjelpemidler, regler for nett-/skjermbruk på institusjonen og de ansattes holdninger.</p> <p>Fokusgruppeintervju om bruk av elektroniske hjelpemidler, samt rettigheter og muligheter for klaging knyttet til dette, opplevelser av å bli fratatt hjelpemidler, regler for nett-/skjermbruk på institusjonen og de ansattes holdninger.</p>

Vår vurdering av metodiske begrensninger

Spørsmål (tilpasset CASP)	Vår vurdering	Begrunnelse
1) Er settingen og konteksten til studien tilstrekkelig beskrevet?	Ja	Beskrivelse av antall institusjoner og omtrentlig plassering (Midt-Norge). Grunnleggende informasjon om deltakerne (alder, kjønn og institusjonshistorikk) er også beskrevet.
2) Er utvalgsstrategien hensiktsmessig for å besvare problemstillingen?	Nei	Ingen utvelgesstrategi beskrevet.
3) Er datainnsamlingsstrategien beskrevet og tilstrekkelig begrunnet?	Ja	Semi-strukturerte intervjuer er beskrevet og intervjuguide er med som vedlegg. Begrunnelsen for bruk av denne metoden er for å "få et innblikk i hva informantene, i dette tilfellet ungdommene, tenker, føler og opplever". Fokusgruppeintervjuer er beskrevet og intervjuguide er med som vedlegg. Begrunnelsen for valg av datainnsamlingsmetode er at den "tillater en gruppe å diskutere gitte tema".
4) Er dataanalysen/analysen av data beskrevet og hensiktsmessig?	Nei	Analysemetoden er ikke beskrevet.
5) Er påstandene/funnene støttet med tilstrekkelig evidens?	Ja	Stort sett godt samsvar mellom utsagn og temaene som blir fremhevet
6) Viser studien/forfatterne refleksivitet?	Nei	Ingen tegn til refleksivitet i studien
7) Er etiske forhold vurdert?	Ja	Etiske forhold er vurdert (under kapittel "Etiske vurderinger"). Bl.a. er det innhentet politiattest for forskerne, deltakerne har fått informert samtykke, svar er anonymisert osv.
8) Andre bekymringer?	Nei	
VÅR OVERORDNEDE VURDERING		Alvorlige metodiske begrensninger

Minde 2021

Generelle data og metode	
Tittel	Mellom rettighetsforskriften og omsorgsansvaret: Sosiale medier på barnevernsinstitusjoner
Kvalitativ metode	Intervjuer
Forsknings spørsmål	"Hvordan reflekterer ansatte på barnevernsinstitusjon over ungdommenes bruk av sosiale medier?"
Land	Norge
Setting/kontekst	Barnevernsinstitusjoner, "fra en ideell organisasjon med inntak hjemmet i barnevernsloven § 4-4 og § 4-12, såkalt «omsorgsparagrafene»."
Populasjon	8 ansatte, seks miljøterapeuter og to miljøarbeidere. Representer ulike geografiske områder i Norge. Alle arbeidet med ungdom i hovedsak mellom 13-19 år. Én informant jobbet både med barn og ungdom.
Hva er undersøkt?	Semi-strukturerte intervjuer om dilemmaer ved ungdommenes bruk av sosiale medier og god praksis ved bruk av sosiale medier.

Vår vurdering av metodiske begrensninger

Spørsmål (tilpasset CASP)	Vår vurdering	Begrunnelse
1) Er settingen og konteksten til studien tilstrekkelig beskrevet?	Ja	Grunnleggende informasjon om både institusjon og deltakere er oppgitt.
2) Er utvalgsstrategien hensiktsmessig for å besvare problemstillingen?	Ja	Utvalgsstrategien gikk ut på at informantene skulle være fra ulike avdelinger og ulik fordeling av kjønn. En fordel om informantene var fra ulike aldersgrupper. Forfatteren skriver at utvalget endte opp med å være "både menn og kvinner i ulike aldersgrupper" fra tre institusjoner.
3) Er datainnsamlingsstrategien beskrevet og tilstrekkelig begrunnet?	Ja	Bruk av semi-strukturerte intervju er beskrevet og fullstendig intervjuguide er vedlagt.
4) Er dataanalysen/analysen av data beskrevet og hensiktsmessig?	Ja	Grundig beskrivelse av tematisk analyse og hvordan temaene ble hentet ut.
5) Er påstandene/funnene støttet med tilstrekkelig evidens?	Ja	Stort sett godt samsvar mellom utsagn og temaene som blir fremhevet
6) Viser studien/forfatterne refleksivitet?	Delvis	I kapittel 3.3.1 beskriver forfatteren kort om hvordan hun var med på å påvirke datainnsamlingen. Ingen beskrivelse av forfatterens bakgrunn, forventninger o.l. og hvordan dette påvirket funnene i studien.
7) Er etiske forhold vurdert?	Ja	Grunnleggende etiske grep er gjennomført, slik som informert samtykke og søknad til NSD. I tillegg har forfatteren reflektert over enkelte andre etiske problemstillinger. Spesielt viktig at forfatter har bedt ansatte overholde taushetsplikten slik at det ikke kom frem sensitiv informasjon om ungdommene.
8) Andre bekymringer?	Nei	
VÅR OVERORDNEDE VURDERING		Små/ metodiske begrensninger

Stenström 2021

Generelle data og metode	
Tittel	The micropolitics of conflicts in total institutions – The case of special approved homes for youths in Sweden
Kvalitativ metode	Intervjuer
Forsknings spørsmål	"This article constitutes part of a larger research project. Its objective is to study the use of a tool for conflict management, in the compulsory institutional care of youths and adult substance abusers" "This article focuses on how conflicts between youths and staff are dealt with at special approved homes"
Land	Sverige

Setting/kontekst	Institusjon. "Special approved homes for youth", både med lukkede avdelinger og åpne behandlingssenheter
Populasjon	18 ungdommer, 12-16 år, 50% jenter 9 ansatte, 28-60 år, 50% kvinner
Hva er undersøkt?	Intervjuer om konflikter, sammensetningen av ansattgrupper og ungdomsgrupper, og verktøy for konflikthåndtering.

Vår vurdering av metodiske begrensninger

Spørsmål (tilpasset CASP)	Vår vurdering	Begrunnelse
1) Er settingen og konteksten til studien tilstrekkelig beskrevet?	Ja	Grunnleggende informasjon om både institusjon og deltakere er oppgitt.
2) Er utvalgsstrategien hensiktsmessig for å besvare problemstillingen?	Nei	Begrepet "sampling strategy" brukes, men ikke hva den besto av.
3) Er datainnsamlingsstrategien beskrevet og tilstrekkelig begrunnet?	Ja	Bruken av semi-strukturerte intervjuer er beskrevet og intervjuguiden er veldig kort beskrevet. Et kort avsnitt beskriver fordeler og ulemper ved bruk av intervju som datainnsamlingsmetode.
4) Er dataanalysen/analysen av data beskrevet og hensiktsmessig?	Ja	Analysen bruker et "interactional framework" for å hente ut hendelser som omhandler konkrete situasjoner med menneskelig interaksjon.
5) Er påstandene/funnene støttet med tilstrekkelig evidens?	Ja	Stort sett godt samsvar mellom utsagn og temaene som blir fremhevet
6) Viser studien/forfatterne refleksivitet?	Nei	Ingen tegn til refleksivitet i studien
7) Er etiske forhold vurdert?	Delvis	Etisk komité har godkjent studien. Alle navn er aidentifisert. Men lite tegn til refleksjon rundt det etiske knyttet til å samle data fra en sårbar gruppe.
8) Andre bekymringer?	Nei	
VÅR OVERORDNEDE VURDERING		Alvorlige/moderate metodiske begrensninger

van Dorp 2021

Generelle data og metode	
Tittel	Defining Seclusion: A Qualitative Multiphase Study Based on the Perspectives of Youth and Professionals in Secure Residential Youth Care in the Netherlands
Kvalitativ metode	Beskrives som "A qualitative multiphase approach" med en kunnskapsoversikt, en Delphi-undersøkelse og fokusgrupper
Forsknings spørsmål	"the purpose of this study was to (a) develop an unambiguous and measurable definition of seclusion supported by youth and professionals in secure residential youth care; (b) examine to what extent consensus on a definition of seclusion can be reached; and finally (c) examine on which elements of the definition of seclusion consensus can be reached."
Land	Nederland
Setting/kontekst	Institusjon. Secure residential youth care
Populasjon	44 personer, blandet gruppe, bestående av både ansatte og ungdommer, 55% jenter/kvinner. Deltakere med erfaring med skjerming i institusjonssetting: ungdommer og brukerrepresentanter som har opplevd å bli skjernet, og ansatte som har vært involvert i å gjennomføre skjerming.
Hva er undersøkt?	En fire-faset tilnærming: 1) gjennomgang av aktuell forskningslitteratur i en gruppe med ansatte fra ungdomsinstitusjonene for å identifisere elementer til en definisjon av skjerming; 2) en Delphi-undersøkelse, med både ansatte og ungdommer, for å utvikle en samlet definisjon av begrepet skjerming; 3) fokusgrupper med ansatte og ungdommer for å oppnå konsensus rundt elementene i definisjonen av begrepet skjerming slik at det kunne implementeres i praksis; 4) implementere definisjonen av skjerming i form av registrering i et elektronisk pasientregister i alle sikrede ungdomsinstitusjoner, parallelt med jevnlig evalueringer med ansatte og brukerrepresentanter.

Vår vurdering av metodiske begrensninger

Spørsmål (tilpasset CASP)	Vår vurdering	Begrunnelse
---------------------------	---------------	-------------

1) Er settingen og konteksten til studien tilstrekkelig beskrevet?	Ja	Grunnleggende informasjon om både institusjon og deltakere er oppgitt.
2) Er utvalgsstrategien hensiktsmessig for å besvare problemstillingen?	Delvis	Formålsbestemt ("purposive") utvalgsstrategi benyttet, uten at dette formålet er eksplisitt forklart. Derfor er det vanskelig å si om strategien var hensiktsmessig.
3) Er datainnsamlingsstrategien beskrevet og tilstrekkelig begrunnet?	Uklart	Grundig beskrivelse av de fire ulike fasene hver for seg, men ingen forklaring eller begrunnelse på hvorfor et fire-faset design er anvendt (er dette en vanlig eller ny tilnærming? Hvorfor akkurat fire faser?). Den fjerde fasen kan ikke sies å være en del av studien selv om den er en del av prosjektet.
4) Er dataanalysen/analysen av data beskrevet og hensiktsmessig?	Ja	Induktiv, tematisk analyse er beskrevet.
5) Er påstandene/funnene støttet med tilstrekkelig evidens?	Ja	Stort sett godt samsvar mellom utsagn og temaene som blir fremhevet
6) Viser studien/forfatterne refleksivitet?	Nei	Ingen tegn til refleksivitet i studien
7) Er etiske forhold vurdert?	Nei	Samtykke hentet inn fra deltakerne. Ingen grundig etisk refleksjon, på tross av at deltakergruppa besto av sårbare individer (ungdommer med bakgrunn i institusjon).
8) Andre bekymringer?	Nei	
VÅR OVERORDNEDE VURDERING		Alvorlige/moderate metodiske begrensninger

Kvantitative studier

van Dorp 2022

Generelle data og metode	
Tittel	Change over time: the use of seclusion in secure residential youth care in The Netherlands
Kvantitativ metode	Kohort (longitudinell)
Forskningsspørsmål	"The aim of this study was to investigate change over time in the use of seclusion in secure residential youth care in the Netherlands by implementing monitoring and feedback as a seclusion reduction intervention."
Land	Nederland
Setting/kontekst	Institusjon. Secure residential youth care
Populasjon	1 356 (estimert) barn og unge, majoriteten (51,3%) mellom 15-16 år, 39% jenter Pga. begrensninger knyttet til GDPR er antall barn/ungdommer og andre bakgrunnsdata kun et estimat. Det reelle tallet kan være lavere. Gjennomsnittlig innleggingstid var seks mnd.
Hva er undersøkt?	<i>Tiltak:</i> Monitorering og tilbakemelding ("monitoring and feedback") av ulike typer skjerming. <i>Utfallsmål:</i> Forskjell i bruk av skjerming er mellom to halvårlige tidsperioder + underveis i løpet av de to periodene.

Vår vurdering av metodiske begrensninger

Spørsmål (Newcastle-Ottawa Scale)	Vår vurdering	Begrunnelse
1) Representativeness of the exposed cohort	somewhat representative	Utvalget består av alle de 19 "secure residential youth care"-institusjonene i Nederland og er derfor trolig representativ. Det som trekker ned er følgende "Due to technical issues, some of the locations were not always able to register how many children and adolescents were involved in the seclusions registered". Her er det en risiko for at barna/ungdommene vi mangler data på er annerledes fra barna vi har data på, noe som ville bidra til å svekke representativiteten.

2) Selection of the non exposed cohort	NA	Ingen ikke-eksponert gruppe
3) Ascertainment of exposure	structured interview	Rapporteringen av bruk av skjerming er basert på et nyutviklet uniformt registreringssystem. En kontaktperson i hver enhet var ansvarlig for datainn-samling. Trolig er det derfor ikke selvrapportering, siden en enkelt person sto for registrering av alle ansattes bruk av skjerming.
4) Demonstration that outcome of interest was not present at start of study	no	Bruk av skjerming skjedde også før studien ble iverksatt.
5) Comparability of cohorts on the basis of the design or analysis	NA	Ingen variabel kontrolleres for. Ingen sammenligningsgruppe.
6) Assessment of outcome	NA	Passer ikke direkte inn i noen av kategoriene.
7) Was follow-up long enough for outcomes to occur	yes	Flere forekomster av utfallet i begge målingsperioder tilsier at tidspunktet for målingen var tilstrekkelig.
8) Adequacy of follow up of cohorts	NA	Ingen sammenligningsgruppe.
VÅR OVERORDNEDE VURDERING		Høy risiko for systematiske skjevheter

NA= *Not Applicable*, kan ikke besvares, passer ikke inn i noen av kategoriene/svarene

van Wijk-Herbrink 2021

Generelle data og metode	
Tittel	A Schema Therapy Based Milieu in Secure Residential Youth Care: Effects on Aggression, Group Climate, Repressive Staff Interventions, and Team Functioning
Kvantitativ metode	Ikke-randomisert kontrollert før-etter-studie
Forskningsspørsmål	"The present study sought to investigate the effects of SafePath in court-mandated, secure residential treatment of adolescent patients with severe externalizing behaviors."
Land	Nederland
Setting/kontekst	Institusjon. Secure residential court-mandated treatment of adolescent patients with severe externalizing behaviors.
Populasjon	50 ansatte, ingen bakgrunnsdata på ungdommer eller ansatte. To enheter fungerte som intervensjonsgruppe og to enheter som intervensjonsgruppe, alle innen samme institusjon.
Hva er undersøkt?	<p>Tiltak: <u>SafePath</u> "With its foundation in Schema Therapy, SafePath provides a clear conceptual framework of understanding and managing (aggressive) behavior (Bernstein et al., 2014) in terms of schema modes. Schema modes are 'states' or 'sides of a patient' that dominate the patient's thoughts, feelings, and behavior at a certain moment. Schema modes can change rapidly, sometimes resulting in aggressive behavior (see Appendix A). One of the main goals of SafePath is that staff learns to use the schema mode 'language', which provides a non-punitive, accepting way of working with youth's challenging behaviors (Bernstein et al., 2014). These behaviors are re-framed as 'sides of oneself', which are often triggered when youths' basic emotional needs (e.g., need for safety, predictability, connection, autonomy, and firm but fair limits) are threatened. Staff learns to recognize and meet these needs, increasing the chance of de-escalating problematic behaviors because the patient feels safe and understood, rather than criticized or rejected (Bernstein et al., 2014). SafePath makes extensive use of cards that represent schema modes with cartoon-images, to make the mode concept more comprehensible"</p> <p>Utfallsmål: "Daglig rapport om ""undertrykkende intervensjoner"" mot individuelle ungdommer (""repressive incidents"") "Staff's repressive interventions were coded as 1 when the daily reports described interventions involving physical coercion (varying from light physical contact to prevent him/her from risk-taking behaviors, to physical constraint), seclusion, or transfer to a more restrictive treatment group, and as 0 when such interventions were not described in the daily report."</p>
Vår vurdering av metodiske begrensninger	

Spørsmål (EPOC)	Vår vurdering	Begrunnelse
1) Was the allocation sequence adequately generated?	High risk	Tildeling basert på tilgjengelige sengeplasser og kjønnsfordeling.
2) Was the allocation adequately concealed?	Unclear risk	Uklar risiko.
3) Were baseline outcome measurements similar?	High risk	Stor forskjell mellom hhv. kontroll og intervensjonsgruppe ved baseline (1,75 vs. 4,0). Forskjellen var statistisk signifikant.
4) Were baseline characteristics similar?	High risk	Bakgrunns karakteristika (kjønn, alder osv.) nevnes ikke. Forfatterne bare sier at de ikke har noen grunn til å tro at det var ulikt.
5) Were incomplete outcome data adequately addressed?	Unclear risk	Noe frafall, men uklart i hvilken retning. Skal være justert for i analysene.
6) Was knowledge of the allocated interventions adequately prevented during the study?	High risk	Deltakerne visste hvem som fikk tiltaket og ikke.
7) Was the study adequately protected against contamination?	Unclear risk	Tildeling foregikk på enhetsnivå. Uklart hvorvidt man sikret seg mot kontaminering på tvers av enhetene.
8) Was the study free from selective outcome reporting?	Low risk	Alle utfallsmål i metoddelen ble rapportert på i resultatdelen.
9) Was the study free from other risks of bias?	Low risk	Ingen andre systematiske skjevheter identifisert.
VÅR OVERORDNEDE VURDERING		Høy risiko for systematiske skjevheter

Vedlegg 5: Relevante ekskluderte studier lest i fulltekst

Liste over 57 publikasjoner som ble lest i fulltekst, med begrunnelse for eksklusjon.

Publikasjon	Begrunnelse
Andersson 2021 'Hot, våld och emotionellt arbete på de särskilda ungdomshemmen: Personalens berättelser' https://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1499998&dswid=4306	Ikke relevant problemstilling
Andersson Peter 2020 'Emotional adjustments to violent situations at secure units for adolescents: A staff perspective'	Ikke om tvang/grensesetting
Andersson, Peter 2022 'Secure Units as Emotional Sites: Staff Perceptions of Fear and Violence at Secure Units for Young People in Sweden' https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/0886571X.2022.2041533	Ikke om tvang/grensesetting
Anonym 2022 'Smerteuttrykk hos ungdom på barneverninstitusjon' https://uis.brage.unit.no/uis-xmlui/bitstream/handle/11250/3006682/no.uis:inspera:111953379:46781893.pdf?sequence=1	Ikke om tvang/grensesetting
Barneombudet 2020 "'De tror vi er shitkids" Rapport om barn som bor på barnevernsinstitusjon' https://www.barneombudet.no/uploads/documents/Publikasjoner/Fagrappporter/De-tror-vi-er-shitkids.pdf	Ikke om tvang/grensesetting
Basic 2013 'Etniflerad övervakning och social kontroll på ungdomsvårdsinstitutioner' https://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A877965&dswid=5489	Feil årstall
Braun, Michael T.; Adams, Nicole B.; O'Grady, Courtney E.; Miller, Deserai L.; Bystrynski, Jonathan 2020 'An exploration of youth physically restrained in mental health residential treatment centers' https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S0190740919312605	Feil land
Brogan Kristen M; Rapp John T; Edgemon Anna Kate; Niedfeld Amanda M; Coon Jodi C; Thompson Kelli R; Burkhart Barry R 2021 'Behavioral skills training to increase appropriate reactions of adolescent males in residential treatment'	Feil land

<p>https://ovidsp.ovid.com/ovid-web.cgi?T=JS&CSC=Y&NEWS=N&PAGE=fulltext&D=psyc18&AN=2021-71945-001 http://openurl.bibsys.no/openurl?otool=inoiphlib?sid=OVID:psycdb&id=pmid:&id=doi:10.1177%2F0145445519880837&issn=0145-4455&isbn=&volume=45&issue=4&spage=535&pages=535-559&date=2021&title=Behavior+Modification&atitle=Behavioral+skills+training+to+increase+appropriate+reactions+of+adolescent+males+in+residential+treatment.&aulast=Brogan&pid=%3Cauthor%3EBrogan%2C+Kristen+M%3C%2Fauthor%3E%3CAN%3E2021-7194</p>	
<p>Brown Wilson J; Nedelman Anthony J; Phillips William G; Stankus Jaclynn S; Amoscato Laura E; Schwartz Eric 2022 'Traumatic stress symptoms predict restraint incidents in children and adolescents in psychiatric residential treatment' https://ovidsp.ovid.com/ovid-web.cgi?T=JS&CSC=Y&NEWS=N&PAGE=fulltext&D=psyc18&AN=2022-20030-001 http://openurl.bibsys.no/openurl?otool=inoiphlib?sid=OVID:psycdb&id=pmid:&id=doi:10.1002%2Fjts.22787&issn=0894-9867&isbn=&volume=35&issue=2&spage=No&pages=No+Pagination+Specified&date=2022&title=Journal+of+Traumatic+Stress&atitle=Traumatic+stress+symptoms+predict+restraint+incidents+in+children+and+adolescents+in+psychiatric+residential+treatment.&aulast=Brown&pid=%3Cauthor%3EBrown%2C+Wilson+J%3C%2Fau</p>	Feil land
<p>Bystrynski Jonathan; Braun Michael T; Corr Catherine; Miller Deserai; O'Grady Courtney 2021 'Predictors of Injury to Youth Associated with Physical Restraint in Residential Mental Health Treatment Centers' https://www.proquest.com/scholarly-journals/predictors-injury-youth-associated-with-physical/docview/2526476502/se-2?accountid=172179</p>	Feil land
<p>Børnerådet 2012 "'De prøver at gøre det så normalt som muligt": Et indblik i 113 anbragte børn og unges liv' https://www.boer-neraadet.dk/media/8850/BRD-De-proever.pdf</p>	Ikke om tvang/grensesetting
<p>de Valk S; van der Helm G H. P; Beld M H. M; Schaftenaar P; Kuiper Chris H.Z; Stams Geert Jan J. M 2016 'Does punishment in secure residential youth care work? An overview of the evidence' https://explore.openalex.org/works/W2023276165</p>	Inkludert i forrige rapport
<p>de Valk, S.; Kuiper, C.; van der Helm, G. H. P.; Maas, A. J. J. A.; Stams, G. J. J. M. 2015 'Repression in Residential Youth Care: A Scoping Review' http://link.springer.com/10.1007/s40894-016-0029-9</p>	Inkludert i forrige rapport
<p>de Valk; S; Kuiper C; van der Helm; G H P; Maas A J. J. A; Stams G J. J. M 2017 'Repression in Residential Youth Care: A Qualitative Study Examining the Experiences of Adolescents in Open, Secure and Forensic Institutions' https://www.scopus.com/inward/record.uri?eid=2-s2.0-85041487350&doi=10.1177%2f0743558417719188&partnerID=40&md5=6e45f443b35aa6a22e66d586a4dcd681</p>	Inkludert i forrige rapport

Dybwik 2021 'Hvordan oppleves dokumentasjonskravet av ungdom i barnevernsinstitusjon?' https://brage.inn.no/inn-xmlui/bitstream/handle/11250/2838622/22_00551-6%20Dybwik%20Claudia%20Marlene%20%28101%29_91834516_1%20629297_1_1.PDF?sequence=1&isAllowed=y	Ikke relevant problemstilling
Enell, Sofia; Andersson Vogel, Maria; Henriksen, Ann-Karina Eske; Pösö, Tarja; Honkatukia, Päivi; Mellin-Olsen, Bård; Hydle, Ida Marie 2022 'Confinement and restrictive measures against young people in the Nordic countries – a comparative analysis of Denmark, Finland, Norway, and Sweden' https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/2578983X.2022.2054536	Ikke relevant for forsknings-spørsmålene
Forandringsfabrikken 2019 'Hvis jeg var ditt barn: Om tvang i barnevernsinstitusjon' https://forandringsfabrikken.no/rapport-hvis-jeg-var-ditt-barn-om-tvang-i-barnevernsinstitusjon-2019/	Feil årstall
Franzen 2014 'Disciplining Freedom: Treatment Dilemmas and Subjectivity at a Detention Home for Young Men' https://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A720004&dswid=-2715	Feil årstall
Geoffrion, Steve; Lamothe, Josianne; Drolet, Christine; Dufour, Sarah; Couvrette, Amélie 2022 'Exploring Reasons Motivating the Use of Restraint and Seclusion by Residential Workers in Residential Treatment Centers: A Qualitative Analysis of Official Reports' https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/0886571X.2021.1973940	Feil land
Geoffrion, Steve; Lamothe, Josianne; Fraser, Sarah; Lafortune, Denis; Dumais, Alexandre 2021 'Worker and perceived team climate factors influence the use of restraint and seclusion in youth residential treatment centers: Results from a mixed-method longitudinal study' https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S0145213420304804	Feil land
Göransson 2020 'Hur mår du jour- eller familjehem? En enkätundersökning hösten 2020' https://socionomen.se/wp-content/uploads/2022/04/HurMarDuFamiljehem_Rapport-2.pdf	Feil årstall
Helse Vest 2021 'Internrevisjonen: Tvangsbruk i psykisk helsevern' https://helse-stavanger.no/seksjon/Styret/Documents/2021/24.11.2021/Sak%2085-21%20-%20Vedlegg%20%20-%20Rapport%20fr%C3%A5%20internrevisjon%20tvangsbruk%20psykisk%20helsevern.pdf	Feil populasjon
Helsetilsynet 2021 'Tvangsbruk i barnevernsinstitusjoner' https://www.helsetilsynet.no/globalassets/opplastinger/publikasjoner/rapporter2021/helsetilsynetrapport_1_2021.pdf	Ikke forskning
Huefner Jonathan C; O'Brien Christopher; Vollmer Dennis G 2021 'Designing and testing a developmentally appropriate intervention for children in a psychiatric residential treatment facility' https://ovidsp.ovid.com/ovidweb.cgi?T=JS&CSC=Y&NEWS=N&PAGE=fulltext&D=psyc18&AN	Feil land

=2021-51365-011 http://openurl.bibsys.no/openurl?otool=inoiphlib?sid=OVID:psycdb&id=pmid:&id=doi:10.1016%2Fj.chc.2021.04.005&issn=1056-4993&isbn=&volume=30&issue=3&spage=527&pages=527-536&date=2021&title=Child+and+Adolescent+Psychiatric+Clinics+of+North+America&atitle=Designing+and+testing+a+developmentally+appropriate+intervention+for+children+in+a+psychiatric+residential+treatment+facility.&aulast=Huefner&pid=%3Cau	
Johansson 2012 'Konflikt som lärandeprocess? En studie om konflikter inom HVB-hem för ungdomar' https://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordOid=2701608&fileOid=2701629	Feil årstall
Jovanovic 2018 'Tvang eller trygghet? - Om behandlingspersonalens förhållningssätt till särskilda befogenheter på Statens institutionsstyrelses särskilda ungdomshem' https://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordOid=8943706&fileOid=8943714	Feil årstall
Kalliomaa-Puha, Laura; Pösö, Tarja; Toivonen, Virve-Maria 2021 'Error Correction of Restrictive Measures: Appeals Made by Young People in Care' http://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1103308820914810	Ikke relevant for forsknings-spørsmålene
Lunde 2014 'Miljøterapeut og ungdom - å være mennesker for hverandre' https://core.ac.uk/download/pdf/225931481.pdf	Ikke om tvang/grensesetting
Mathieu, Caroline A.; Geoffrion, Steve 2022 'Individual and Environmental Characteristics of Residential Workers Using Restraint and Seclusion in Youth Treatment Centers' https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/0886571X.2022.2076761	Feil land
Mathieu, Caroline A.; Plusquellec, Pierrich; Giguère, Charles-Édouard; Lupien, Sonia; Geoffrion, Steve 2020 'Acute and chronic stress among workers in residential treatment centers for youth: Effects on restraint and seclusion' https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S0190740920308380	Feil land
Matte-Landry, Alexandra; Collin-Vézina, Delphine 2022 'Patterns of Change in Restraints, Seclusions and Time-outs over the Implementation of Trauma-informed Staff Training Programs in Residential Care for Children and Youth' https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/0886571X.2021.1929660	Feil land
Matte-Landry, Alexandra; Collin-Vézina, Delphine 2020 'Restraint, seclusion and time-out among children and youth in group homes and residential treatment centers: a latent profile analysis' https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S0145213420303574	Feil land
Menon Economics 2020 'Institusjonstilbudet i barnevernet' https://www.menon.no/wp-content/uploads/2020-54-Institusjonstilbudet-i-barnevernet.pdf	Ikke om tvang/grensesetting

Midtsian 2019 'Tvångsutövning på låsta ungdomshem: Behandlingsassistenter beskriver' https://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1296719&dswid=-1125	Feil årstall
Moen 2017 'MÅNGSIDIGT VÅLD En kvalitativ intervjustudie om våld mellan behandlingsassistenter och ungdomar i dygnsvård' https://gupea.ub.gu.se/handle/2077/52961	Feil årstall
Neimeijer, Elien G.; Delforterie, Monique J.; Roest, Jesse J.; Helm, Peer; Didden, Robert 2021 'Group climate, aggressive incidents and coercion in a secure forensic setting for individuals with mild intellectual disability or borderline intellectual functioning: A multilevel study' https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/jar.12841	Feil populasjon
Nordstoga 2008 'Et kontrollregime i endring: Sluttrapport' https://bibliotek.buudir.no/BUF/101/Et_kontrollregime_i_endring.pdf	Ikke relevant problemstilling
Nunno M A; McCabe L A; Izzo C V; Smith E G; Sellers D E; Holden M J 2022 'A 26-Year Study of Restraint Fatalities Among Children and Adolescents in the United States: A Failure of Organizational Structures and Processes' https://www.scopus.com/inward/record.uri?eid=2-s2.0-85113159934&doi=10.1007%2fs10566-021-09646-w&partnerID=40&md5=94ada2122d792ade09da873ab22124f7	Feil land
Ohlin 2016 "'Det jag säger är ju deras lag": Socialarbetares resonemang om maktens och handlingsutrymmets tvetydighet på en SiSinstitution' https://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1047631&dswid=2535	Feil årstall
Petterson 2021 'Mat, makt och motstånd: Om konflikter inom tvångsvård' https://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1624080&dswid=-6178	Feil populasjon
Reime 2017 'Mellom uansvarlig og kompetent - Forståelser av barnet og rettighetspraksiser blant ansatte i barnevernsinstitusjoner' https://www.idunn.no/doi/abs/10.18261/issn.1891-1838-2017-01-03	Feil årstall
Roy Camille; Castonguay Ariane; Fortin Maxime; Drolet Christine; Franche-Choquette Geneviève; Dumais Alexandre; Lafortune Denis; Paquito Bernard; Geoffrion Steve 2021 'The Use of Restraint and Seclusion in Residential Treatment Care for Youth: A Systematic Review of Related Factors and Interventions' https://www.proquest.com/scholarly-journals/use-restraint-seclusion-residential-treatment/docview/2500886919/se-2?accountid=172179	Feil land
Roy, Camille; Morizot, Julien; Lamothe, Josianne; Geoffrion, Steve 2020 'The influence of residential workers social climate on the use of restraint and seclusion: A longitudinal study in a residential treatment center for youth' https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S0190740919313271	Feil land

Sevilir R; van der Helm G H. P; Roest J J; Didden H C.M 2021 'Gender, Culture and the Living Group Climate' https://explore.openalex.org/works/W3138002404	Ikke om tvang/grensesetting
Shenton Felicity; Smith Roger 2021 'Behaviour management or institutionalised repression? Children's experiences of physical restraint in custody' https://www.proquest.com/scholarly-journals/behaviour-management-institutionalised-repression/docview/2476347107/se-2	Feil land
Slaatto, Ane; Mellblom, Anneli V.; Kleppe, Lise Cecilie; Baugerud, Gunn Astrid; Kjølbi, John 2021 'Conflict prevention, de-escalation and restraint in children/youth inpatient and residential facilities: A systematic mapping review' https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S0190740921001481	Feil land
Sonderman, J.; Van der Helm, G.H.P.; Kuiper, C.H.Z.; Roest, J.J.; Van de Mheen, D.; Stams, G.J.J.M. 2021 'Differences between boys and girls in perceived group climate in residential youth care' https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S019074092032051X	Ikke om tvang/grensesetting
Stenström 2019 'Den (in)konsekventa mikropolitiken: Konflikter och social kontroll på särskilda ungdomshem utifrån ett interaktionistiskt perspektiv' https://www.criminology.su.se/polopoly_fs/1.446677.1565603616!/menu/standard/file/Stenstr%C3%B6m%2C%20Albin.pdf	Feil årstall
Ulset 2013 'Ikke et sted å kalle et hjem? – Betydningen av tvangsbruk ved opphold i barneverninstitusjon' https://www.idunn.no/doi/abs/10.18261/ISSN1891-1838-2013-02-02	Feil årstall
Ulset 2018 'Skiftende regler og praksiser i omsorgsmiljøet i en barneverninstitusjon – betydninger for ungdommenes opplevde trygghet og trivsel' https://www.idunn.no/doi/abs/10.18261/ISSN.1891-1838-2018-02-03-08	Ikke om tvang/grensesetting
van Gink, Kirsten; van Domburgh, Lieke; Jansen, Lucre; Goddard, Nick; Ottenbros, Ron; van Der Stegen, Ber; Popma, Arne; Vermeiren, Robert 2020 'The Development and Implementation of Non-Violent Resistance in Child and Adolescent Residential Settings' https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/0886571X.2019.1590172	Feil populasjon
Visser K M; Jansen Lucre M. C; Popma Arne; Vermeiren Robert; Kasius M C 2021 'Addressing Aggression in the Residential Setting for Juveniles with Mild Intellectual Disability through Training in Non-Violent Resistance' https://explore.openalex.org/works/W3089480698	Ikke riktig populasjon
Visser K M; Popma Arne; Jansen Lucre M. C; Kasius Marianne C; Vermeiren Robert 2021 'Improvement of group climate in a residential setting for juveniles with mild intellectual disability through training of staff in Non-Violent Resistance' https://explore.openalex.org/works/W3173696649	Ikke riktig populasjon

<p>Visser, K.M.; Vermeiren, R.R.J.M.; Popma, A.; Nauta-Jansen, L.M.C; Kasius, M.C 2022 'Improving Work Climate in a Residential Setting for Juveniles with Mild Intellectual Disability through Training of Staff in Non-violent Resistance' https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/0886571X.2021.1978034</p>	Ikke riktig populasjon
<p>Wästerfors 2019 'Things Left Unwritten: Interview Accounts versus Institutional Texts in a Case of Detention Home Violence' https://www.cogitatiopress.com/socialinclusion/article/view/1824</p>	Feil årstall
<p>Øien 2013 'Prevention of aggressive behaviour and violence in childcare institutions' https://journals.whitingbirch.net/index.php/SWSSR/article/view/544</p>	Ikke om tvang/grensesetting
<p>Aasnes 2016 'Hvordan unngå vold?' https://sykepleien.no/sites/default/files/pdf-export/pdf-export-59083.pdf</p>	Ikke empirisk

Utgitt av Folkehelseinstituttet

Mars 2023

Postboks 4404 Nydalen

NO-0403 Oslo

Telefon: 21 07 70 00

Rapporten kan lastes ned gratis fra

Folkehelseinstituttets nettsider

www.fhi.no